

deuotū lapidabāt. Vñ Quidi⁹ i Jbim.
 Aut te deuoueāt certis abdera dieb⁹.
 Abderides dicitur saturn⁹ a lapide quē p ioue
 deuorauit. q grece dicitur abadir.
 Abdias seru⁹ dñi interpretat⁹.
 Abdicatoriū. n. s. dicitur loc⁹ habilit ad abdicā-
 dum. et deriuat⁹ ab abdico. as.
 Abdiciū. dicitur secretū. occultū vñ absconditū
 Abdomen. n. t. grece dicitur pinguedo carnis
 latine. et ē pprie pinguedo q ē in ventre
 porci vñ porce. Vñ Iuuenalis. Atq bo
 nā tenere placāt abdomine porce.
 Abdomitū. n. s. ē pinguedo latēs i ossib⁹
 carniū decoctarū. Et dicitur ab abdo. dis. i.
 abscondo. quia talis pinguedo abscondi-
 ta est in ossib⁹.
 Abel ppriū nomē viri. et fuit fili⁹ Adē. et
 interpretat⁹ luct⁹. qz p ei⁹ p ducētos ānos
 lugebat p eo. qñ infectus fuit a frē suo
 Cain. et noluit Adā Eua vxorem ei⁹ co-
 gnoscere pp̄ tale nefas Cain nisi ex di-
 uino iussu. vñ habet i glo. sup Gen. et po-
 nit trāsūptiue i scholastica historia. Vel
 interpretat⁹. vapor vñ fum⁹ q cito trāsitur⁹.
 qz cū triginta eet annoz occidit euz fra-
 tē suus. Vel qz fm Josephū nō reliq̄t semē
 sup trā. Vel etiā interpretat⁹ iust⁹ pp̄ ho
 locustū. Abel etiā dicitur lapis sup quez ar-
 ca dñi fuit posita. vel loc⁹ vbi steterat ar-
 ca. vñ patz in Gen. Vbi Abel ē nomē ci-
 uitatis q pus Bethsames dicebat. Vñ
 Vox abba p̄. s. zabel luct⁹ lapis et vir.
 Abela ppriū nomē ciuitatis. vel nomē la-
 pidis sup quē arca dñi fuit posita.
 Abeston dicitur lapis p̄ciosus disposit⁹ ad mo-
 dum ferri.
 Abestis intestina bestiarū aspiciēs.
 Abelus. a. ū. pe. p. i. circūquaqz comest⁹
 et corrosus. et p̄p̄it ab am. et circū. et el⁹.
 Abia. interpretat⁹ p̄ dñs. Et fuit fili⁹ Robo-
 am. Vñ. p̄post Roboam regni suscepit
 Abia coronam.
 Abiect⁹. a. ū. i. pcul iact⁹. vñ. vel p̄tēptus
 et venit ab abijcio. Vñ abiectio. onis. id ē
 vilitas. pcul iactio vel p̄temp⁹.
 Abies. etis. f. t. ē nomē arboris. et dicitur abeu
 do. eo q p̄ ceteris arborib⁹ longe eat et in
 excelsu p̄mineat. Vñ abien⁹ p. n. sine. g.
 et abigen⁹ cū. g. fm qsdā in eodē sensu. i.
 de abiete exis. Vñ abietari⁹. i. carpētari
 us q de abiete opat⁹. Itē abies repit eti-
 am in q̄nta declinatiōe. Vñ Claudian⁹.
 Et sectas abies. S3 fm virgillū dicitur abie-
 te secta. Vñ. Ex abies abietis fit ex abi-

es abiei.
 Abiecula. f. p. pe. cor. i. pua abies.
 Abiges gis. m. t. i. fur iumētorū et pecorū
 eo q ipa abigat aliorū sum vt cōpetentiū
 ea furari possit. S3 abigear⁹ dicitur tle furtū
 vel etiā terrefactio ipoz pecudū.
 Abigens. vide s. in abactor. vel abigens
 fm p̄dā. dicitur q seducit alienū suū.
 Abimelech interpretat⁹ p̄ me rex. vel lingēs
 sanguinē. et ē cōmune nomē omniū regū
 palestinorū.
 Abiona interpretat⁹ desiderū et cupiscētiē.
 Abitesto. i. sine testamēto. vt iste ē mor-
 tuus abintestato. i. sine testamēto.
 Abiran interpretat⁹ p̄mitiū vel p̄mitialis.
 Abisac interpretat⁹ patris risus.
 Abyssus. f. s. ē pfunditas aqz ipenetrabi-
 lis a q fontes et flūina pcedūt. et p occul-
 tas venas ad matrīcē abyssuz reuertūt.
 et dicitur abyssus q adipsus. qz ad ipaz reuer-
 tunt. vel qsi abuius. qz ei⁹ altitudo cer-
 ni nō pōt. Vñ pfunditas scripturaz dicitur
 abyssus. Vel dicitur ab a qd est sine. et byssus
 qd ē genus lini candidissimi. qsi sine bys-
 so. i. candore. vel ab a qd est sine. et basis
 fundamētū. Vel dicitur infernus.
 Abitio. onis. f. t. i. recessio.
 Abiud interpretat⁹ pater me⁹.
 Abiuratio. f. t. ē rei creditē abnegatio.
 Ablactatio. f. t. i. a lacte remotio. Et vt di-
 cit m̄gr i histo. ijs triplex est ablactatio.
 Prima a lacte māmille q fit in trīo āno.
 Secda a lacte infantie q fit in septimo an-
 no. Tertia a lacte pueritie. q fit in duode-
 cimo. et sic amouet puer a nutrice. a pe-
 dagogo et tutore.
 Ablactat⁹. a. ū. i. a lacte amor⁹.
 Ablas. cō. t. dicitur stult⁹ insipies.
 Ablatiū. a. ū. q aufert. vel ponit p casu
 q ē auferentiū.
 Abligurigo. inis. f. t. pe. p. i. pdigalitas et
 uatastio vel voracitas.
 Abliguritor. m. t. i. p̄suptor vel gulosus.
 Vñ abliguritiō. i. voracitas vñ gulositas
 Ablegumina. n. s. sunt ptes extoz.
 Ablucinatiō. onis. f. t. i. lucis alienatio et
 absentatio. et deriuat⁹ ab ablucino.
 Ablutes. tiū. plis nūeri sunt loca cenosa
 et aq plena. q et ablutia dicūt. et dicūt sic
 ab abluēdo. p̄trariū. qz minie sūt ablu-
 Abluuiō. f. t. inundatio sordidū. (ta.
 Abmatertera. f. p. ē soror abauie. Insti. d
 gra. s. tertio gradu.
 Abnepos est fili⁹ nepotis sicut nepos fili⁹

filij vel filie.
Abneptis ē filia nepotis vel neptis.
Abnormis. i. deformis. turpis ianis grādis. irregularis. illitterat⁹. crassus. **Abn** Orati⁹. Rustic⁹ abnormis sapiēs crassa q³ minerva.
Abolitio ē accusatiōis institute pemptio v^l absolutio q³ nomē alicui⁹ q³ accusauit cū oī iscriptiōe iā facta i totū abolef remissā nccitate accusandi. ff. d. ado. l. abolitō
Abolit⁹. a. u. z. me. cor. i. delet⁹. destruct⁹. p^lupr⁹. deuastat⁹. Roma. iij. **Exinanita** ē fides. abolita ē pmissio.
Abolla. le. f. p. ē gen⁹ vestis senatorie. et d⁹ sic q³si abulla eo q³ vndiq³ sit bullata. **Abn**. Undiq³ bullata vesti dicat⁹ abolla.
Abominiū. n. s. d⁹ execratio.
Abomios⁹ a. u. i. plen⁹ fortūa ab ab et omē
Aborigines. pe. cor. plis nūeri. vel aborigo. ginis. sūt supflue frutices. q³ nō naturalit⁹ s³ vitiose i arborib⁹ et cāpis oriunt⁹. Et dicunt⁹ q³si seorsū ab origine. nō q³ nō habeāt originē. s³ q³ nō naturalē. Item aborigines. inis. p. t. i. rustic⁹ agrestis et ignobilis. **Abn** Salusti⁹. Cūq³ his aborigines gen⁹ hoīm agreste.
Abortiu⁹. m. s. ē puer v^l alē fct⁹ añ debitu⁹ tps nat⁹ et d⁹ sic. nō q³ nō oriat⁹. s³ aboriat⁹ fm **Abn** lib. x. **Abn** d⁹ abscissus d⁹ aluo m⁹is quā dolo⁹ p⁹ incessabilē cogit expiare. S³ **Abn** d⁹ d⁹ se abortiuum. q³ christū in carne nō vidit. v^l extra tps re nat⁹ in xpo aplatu⁹ accepit. **Abn** d⁹ ille q³ est mortu⁹ nat⁹. vel q³ ad pntiā xpi nō venit. **Abn**. Extat abortiu⁹ nō certo tpe nat⁹. Est abortiu⁹ q³ cesus tract⁹ ab aluo. **Post** hum⁹ ē nat⁹ p⁹ exedās genitoris.
Abor⁹. a. u. ab orio⁹. nō q³ nō oriat⁹. s³ ab oriat⁹. q³. f. naturalit⁹ nō ē nat⁹.
Abpatru⁹ ē frat⁹ abauī vel abauie.
Abra inf⁹ptat⁹ speculū. et fm **Abn** d⁹ ācilla libtat⁹. Etia⁹ ē ppriū nomen puelle.
Abn de legi⁹ Judith. x. **Abn** habuit pedisse. quā noie **Abra**. Et d⁹ **Abra** q³ abara. q³ ad arā et d⁹ ar⁹ ātiq⁹ puelle ducebāt. **Abn** **Abra** pedisseq³. nomē ppriūq³ puelle.
Abra p⁹oif⁹ ab abba. q³ d⁹ ē p⁹. et rā q³ d⁹ ē excelsus. **Abn** **Abra** q³si abbarā. i. p⁹ excelsus et addita ē ei. a. l⁹ra. et dict⁹ ē abraam. q³ d⁹ sonat p⁹ multarū. et subaudif⁹ gentiū et debet scribi sine aspiratione. **Abn**. Est abra p⁹ excelsus. p⁹ et p⁹ploz. Ferē mltorū. tūca supaddif⁹ vna.
Abre. i. sine cā. vt habet in. l. Siq³ suo

psuaserit. L. d. fur. et d⁹ iudi. l. p⁹sentaneū.
Abreptitius. m. s. i. furiosus.
Abreth interptat⁹ pat⁹ tenerrim⁹.
Abrogās. i. detrahēs vel iactās v^l hūil⁹.
Sz arrogās. i. supb⁹. vide loco suo.
Abrotanū. n. s. herba ē hūis vtutē calidā
Abrotoniū. f. s. nomē mulieris ē q³si affrodoniū. i. venuscula. et ē ipositū cā adulationis. fm **Abn** d⁹ grecū ē. et interptat⁹ amplexibus apta.
Abrupt⁹ p⁹icipiū. d⁹ ab aliq³ rupt⁹ v^l sepat⁹. a. rūpo. S³ abrupt⁹ nomē ē loc⁹ excelsus. q³si a visu hoīm vel accessu rapt⁹.
Abrupta dicūt loca aspa inf⁹ mōtes et acu
Abfalon. inf⁹ptat⁹ pax p⁹is. p. antifra (ta. sim. q³ bellū p⁹tra patrē gessit.
Abfcdiliū d⁹ cutell⁹ q³ vngule equorū abfcindunt⁹.
Abfcdit⁹. i. occultat⁹. Et d⁹nt absconditus et absconfusus. **Abn**. Quē natura tegit nobis absfcdita dicas. Res sunt absfcdit⁹ q³ celas calliditate.
Abfens. o. t. i. nō p⁹is. ff. d. v. sig. l. absētē
Abfida. de. grecū ē. et interptat⁹ lucida. i. lar⁹ edificij vel triuia eo q³ lūme accepto p⁹ arcū resp⁹ldeat et lūmē faciat.
Abfintbiū. n. s. grecū ē fm **Abn** d⁹ p⁹apiā. et est amara herba.
Abfirt⁹ frat⁹ **Abn** d⁹ fuit. quē fugiēs cuz **Abn** d⁹ infecit. **Abfirt⁹** etiā ē fluui⁹ qui cadit in mare adriaticū.
Abfis. dis. f. t. i. abfida. Itē abfis d⁹ p⁹ncipiū exaltatiōis planete in suo circulo. i. illa ps circuli in q³ planeta icipit eleuari. vel ista ps in q³ planeta adeo distat a sole q³ ampli⁹ distare nō pōt.
Abfintes. tis. gēma ē magna et pōderosa q³ calefacta igni. septē dieb⁹ tenet calozē.
Abfolut⁹. a. u. i. a vinclo v^l ab ipedimēto solut⁹ vel liberat⁹. **Abn** et q³dā noia dicūt⁹ absoluta. q³ p⁹ se dicta dant itelligi q³qd eis puenient pōt addi. vt de⁹ me⁹. Et q³dā xba dicūt⁹ absoluta. i. nō trāfitiua.
Abn absoluta. i. non discreta rei ad rem in sua significatiōe. **Abn** absoluta. i. p⁹fecta. q³ nō deficiūt in aliq³ sui mō. Et abfolutū. i. nō relatū. i. nō respectu ali⁹ d⁹m
Abfon⁹. i. diffidēs et discordās vel non sonans. **Abn** abfonātia. i. dissonātia.
Abforpt⁹. a. u. i. euacuat⁹ v^l valde forpt⁹
Abftemi⁹. i. abstinēs v^l sobri⁹. et d⁹ ab ab et temetū. q³si a temeto. i. vino abstinēs.
Abfteriū. n. s. d⁹ dom⁹ scāz monialiū.
Abftrufura. f. p. d⁹ occultatio vel inclusio

Abstula. i. napta. **Abstula** vñ napta
farmētū malleolusq. Quisquilie stipule
pnt ignē reuocare.

Aburdus. a. ū. i. incōueniēs. sed substan
tiuū q nō audit.

Abulla. vide. s. in abolla.

Abusio dicitur mal' vsus. vel ē octaua species
trāsūptiōis. 7 sit qñ dictiōes p silis signi
ficationis trāsūmunt p inuicē. vt breue
p puo. longū p magno.

Abusiū. a. ū. i. extra vsū ductus.

Abusus. us. ui. i. puerus vsus.

Ante L

Alcaliculis indecli. i. pincerna vel custos
vel magister calicū vel calciōz q s solent
hñe diuites. vide infra a cōmētarijs.

Alcarina ē puincia in grecia.

Alcaris. ridis. vel acaris. me. cor. 7. t. fm
aliq s dicitur ab a qd ē sine 7 caris grā quasi si
ne grā vel ingratiosus 7 dicitur eē fur' cui do
min' est inuidiosus.

Alcaluaster. i. ab anteriori pte caluus sic
recaluaster a posteriori. 7 dicitur ab añ 7 cal
uaster. **Alñ**. Est accaluaster vir calu' ab
anteriori pte. recaluaster retro calua

Alcalissa. f. p. dicitur vrtica. (tus habet.)

Alcalia ē succ' exp'ssus a pomis vel piris

Alcaliū ē fruct' accasij.

Alcali' arbor quedā.

Alcer'. us. ui. i. son' vñ modulatio vocis.

Alceptilatio. f. t. ē liberatio p mutua inf
rogationē q vtriusq ptingit ab eo nexu ab
solutio. ff. e. ti. l. plurib'. 7. l. j.

Alcerit'. i. vocat'. collect'. vel circa se si
tus. lxiij. dist. q. i. gij.

Accessio dicitur aliqd adiacēs alteri. vel oē id
qd ē accessoriū 7 necessariū i pncipali vt
capistrū equo. vestis fuo. vt. ff. depo. l.
j. s. que in depositis.

Accessoriū idem.

Acciar' dicitur cultell' magn' 7 accut'. 7 dicitur qñ
accutefcindēs. Et sunt plura noia idē si
gnificantia. **Alñ**. Acciar' pugio cōiungo
nouacula cultris. Cultellosq spatras ra
soria iungimus illis.

Alcinet' dicitur armis instructus. 7 parat' ad
bellum.

Alcipit' fm p dicitur ē auis armata vngulis
ab accipiēdo dicta. eo q sibi capiat 7 ab
alijs rapiat. **Alñ** David de arte. Odim'
accipitrē q sēp viuit in armis.

Alcisus. m. s. i. circūcisus.

Alcit'. a. ū. me. cor. i. appellat' vñ vocat'.

Acclinis. 7. t. vel acclin'. a. ū. in eodē sen
su. i. flex' vel incuruat'. 7 pprie in ascen
su vel dicitur loc' erect' sursum. **Alñ** in Aurora
Debebāt baculis acclinia corpa viri. id
ē. flexa vel incuruata.

Acclinatoriū. n. s. ē loc' in q acclinari vñ
requiescere possum'. vel supra qd accli
natur vt culcitra vel puluinar.

Acclinat'. m. s. i. curu' vel obliquus.

Accola. cō. p. fm p dicitur dicitur finitim'. ppin
quus. vicin'. alien'. ciuis. affinis. cultor
loci in q nō ē natus. **Alñ** qdā. Accola nō
ppriā. ppriā colit incola terrā.

Accubitus. us. ui. m. q. i. locus requiei.

Accurat'. a. ū. i. diligēt' pcuratus.

Accusatio. f. t. ē alicui' apud iudicē de cri
mine pclamatio.

Accusator. m. t. q aliquē corā iudice accu
sat 7 criminalē sibi mouet questionē.

Accephalus. pe. cor. dicitur q ē sine capite ab a
q est sine. 7 cephas caput. xcij. di. nul
la. in **Alñ**. de app. s. generalē.

Accephali gen' clericor' sine capite. q quē
sequēnt' ignorāt. **Alñ** 7 heretici dicti. qñ
null' ē autor a q exorti sunt. hi triū. Cal
cedonē. caploz ipugnatores. duaz in
xpo substātiarū pprietatē negāt. 7 vnā
naturā in e' psona pdicant.

Acer. ē equocū ad plā. vñ. **Alñ** arbor acer
vir fortis improbus acer. **Alñ** pmo dat
eris s p reliq s tibi dat cris. Et compa
acer. or. cerrimus. 7 mouetur. h acer. hec
acris. h acre. **Alñ** etiā acer sibil' vñ acur' i
genio. **Alñ** acrimonia. i. sbitilitas sensus.

Acerat'. a. ū. ab acer' aceris. dicitur sordib' in
star aceris.

Acerbus. a. ū. imatur' vel asper.

Acern'. a. ū. i. de acere exñs.

Aceronic' dicitur q nulli cōicat.

Acerre. arū. plis nūeri voce. singularis si
gnificatione. sic thebe athene. ē nomē ci
uitatis. 7 dicitur ab a qd est sine. 7 ceres dea
frugū. q apud istā ciuitatē nō crescunt
fruges. q s fra sterilis ē 7 infecūda.

Acerra. f. p. dicitur tumult' vñ vas ad cererē re
cipiendā. in quo thus recipit'. vel q s ferē
añ cererē talē deam. vel q s ponit' añ cere
rem in ara. Vel vas in quo thus refuat'
Alñ. Thuribulum thura psumit. seruat
acerra. Et venit ab acer aceris p arboze
eo q de acere fieri solet.

Aceru' dicitur strues. moles. 7 geries. cumu
l' cōgestum. **Alñ**. Cōgeries. moles. cumu
lusq strues sit acruus. **Alñ** acruulus. i.

puus aceruus. In aceruosus. a. ū. i. ple-
nus aceruis. Itē aceru^o mercurij fm qd
dā ē deus argēti viui. Dī etiā fm phos
Aceruus mercurij qd ppē eloquētiā ⁊ di-
scutionē pēsse mercatorib^o dicebat. qd
ista duo sunt necessaria. Et dī mercurius
qsi mercatorū kyros. i. dñs. Un ambu-
lantes in via vbi sepultus ē mercuri^o. cō-
suetudinē habebāt. fm fabulas. lapidez
iacere in aceruū ipsi^o. vnusquisq; i hono-
rem eiusdē. Vel aceru^o mercurij sunt ei^o
denarij. vbi si lapis pūcif dispūf. sic q
stulto tribuit honore. Vel dī edificiū vī
altare factū i honore mercurij q laborat
in eo pdit opus suū. Vel ē cumul^o lapi-
dū vel fabarū vel denariozū. siue aliarū
rez de qd^o solet fieri numeratio. vbi pro
vno solido vel libra ponit vna faba vel
lapillus. ⁊c.

Acetabulū. n. s. ē vas aceti plenū. vel ad
accipiendū acetū paratū.

Acetariū idē. eo q posita in eo dom^o acci-
pit. vel dī vas in q sacerdotes pūdebāt
q debebāt offerri vtz accepta eēt ⁊ ido-
nea deo vel nō. Sumebāt em sacerdotes
de his q offerēda erant portiunculas. qd
in his vasis ponebāt ad p̄gustandū. qua-
si p̄libanda de singulis q libamina dixit
Moyses offerēda. i. de offerēdis sumē-
da.

Acetallū. n. s. ē vas in q aceta pbanf. vel
vas aceto plenū. vel vas ad acetū recipi-
endū paratū. vt acetariū. vel vas i quo
oia liquida pbanf.

Acetosa. f. p. herba qdā.

Acetosus. a. ū. i. amarus.

Acetū. n. s. pe. cor. dī qsi acutū. vel quasi
aquatū. Vinū em cū aqua mixtū cito in
hūc lapore redigif.

Acetulū. dimi. i. puū acetū.

Achab interpretat mī p̄ris. Rex israel fuit
q deuicit Benadab regē syrie cū trigita
duob^o regibus.

Achademia. pe. cor. ē villa in q plato stu-
duit. In achademic^o. i. platonico. vī phi-
losophicus.

Achadeon dī velū maximū. ⁊ i media na-
ue p̄stitutū.

Achaia. f. p. dī puincia grece.

Acham interpretat coluber insidians.

Achant^o ē arbor in egypto sp frondēs vī
herba frondib^o ⁊ spinis plena.

Achantis grece. auis ē q spinis ⁊ cardoni-
bus vescif. q latine carduellus dī.

Achar interpretat turbat^o. vel vallis. vī tu-
mult^o. vī nomē ciuitatis ē.

Acharō dī ciuitas palestine q cesarea po-
stea dicta est.

Achates. tis. gen^o ē lapidis quē si qd por-
tauerit erit graciosus. Vel ē pprium no-
men viri ⁊ interpretat robustus. ⁊ dī fuis-
se comes Eneē.

Achas interpretat app̄hendēs dñm.

Achea dī mulier greca.

Acheus. i. grecus.

Achei q ⁊ achini dicti sūt. ab acheio filio
Iouis. a q achia dī.

Acheldemac. interpretat ager sanguinis.
ab achel qd ē ager. ⁊ emac qd ē sanguis.
⁊ dī ager p̄par^o sanguine xpi p nūmis q
bus traditus erat.

Acheon grece. dī splēdē latine. ⁊ dī equ^o
solis.

Acheron. ontis. ē pal^o infernalis. ⁊ dī ab
a qd ē sine ⁊ chere qd ē salue vī gaude qz
nulla salus. nullū gaudiū in inferno est.
⁊ h3 acheronta in actō. vel fm p̄piaz.
acheronta in ntō. ⁊ cōponit ab a qd ē si-
ne. ⁊ cheronta qd ē gaudiū. Un. Quod
sine leticia nomē trahit hec acheronta.

Achila. f. p. pe. cor. qdā loc^o ē. Un. f. Re-
gum. xxvj. Ecce dauid abscondit^o ē i col-
le achile.

Achilles. ppriū nomē ē. ⁊ dī ab a qd est si-
ne ⁊ chille qd ē labiū. p p̄trariū. qz gros-
sa habuit labia.

Achini vel achei. qdaz greci dicunt. Un
Orati^o. Quicqd delirāt reges plectunt^o
achini.

Achin^o dī hortolan^o in villis residēs non
habēs mansos.

Achior ē loc^o vel ppriū nomē viri. ⁊ in-
ptatur tumultus.

Achiron. n. indecli. dī loc^o inferni q etiaz
dī achironta.

Achirologia ē dictō im pprie posita. vt ti-
meo requiē. spero labore.

Achisis. idis. f. t. i. auaricia. ⁊ dī ab a qd ē
sine. ⁊ chisis facietas qsi sine facietate.

Achis interpretat flos.

Achitophel interpretat p̄ris ruina.

Acholyti grece. dicūt cēroferarij vī accē-
dentes latine. a deportadis cereis qn le-
gendū ē euāgeliū aut sacrificium offeren-
dum.

Acia. f. p. ē defect^o vis^o. qn. f. hoies aper-
tos oculos hnt ⁊ tñ nō vident.

Acidia. f. p. dī idurata mēi tristitia. q dū

q̄s laborat. x̄t̄i in tediū. 7 d̄r ab acis gre
ce q̄d sonat cura vel anxietas vel tediū
vel molestia. In acidiola. i. tristitia. In
acidiosus. i. molest. tristis. anxius.
Acidus. a. ū. pe. cor. i. amax vt acetū. Bi
cunf etiā dentes acidi. i. stupefacti.
Acies plā signat. Nā acies ē ferri sūmitas
Itē acies oclorū acūmē. Itē acies exer
cit. eo q̄ armat. erat ad bellū acutis ar
mis. vii. Est acies oclī ferri belliq; caua
Acicula. f. p. pe. cor. i. parua acies.
Acilus antiquit. niger significat. v̄l q̄ ha
bet recurū nasum sicut aquila.
Acinatus. pe. cor. ligua medorū. gladius
militaris est valde acut. etiā d̄r ista ma
teries ferri scz aciariū.
Acinus. m. s. me. cor. i. botrus scz granel
lū. q̄d ē i grano vūe. Vñ Grecism. Tu
dicas acinū q̄d ē in vua cernis acutū.
Acinū vel aciatū d̄r a q̄busdā q̄si aq̄dū scz
aqua qua lauanf torcularia exp̄sso vino
7 ē vilis pot. seruoz vel paupez.
Acinariū. n. s. i. grosse. vel cortices vuaz
q̄ post exp̄sionē p̄ficiunt.
Acitabula dicūt musica istrumēta enea
v̄l argētea. q̄ p̄cussa sonū faciūt grādez.
Acclasis d̄r vestis ad hūeros nō cōsuta.
Acliuis. uis. p. t. vel acliū. a. ū. i. codē sen
su. i. inclinat. vel pcurū. vel fir. loci dif
ficulter ascensibilis. vt mons ē acliuis.
Acolabus. m. s. d̄r brucus cū modicū inci
pit volare.
Acōmētarijs vna dictio indecli. cōis. ge.
d̄r q̄ vices regis agebat. cuius iudicio le
ges scribebant. ita d̄r glo. ii. Reg. viij.
In historijs vō d̄r scriptor gestorū t̄pis.
Etiā ē idē q̄d cancellarius q̄ in historijs
scriba d̄r. D̄r aut a cōmētarijs a cōmini
scor. eris. i. ad memoriā reuocari v̄l com
mendari. v̄l cōmemorari. excogitare. fin
gere. cōponere. mentiri. Vñ fm l̄hugui
tionē. cōmentū. fraus. mendaciū. machi
namentū. inuentū. p̄fictū idē sunt. Itē
cōmentū est pluriū in mente habitorū in
vnū collectio. In cōmentari. i. exp̄posito
rius. a cui. d̄rō plī vel abltō scz cōmenta
rijs cōponit a cōmentarijs. Multa em̄
illoz noim sunt (teste p̄ristiano in maio
ri) cōposita 7 indeclinabilia. 7 sunt noia
officioz 7 mḡroz. vt Acōmentarijs. id ē
magister cōmentoz. Alaliculis. i. custof
vel magister calicū. Alsecretis. i. mḡr vel
custos secretoz. Abatis. i. batorū v̄l fru
gum. Aresponis. i. r̄sōz. Et sunt mltā

alia. 7 sunt oīa indeclinabilia.
Aconita. f. p. d̄r herba venenata. vel gen
aspidis venenosi. Vñ. Quilibz hypocri
ta facieten. ē heremita. N̄ ē tñ tacita
latet anguis aconita.
Acophilus. m. s. d̄r pincerna.
Acor. n. t. d̄r corruptio vini v̄l amaritudo
Vñ. Aducor panis acor vini rancor q̄z
carnis. Ador ab assata fit carne sz a pe
de pedoz.
Acredo. dis. f. t. i. amaritudo. 7 pprie d̄r
de pomis. 7 silib. reb.
Acredula. f. p. q̄dā pua auis q̄ alit d̄r luci
nia. De hac dicit Cicero. Et matutinos
exercet acredula cant.
Acrimonia. f. p. pprie ē austeritas in vul
tu. v̄l d̄r viuacitas. aiositas. aspitās. for
titudo. In acrimoniosus. a. ū. i. fort. cō
stās asper. Sz fm legistas acrimonia est
pena q̄ infligit sacrilegis. sic icarceratio.
Exilij relegatio. L. de sacrosā. ec. l. placz
Acrisia. f. p. ē defect. q̄n aliq̄s aptis oclis
nō videt. 7 d̄r ab a q̄d ē sine 7 crisis iudi
ciū q̄si sine iudicio. q̄d fit p̄ visum. quod
magi faciūt in cantatiōib. suis.
Acroceramina. oz. n. s. plīs nūeri. dicūt
tur pericula marina naues mergētia. ab
acros q̄d ē mons. 7 ceron cornu. 7 amnif
aqua q̄si montes aquaz cornuti.
Acronic. a. ū. i. sine tpe. 7 d̄r oz. iste quā
do aliqua stella p̄ dyametū soli opposi
ta oz. sole occidente. Et d̄r t̄lis oz. acro
nicus respectu solis. q̄si sine tpe solis. id
ē. nō in die.
Acta dicunt publicē scripture negotiorū
q̄ in iudicio agunt. ordinē eoz moduz 7
figurā p̄tinētes. Acta etiā q̄nq; dicimus
locū in quo iudex residet. instruct. de cā
cognoscēs vbi acta detegunt. vt q̄libet
factū suum audiat 7 videat. 7 suum cōse
quat meritū. q̄ loc. aliter etiā ius appel
latur. ff. de iusti. 7 iu. l. pe. s. fi.
Acten ē nomē ciuitatis in grecia. q̄ postea
dicta ē athenis.
Actio. onis. f. t. d̄r factio. ductio. v̄l opa
tio. Vel actio fm iuristas ē ius psequē
di in iudicio q̄d sibi debet. Insti. de act.
in prin. Et addūt quidā q̄d suū ē vel alie
num. ita vt ista diffinitio includat omnē
actionē tam in rem q̄ in psonā. Sed illa
diffinitio p̄missa solum cōprehēdit actio
nem psonalez. Illud aut quod tuum est
tibi debetur. Si vero quod non tuum ē
et quicquid est in iudicio. debet includi

diuersimode q̄ petis. Et includit in acti-
one reali et psonali. q̄ in psonali peto mi-
hi debitū. In reali vero actiōe peto aliqd
vt meū. quare hoc verbū actio sumitur
aliter et aliter vt pmissum ē. Et nota q̄ h
verbū debet. q̄nq̄ large sumit. Et cir d̄
quicquid in iudicio tibi debet. i. res qm
petis vt rem tuam siue rei vendicatione
actiōe comodati. siue depositi fm Azo.
in sū. ti. de eden. circa pn. Itē actio olim
dicebat pceptio verborū formata a ma-
gistratibus vnde dicebat formula vul-
garis. hodie aut fit sine impetratiōe et cō-
ceptione verborum solennium. Nec ho-
die est aliqua differentia inter interdicta
et actiones. cum interdictū nihil aliud sit
q̄ actio pretoria. Ergo actio ius ciui-
le vel pretorium quo debitum a te exige-
re possum. vel petere rē mihi restitui fm
Azo. et Hoff. de iudi. dilecti. Et ē actio a
iure ciuili Insti. de iu. na. gen. et ci. s. ius
aut. Et fm canones actio d̄ causa. c. fo-
rus. de ver. sig. Et fm leges actio debet
poni in causa. quia nemo sine actione ex-
perit. ff. de. negl. gest. si pupilli. i. si. Pro-
hibent tñ attentio nimis subtiles actio-
num intētatiōes. vt in. c. dilecti. de iudi.
Actionū vero qdā sunt in rem. et qdā in p-
sonā. Actio in rem d̄ vendicatio rei. qm
aliqs dicit rem de qua agit suā. et aduer-
sarius dicit eam esse suā. Quē ergo petis
rem aliquā vt tuā rei vendicatione. tunc
agis actione in rem. Actio vero in psonā
d̄ qm per ab aduersario aliquid tibi da-
ri vel fieri. Item actiones quedā dicunt
bonafidei. qdā stricti iuris. Actiōes bo-
nafidei dicunt nō ideo. q̄ in eis debz ser-
uari bona fides. quia etiā bona fides ser-
uat in actionibus stricti iuris. sed dicūt
bonafidei. q̄ maxie exuberare debet bo-
na fides inf cōtrahētes in eis. et vltra id
etiā veniunt oīa accessoria. et ea de qbus
nihil est cogitatū. vt in actiōe emp. vl cō-
tractu vendi. Venit etiā id qd expresse
nō est actū. videlicet a tpe more qui alteri
nō reddit istud ad quod tenet de natura
contractus veniunt damna et interesse q̄
debent restitui. et sic in eis multū exube-
rat officium iudicis pinguius q̄ in actio-
ne stricti iuris. Et actiōes bonafidei sūt
decē et septē. que enūerāt Insti. d̄ act.
s. actionū. Et p̄tinent i his vlib. Em-
pti. p̄ducti. mandati. depositi. p̄digno-
ra ciscunde. cōi. pro socio. Dotis et he-

redibus tutelę. comoda. gestor. p̄scri-
ptis vbi. cū estimat. atq̄ pmutat. Iste
bonafidei sūt stricti ceteri iuris. Alię vero
dicunt actiones stricti iuris. vt actio ex
mutuo. ex stipulatu. ex arbitrio et p̄siles
Et in illis nō venit accessoriū. nec ea de
q̄b nō ē cogitatū. vt nota. Bern. in glo.
pall. Nec i his a tpe more q̄ alteri nō red-
didit illud ad qd tenet de natura contra-
ctus. veniūt dāna et interesse que dicun-
tur restitui. Itē actionū realiū. alię com-
petunt p̄ rebus corporeis. et sic habet lo-
cum rei vendicatio. alię p̄ incorporeabili-
bus et p̄ fuitutib⁹ acq̄rēdis fuitēdi. et de
fendēdi. et sic cōpetūt due actiōes. q̄ruz
vna vocat p̄fessoria. alia negatoria. Itē
nota q̄ actiōes psonales vsq̄ in metas
triginta annorū extendunt. vt. L. de cō-
sti. pec. l. ij. et ibi nota tex. q̄ possibile est
oēs res in pecuniā p̄uerti. L. de p̄scp. tri-
ginta annor. l. sicut in rē. Reales autez
vsq̄ ad metas q̄draginta. vt. L. de ven-
di. ping. l. j. et in glo. de vtroq̄ casu.

Actio ad exhibēdū dat p̄tra possessorē vl
aduersus eū q̄ dolo malo possidet vt rez
exhibeat. i. in publicū deducat. vt fiat ad
uersario copia vēdicādi fm Azo. i. sum.
ti. ad exhi. in pn.

Actio arborū furtim cesarū habet p̄dem-
nationē aduersus eū qui arbores furtiz
cedit inscio et inuito dño. et cōpetit cōtra
ipm damnum dantē ad duplū damni dati
in quo casu huic etiā cōpetit actio legis
adlie. ita tñ vt dducere possit a p̄denati-
one q̄ actor p̄secutus ē altera actiōe. vt
ff. arbor. fur. cesa. l. j.

Actio caluissiana ē p̄ quā reuocant ea que
in fraudez patroni libert⁹ alienauit. vbi
etiā locuz habet actio fauiana. ff. de iure
pa. l. si. libert⁹. fm p̄dla.

Actio fauiana et pauliana sic dicta sūt ab
autorib⁹ et eaz inuētorib⁹. Et habent lo-
cum qm debitoz in fraudē creditoris alie-
nauit ea que alienata fuerunt creditori.
vt reuocet ipa alienatio.

Actiōes ciuiles que sunt et q̄t. videi spe-
ti. de act. et excep. pponen. s. postremo.
Et qnq̄ distinguit actio ciuilis p̄tra cri-
minale. et tūcidē ē q̄ actio intētata p̄ ali-
quo interesse. Qnq̄ distinguit p̄tra pre-
toria. tūcidē est qd actio satisfactoria di-
recta in re. Pretoria aut d̄ q̄ dat officio
iudicis.

Actio comodati directa cōpetit ei qui rez

aliquā cōmodauit ptra pmodatariū ad
repetendū ipsā rem. vt ei res ad ei^o acces-
siones restituātur. facto et expleto vsu
ppē qz pmodata ē. ff. cōmo. l. j. §. 3. ppla.
Actio cōmodati ptraria cōpetit ei q̄ com-
modatū accepit in eū q̄ cōmodauit. et im-
pensas in re accōmodata factas veluti si
egruū seruū curauit. qd̄ noīe cibarioz im-
pendit. nō repetit. ff. cōmo. l. in rebus. §.
possum. cū. §. se.
Actio cōmodati vtilis cōpetit vbi nō est
vere cōmodatū sed iterptatiue. vt si ami-
cus ex p̄fidentia rem amici ex p̄pria au-
toritate accepit.
Actio p̄fessoria ē q̄ cōpetit ei qui dic̄ se ha-
bere ius vel seruitutē p fundū viā eundi
vel agendi vel alti^o edes suas leuandi vī
quācūqz aliā fuitutē in re ipsi^o. etiā inui-
to eo. Et hec actio d̄ in rem. qz rem tuaz
corpālē. s. ius eundi p fundū petis q̄uis
ipsa seruit^o sit incorporalis. vt. ff. si serui
vendi. l. ij. in prin. B̄ etiam cōfessoria.
qz v̄bis affirmatiuis cōstitutur. et eius
ptraria verbis negatiuis pponit q̄ dici-
tur a ctio negatoria. Et actio negatoria
cōpetit ei q̄ dic̄ aliquē nō h̄re ius vel fuit-
utē ad aliqd̄ qd̄ facere volebat alt̄. et ip-
sū p hāc actionē phibet. vt qn̄ dñs fūdi
itēdat aduersū te solitū ire p fūdū suū di-
cens. Nō ē tibi ius ire p fundū meū. Et
hec actio sit i rē d̄. qz dñs fūdi vēdicat
libertatē qn̄ ip̄az itēdat v̄bis negatiuis
dicēs q̄ alt̄ nō habet ius eundi vī agēdi
p fūdū suū. nec alti^o edificādi edes ne lu-
minib^o suis noceat. Et sic p hāc dñs fun-
di ad h̄ agit. vt fūd^o suū declaref liber et
alter d̄sistat et phibeaf ne eū de celo inq̄
etet. ff. fūi vēdi. l. ij. et l. loci corp^o. §. p̄pe-
tit. et Insti. de act. §. ecōtra. Et hec actio
nō cōpetit de dominio s̄ de iure p̄diorū.
sic et p̄fessoria. vt i p̄all. l. ij. i p̄n. Et licz §. 3.
ppla. dicaf ideo negatoria qz v̄bis nega-
tiuis itētaf. tñ ptrariū notaf in. l. ij. et §.
ecōtra. §. all. Nā q̄libet eaz. s. p̄fessoria et
negatoria pōt dari p v̄ba affirmatiua et
etiā negatiua. Nō ergo sumūt dñaz per
formā p̄borū s̄ rōne materie qz p̄fesso-
ria daf ad tuendā sibi fuitutē debitā. et
negatoria ad tuendā suā libertatem.
Actio cōdiuidūdo daf inf̄ eos q̄ sine soci-
etate nec ex cā hereditaria aliqd̄ cōehūt
vt id diuidaf p̄m ppla. et Azo.
Actio p̄ducti cōpetit ei q̄ p̄duxit a locāte
vel locatore fundū. vel p̄diū. vel domūz

et cōpetit ei ad hoc q̄ liceat sibi ihabitare
vel in vsu h̄re rē p̄ductā. Etia cōpetit cō-
tra locatore si aliq̄s expēlas vtilēs vī ne-
cessarias ibi fecerit.
Actio directa ē qn̄ aliqd̄ directe petitur i
ius. vt ex cōmodato vī deposito et h̄mōi
Actio vtilis ē q̄ daf nō ex iure aliquo di-
recto. s̄ vtiliter et ex equitate cōpetit.
vt publiciana et h̄mōi p̄m ppla. et Azo.
Actio depositi directa cōpetit depositori
ad repetendū depositū et accessiōes eius
et cōpetit in simplū. nisi forte res sint icē-
dio ruina naufragio depositē. q̄ casu qui
depositū sic receperit si negauerit et infi-
cief. et de hoc p̄uincat. in duplo p̄dēna-
bit. ff. depo. l. j. §. ait p̄tor.
Actio depositi ptraria cōpetit ei penes
quē res d̄posita ē. ad petēdū ip̄ēlas si q̄s
circa rē impēderit vt illas repetat vī dā-
num datū p seruū depositū p̄m ppla.
Actio de dolo cōpetit mihi qn̄ dānū dolo
malo alicui^o datū ē mihi. vel si q̄s aduer-
sus me v̄sef dolose p̄fulēdo vel malicio-
se negocia mea administrādo. nec supest
aliq̄ alia actio q̄ possū expiri. ff. d̄ dolo. l.
j. §. v̄ba. S̄ nō daf nisi lis duos aureos
excedat. Hec actio qz odiosa ē nō daf li-
beris ptra p̄entes. qz in ea dānat^o ifamif
efficiē. Nec libertis contra p̄onos sed
loco ei^o actio in factū v̄bis sic tpandis in
p̄ditione libelli. i q̄ nulla ē mētio doli fa-
cienda. ff. de dolo. l. si oleū. §. si. cū. l. se.
Actio de dolo et furto eoz q̄ misterio cau-
ponū stabulariū vel nauē exercēt. datur
aduers^o stabularios et nautas. q̄ qn̄ officō
maloz hoim vtunt^o. in duplo tenentur q̄
dolo vel furtū cōmissū ē i his reb^o q̄s sal-
uas fore recepere. ff. furti. aduer. na. cau.
sta. l. j.
Actio d̄ p̄stituta pecunia cōpetit aduers^o
eū q̄ sine stipulatiōe p̄stituit p se vel pro
alio soluere. L. de p̄sti. pecu. l. ij. Nā oīa
p̄stituere ē debitorē se facere p̄m ppla.
Actio in rem verso daf aduersus dñm vel
p̄rez si seru^o vel fili^o pecuniā i rē p̄ris vel
dñi ip̄edit quā mutuo accepit. ff. de i rez
ver. l. j. in p̄n.
Actio de tigno iniūcto daf ei cui^o tignum
alieno edificio iūctū ē ab eo q̄ estimabat
suum tignū eē. Si x̄o sciēs alienū. id do-
lose fecerit. tenef de tigno imisso et furti
et actiōe ad exhibendū nō q̄ tignū coga-
tur eximere. s̄ qd̄ intersit p̄stare. ff. d̄ tig.
iniūc. l. j. et ff. de rei vēdi. l. in rem. §. j.

Actio de reb⁹ ecclesiasticis venditis. custodi-
bus earū daf aduersus eos q sacras res
emerit citra formā nlla eis actione relicta
ptra sacrosanctas ecclesias de precio qd
dederit repetēdo. hēc aut actio daf in fa-
ctū cū res in aliā rē est mutata. vt ex phi-
ala factus ē cyphus. Si vō in sui forma
sit rei vēdicatio habet locū.

Actio de pauperie cōpetit aduersus eū
aial dānū dedit ptra naturā sui generis.
Verbigra. vt si equ⁹ nō loci angustia vlt
nō instigat⁹ calce pcutiat. vel bos cornu
petat ex naturali feritate. Sec⁹ tñ si insti-
gatus vel ex loci angustia dānū dederit
in hmōi actionis pdenatione venit dam-
ni refartio aut in solutione venit ex lege
duodecim tabularū noxē dedito. Dñs
em̄ noxali sui sui noie pūctus. suum a-
ctori noxē dedēdo liberatur. Insti. de
nox. act. §. j. Et si aialia noxē dedant. p-
ficiūt reo ad liberatiōem. Insti. si qua.
pau. fe. di. Et vtrū malit vt soluēdo dā-
nū sufferat. aut alias pnoxā det aial. h
p eū stat. ff. si q pau. fe. di. l. j. in pñ.

Actio de appposito vel suspēso q iter ē vul-
go. cur⁹ casus nocere poterit daf aduer-
sus euz q in sbgrūda p tecto ve hz id ap-
positū vel suspēsu qd nocere potuit. Cu-
ius pdenatio est decē solidoz. ff. d his q
cie. r effu. l. li vō. §. ait ptoz.

Actio d effusis r electis daf aduersus eū
ex cuius habitatiōe vel habitacko aliqd
effusuz vel electū ē ptra iter publicū. vñ
dānū datū alicui trāseūti restauradū est
in duplū. r si liber hō inde pisse dicat in
quiquagita aureos datur hec actio. Si
vō nocuerit libero hoi daf qti videf iu-
dici ex bono r eq. cōpensatis impēsis fa-
ctis r opibus qbus est cariturus inutili-
ter. ff. de his q cie. vel effu. l. j. in pñ.

Actio edilicia cōpetit multis mōis. p^oio
si res vēdita sit redibita pp⁹ viciuz siue
morbū. nec tñ a vēditore restituif p^ociuz
emptori cū actōib⁹ r alijs q ediles ibibēt
Et in b casu est ppetua. ff. de edi. edi. l.
ediles in pñ. §. j. Secūdo cōpetit quādo
vēditio sit. vt si res vēdita non placet vt
reddaf. r tūc est tpalis vsq ad. lx. dies.
ff. eo. ti. l. qd si nolit. §. si qd ita venerit.
Tertio competit si venditor nō vult tra-
dere seruū vel mancipiū vel iumentū cū
ornamēto cū q oñderat tpe vēditōis p
ipso ornāmēto vlt vt fiat redibitō rei pñci-
palis pppter accessoria. r tūc cōpetit etiā

vsq ad. lx. dies. ff. e. ti. l. ediles. in pñ. §.
vendendi. Quarto vō cōpetit qñ eo lo-
co q iter ē vulgo. hz qñ canē. lupū. vsq
apzū. verrē. uel aliud aial qd nocere pos-
set siue sit ligatū. siue sit solutuz. ff. e. ti. l.
hi em̄. §. deinde aut.

Actio desupficie in rē cōpetit ei q supficie
habet in alieno solo noie pducti ad repe-
tendū supficie si possederat. ff. de supfi. l.
j. §. q supficie. in fi.

Actio empti cōpetit emptori ad rem petē-
dam quā emerat. in qua venit cōmoduz
qd accessit. Et si qd in spēali pacto cōpre-
hendiē. in hac actiōe attendiē put qsq
sibi pacisciē. ff. de act. emp. l. emptor i pñ.

Actio ex stipulatu nascit cū de re certa in
genē sz icerta i spē sit stipulatio. vt Insti.
de v. obli. in pñ. Nā si res esset simplicif
icerta. stipulatio nō valeret. ff. eo. ti. l. ita
stipular⁹. in pñ. Et stipulatio est pcepta
vt cū te spōdes dare seruū vel spōdes te
facturū domum. Et ptnet hec actio ad
actiōes i psonā q oriunt⁹ ex ptractu ver-
borū. Et nō q actio descēdes ex stipulati-
one nō hz dilationē ani sic actio de dote
l. j. §. exactor. L. d rei vxo. act. r. §. cū at.

Actiōes ex ptractu sūt q nascūt⁹ ex pacto
siue pactū siue obligatio surgat ex te. vt
pdi. certi. de nu. pecu. pditio certitudia-
ria. pditio ob causaz. actio cōmodati de-
positi. pignoratitia. Siue etiā cōsurgat
obligatio ex vbis sic i actiōe ex stipulatu
qñ res certa i stipulatiōib⁹ deducta ē. Si
ue etiā oriaf obligatio ex lris de qb⁹ cō-
ditio odio desidiē daf i eū q cū spē futu-
re nūeratiōis scribit se debere qd ei nō ē
nūeratū. Numeratiōe aut nō secuta in-
fra bienniū nō repetit chirographū. Et
ē introducta r exclusa exceptione nō nu-
merate pecuniē. cuz mīme cogat soluere
qd scripsit se debere. Siue etiā oriaf ob-
ligatio ex p sensu. veluti. empti. venditi.
locati. pducti. p socio. mādati. pscriptis
vbis. r actio de pstituta pecunia necnō
actio in factū. r de iureiuran. Et iste sūt
species actionū in psonā q oriunt⁹ ex cō-
tractu. siue re. vbis. lris. aut p sensu obli-
gatio oriaf.

Actiōes ex q ptractu sūt q neq ex pacto
neq ex maleficio oriunt⁹ sz tñ maiore hñt
puentia r affinitatē cū pacti q cū ma-
leficijs. Et sunt iste. scz cōditio indebiti.
cōditio libere actionis. Actio negociorū
gestorū. tutele. sbfidaria. coindiuidūdo

finiū regūdoz. familie herciscunde. peti-
tio hereditatis directa. ⁊ utilis possesso-
ria. fideicommissaria ⁊ actio ex testamēto.
actio de peculio. ⁊ p iussu. ⁊ de in re xpo
actio tributaria. iustoria. exercitoria. fu-
neraria ad exhibendū. de tigno iniūcto.
actio in factū de rei vē. de pauperie. inf-
dictū qz bonoz vti possidentis vtrobi in
Actiones vlt obligatiōes (ter dcm saluianū
ex maleficio sūt qd' delicta hoim coercent
qd publice vtilitat infest. ff. d fideius. l. si
aureo. §. si. ⁊. ff. ad. l. aq. l. ita vlnerat' cū
milib' vt ē pditio rei furtiue actio arbo-
rū furti celaz. actio furti. actio vi bono-
rum raptorz. actio legis adliq. actio iuri
arū. qd mer' cā. de dolo. actio fui corru-
pti. actio rerū amotaz. pditio ob turpez
cām. infdictū vlt vi. iterdictū qd vi aut
clam. interdictū de libero hoie exhiben-
do. de vxore ducēda. de liberis exercen-
dis. interdictū quozū legatorū. infdictū
phibitorū neqd in flumine ripa ve pu-
blica fiat. nec in via publica. infdictū de
itinere actuqz priuato.

Actiones vel obligatiōes ex qsi maleficio
sunt q neq ad pacta accedūt neq ad ma-
leficia. sunt tñ filiores maleficijs q pacti
vt actio in factū aduersus iudicē q litē fe-
cit suā. ⁊ actio in factū d eiectis ⁊ effusis
actio in factū de appōsito vel suspēso qz
interest. ⁊ actio in factū de dolo et furto
coz q ministeriū cauponū aut stabulari-
um aut nauē exercēt.

Actio exercitoria fm Azo. in sū. e. ti. daf
ptraheb' cū mgrō nauis ppl nauigan-
di necessitatē ptra exercitoresz nauis qui
mgrm nauī pposuit. quē equū fuit tene-
ri. vt tene' q institorez taberne vel nego-
cio pposuit. ff. de exer. act. l. j. Est aut ma-
gister cui toti' nauis ancora ⁊ cura man-
data est. l. e. §. mgrm nauis. q in vulgari
lombardoz ⁊ puincialiū comit' dz. ⁊ in
alemanico stuermaz. Nec distinguit an
iste mgr sit liber vlt fu'. maior vlt minor.
⁊ sibi iputat q eū pposuit. vt. l. j. pall. §.
cui' aut pditionis. Sz exercitor dz is ad
quē obuētiōes qtidiane seu reddit' qst'
⁊ vtilitates nauis pueniunt. siue ver' sit
dñs nauis siue a dño nauis pduct'. Ihec
aut actio nō daf ptra mgrm nauis sz cō-
tra eū q mgrm nauis pposuit i cā cām in
quā pposit' ē expsse vel tacite.

Actio estimatoria. i. actio pscriptis vbis
sic cognoiata. ē actio q ex estiato pponit

grā dubitationis tollēde. qñ res estima-
ta vendēda daf. Dubitatum em ē an ex
vendito sit actio. an ex locato. an ex pdu-
cto. an mādati. vt si rez meā do tibi ⁊ esti-
mo vteā vendas p decem. ⁊ inde decez
reddas mibi aut rē. vt nota. ff. d esti. ac.
in rub.

Actio ex testamēto nō solū scripto heredi
cōpetit ad petendū hereditatē. sz etiā cō-
tra heredē scriptum legatarijs ⁊ fideicō-
missarijs. L. coia dele. ⁊ fideicōmis. l. j.
Actio familie herciscūde inf eos cōpetit.
q cōez habent hereditatez diuidendā. ff.
fa. hercl. l. j. ⁊. ij. Et dz familie herciscūde
i. hereditatē diuidūde fm Azo. Romē
aut familia qñqz ponit p cognatione vt
cū dz. Illi sunt de familia pami. Qñqz p
seruitute ⁊ prāte. vt cū dz. pffamilias. fi-
liussfamilias. h tñ p sūstātia ⁊ hereditate
Itē hercisco ē xbu grēcū. ⁊ idē ē q diui-
do. inde herciscūde. i. diuidūde. Et vti-
mur h xbo sic repim' apud antiqz q ge-
rundia sua pnunciabant in vndo. vt le-
gundo. audiūdo. herciscūdo. fm Azo. i
summa.

Actio finiū regundoz competit finib' ad
distingendū vlt iudicādū inf eos q pfines
hnt agros vel pdia. Insti. de act. §. itē fi-
nium regundoz. Et habet locū in rustici
pdijs tñ. ⁊ nō in vrbānis. quia vrbāna
pdia nō sunt cōfinia sed vicinia. quia pa-
rietibus distingui cōsueuere. sed cōfinia
dicim' quē adeo sunt pxima. vt nul-
lus paries in medio interponat. Itēz vrbā-
na predia dicunt oia pdia quē habēt
edificia. etiā si sint in villa. qz vrbānuz p-
dium non facit loc' sed materia habitan-
di causa facta. Unde si in vrbe edificiu
causa non habitandi sed gratia reponen-
dorum fructuum fiat. dicet' pdium rusti-
cū. Sz ⁊ horti in edificijs pstituti nisi plu-
rimū sint reddit' vinearij forte ⁊ sic alito-
rij. ptenēt appellatiōe vrbānoz pdiorū.
ff. de. x. sig. l. vrbāna. Rustica aut pdia
dicunt agri nō hntes edificia.

Actio funeraria daf ptra heredē bonorū
vel possessore. ff. de re. ⁊ sump. fu. l. et si
qs. §. si. Et daf ei q funeravit vt non he-
res defunctū. sz cā pietatis.

Actio furti manifesti fm Azo. locū hz qñ
fur rem tenens visus vel dephensus fue-
rit. siue in publico siue in puato vlt a dño
vel alio anqz pueniat ad locū q pferre rē
destinauit. Et daf actio furti i qdruplū

Institi. d. obli. que ex mal. naf. s. pena manifesti.

Actio furti nō manifesti cōpetit qñcūq; p dictis modis furtū nō manifestū probat. Et etiā si vidisti furtū fieri tenō abscondi si cū furtū faceret ne te occideret. nō est manifestū. Et daf hec actio in duplum.

Institi. de obli. q. ex mal. naf. s. pena.

Actiōes hereditarie dicunt que trāseunt ad heredes vel cōtra heredes fm Azo. Itē que ab heredib⁹ incipiūt vel contra heredes. Et aut plene sciaf que trāseūt ad heredes vel nō. distingue. aut nascif actio ex maleficio vel qñ. vel ex ptractu vel qñ put psequif dñs Azo. in sū. Ibis actiōib⁹ pueniunt hi q succedūt i ius. et nō hi q succedūt in rem. vt donatarij vel legatarij.

Actio in factū aduersus iudicē q litē fecit suā daf aduersus iudicē. q p impitiā male iudicauit. et tenef ad dānū restituēduz qd p ei⁹ sniam illatū ē. Si vō dolo malo iudicauit. vē ē ex maleficio obligat⁹. vñ actione in factū vel actiōe de dolo ad oē itereffe ei quē lesit. et infamis ē. Itē tene- tur crimie falsi qd penā deportatiōis vñ vltimi supplicij pmet fm Azo. Iudex aut ecclīastic⁹ male induct⁹ p grām vel p sordes ab executōe officij p annū ē suspē sus ad estimatiōez pti quā lesit nihilomi nus pdenand⁹. Et si durāte suspēsiōe se diuinis ingesserit. irregularis ē. nec cuz eo nisi p sedē aplicā poterit dispēsari. vt in. c. cū eterni. de re. iudi. li. vj.

Actio in factū de eo qd certo loco dī vbi aliqd ē pmissū dari certo loco si iudiciuz in illo loco pstitui nō possit. Introducta tñ ē quedā actio arbitraria vt possit etiā in alio loco agi. p̄p̄tor em iniquū ē arbitraf nō posse puenire debitorē in alio loco q in loco destinato solutiōi. Et hec actio arbitraria ex sui natura ē stricti iuris in q habita p̄sideratiōe aliarū actiōnū stricti iuris qdqd eēt omissuz deberet hñ omissuz tñ i illa etiā veit qdqd equuz et iustū visū fuerit religiōi iudicāt. Et ppter b̄ appellaf hec actio arbitraria irre- gular. qz ptra naturā aliaz actionū stri- ctū.

Actio in factū ex edicto p̄toris (cti iuris ē de alienatiōe iudicij mutadi cā facta. da- tur ei i cui⁹ fraudē et illusionē scā ē aliena- tio et suis heredib⁹ aduers⁹ eū q rē aliena- uit quē ad infesse puenit qñti infest acto- ris coram ordinario vñ delegato. de qua

Goff. i sū. d. alie. iudi. mu. cau. fac. et c. f. Actio i scā d. dolo et furto eo (eo. ti. i glo. rū qz misterio qd cauponē aut nauē vel stabulū exercet. daf aduersus eos q pze sunt cauponi vñ nauī vñ stabulo. q qm of- ficio maloz hoīm vtunē. i. duplo tenenē qd dolo aut furto eoz cōmissū ē in his re- bus qd saluas fore receperit. ff. nau. cau. stab. l. j. in pñ. et s. idē p̄componi⁹.

Actio in psonā dī p̄ditio qñ p̄tēdis aliqm dare aut facere tibi oportere. Qñ vero agis vt restituaf tibi res tua et spāle no- mē accipit et in d̄posito dī simplicif actio psonalis et nō p̄ditio. Hoc aut nomē con- ditio inde descēdebat. quia olim iudicia erant ordinaria. et certa vba. et q oportu- it condici. i. simul dici. vt si quis caderet a syllaba caderet a tota causa. Sz postea ille solennitates in dissuetudinē abierūt attamē nomen remansit vt adhuc et pso- nales actiones que solennib⁹ verbis int̄ pretabant seu interpretant p̄ditiones vo- cent. Et harum actionū genera quedaz nascunt ex cōtractu. quedā ex qñi cōtra- ctu. qdā ex maleficio. et quedā ex qñi ma- leficio. Et nota q actio psonalis nō seq̄ fundū. ff. de p̄trahē. emp. et vendi. s. Lu- cius Titius. Itē actio psonalis ita ē af- fixa ossibus creditoris q in aliū trāsserri nō potest nisi fixatione iuris. ff. de pecu. l. si qd ergo.

Actio in rē dī vendicatio rei. f. qñ dici rez de q agif tuā eē. et aduersari⁹ dicit vñ ostē dit ipaz eē suā. ff. de act. et obli. l. actionū genera. Et harū actionū alia est directa in rem actio. vt rei vendicatio. actio con- fessoria et negatoria. Alia ē actio in rem vtilis que sunt actiōes de dominio non directe sz vtilis. q ex equitate daf. qñq; nō dominūs. vt sunt publiciane q ex ad- uersis causis cōpetunt. et actio p quā qri- tur an actor iurauit. et actio in rē de sup̄fi- cie et actio fauiana et pauliana et caluisia- na. et actio in rem que cōpetit int̄ dñm ta- bulē et pictorē. Sūt et alie in rē actiōes in qb⁹ nō de dominio sz de pignore agif sic actio seruiana. quasi seruiana. de qb⁹ vi- deloco suo.

Actio iniuriarū cōpetit ei qui iniuriā pas- sus est contra eum qui intulit iniuriā vel inferri pcurauit et pulsauit vel verbera- uit vñ famosū carmē ad alteri⁹ p̄tumeliā scripsit vñ recitauit vñ quōcūq; iuriā ali- quē affecit. i. q iudex reū tāti p̄demnabit

quāti actor iurauerit se nolle illā iniuriā sustinuisse. pmissa tñ iudicis taxatione Quidā tñ dicūt q iurare debet poti⁹ de suo pdidisse tñ vel tñ q talē iniuriā sustinuisse. Alij dicūt q sufficiat cū iurare sic q noller lucrari tñ vel tñ p eo q talē iniuriā sustineret vel sustinuisset.

Actio institoria fm **l. 30. d. 1. ei q cū aliq** ptraxit in illa negociatione in qua ppositus ē. cōtra cū q pposuit aliquā statioēz vel negociationē gerēdo de ptraheb⁹ cū pposito. siue pposit⁹ sit expressus siue tacit⁹. vt. ff. de isti. act. l. j. 7. ij. 7. l. ait. 5. tñ. cū ibi nota.

Actio legis aq̄lie duo p̄tinet capita vlt̄ia licet vnū nō sit in vsu. p̄mū caput est de seruis occisis vel quadrupedib⁹. qui nūero pecudū p̄tinent. vt in. l. lege aq̄lia ff. eo. ti. vbi d̄r de animalib⁹ que gregati habent 7 pascūf. sicut oues. caprē. 7 boves. eq̄. muli. asini. Et fm **Labionez** sues. sed nō canes. 7 longe min⁹ bestie fere vñ 7 leones. 7c. Sz elephātes 7 cameli q̄li mixti sunt. 7 ideo p̄mo capite eos cōtineri oportet. Quo casu tanti sit p̄dēnatio quāti plurimi ip̄a res valuit anno p̄terito. Scdm caput ē qd nō ē in vsu hoc nō ponit. vt. ff. e. l. si seru⁹. i. 5. hui⁹. vbi d̄r. l. hui⁹ legis scdm qdē caput in dissuetudinē abiit. Tertiū caput est de eis vulneratis feris bestijs occisis. ceterisq̄ rebus ruptis. vt veste vase 7 silib⁹. Quo casu cōdēnabit q dānū dedit quanti res fuit. triginta retro dieb⁹ rei p̄ciū 7 valorem estimando. vt dicta. l. si seruus fuū. 5. tertio aut capite. Et i hac actioe si qd dānū se dedisse inficiat. i. negat p̄dēnabit in duplū. ff. e. l. j. 5. j.

Actio mandati directa cōpetit mādatori 7 ei⁹ heredi. p̄tra mādatoriū vel pcuratorē post mandatū susceptū. ff. ea. l. si remunerādi. 5. j. Et inquātū interest id factum esse qd mādauit. puta mandauit vt fundū emerēs. si mea intererat emi. teneberis post mādātū susceptū. tñ si eundez fundū egoipse emo vel ali⁹ mibi. neq̄ interest aliud. cessabit hec actio.

Actio mādati p̄traria cōpetit mādatorio vel ei⁹ pcuratori ad expēsas. aduersus mādatorē quaten⁹ fines nō est egressus. Si vō aliqd erogauit vtilit. in eo nō habet mādati iudiciū. sed tñ negociorū gestorū. Si vō mandauerim tibi vt mibi fundū emerēs. etiā si nōdū precū solue-

ris ages mecū mādati vt suscipiā obligationē q teneris venditori. Nā 7 ego age re possum vt cedas mibi actionē empti. ff. e. ti. l. si. mādato meo. p̄mo rñso.

Actio negociorū gestorū directa ē q agit dñs rei geste p̄tra cū q negocia ei⁹ gessit vt administratiois rōnē reddat. vt. ff. de nego. gest. l. ij.

Actio negociorū gestorū cōtraria cōpetit illi q sine mādato se miscuit alienis negocijs gerendis. aduersus dñm negociorū ad repetendū expēsas negociorū gestatione factas. Et veniūt oīa q expendit de suo necessario vel vtilit. nō tñ voluptuo se. 7 hec colligunt. ff. e. ti. l. ij.

Actio de peculio vlt̄ peculieten⁹ cōpetit ei qui cū filio familias vel suo peculīū habētib⁹ ptraxit. que post mortē filij vlt̄ serui ē annalis 7 nō post emāipationē. manumissionē. vel alienationē. ff. qñ actio de pecu. ē annalis. l. j. 5. q̄diu.

Actio noxalis fm **l. 30. d̄r actio q nascit** vel orit ex delictis seruoꝝ. ff. eo. ti. l. j. et **Insti. eo. ti. in pñ.**

Actio pignoratitia directa competit debitori cōtra creditorē vel ei⁹ tutorē vel curatoꝝ si pignora acceperūt. ff. eo. ti. l. si solutū. 5. si.

Actio pignoratitia p̄traria dāt creditori p̄tra debitorē. 7 dāt ad multa. Si em̄ de cipiat a debitorē vel ip̄a re vel ei⁹ pposito. q obligauit rem alienā vel aliq pignora tā siue obligatā. nisi eadē res sit ampla 7 ad modicū etiā fuerit aliq pignora q̄ in nullo capr⁹ sit q pignora scdo loco accepit. Et si debitor maliciose v̄fat⁹ sit obligando es vel stagnū p auro vel argento. vel si obligauit seruū p quē dānū datum ē. puta furtū vel aliud hmōi. 7 hoc si sciuerit. teneē in solidū. i. in totū. secus si ignorauit. q tūc liberabit noxē dediti one. f. dādo seruū p noxa.

Actio pignoratitia vtilis fm **l. 30. dāt ei** q impignorauit rem alienā sine consensu dñi. 7 postea dñs pignoris ē. vt. ff. e. ti. l. rem alienam. 7 tā directa q̄ illa dantur p̄ncipali 7 suis heredib⁹. 7 p̄tra heredes creditoris.

Actio p̄ quaz q̄rit an actor iurauerit. fm quosdā dāt ei q cū peteret rē suā delato sibi iureiurando ab aduersario eā suam esse iurauit.

Actiones p̄iudiciales in rem dicunt ēē p q̄s querit an quis liber sit. an libertus.

in priu agnoscendo. vt in .s. preiudicia
les. Instit. de act. Sed illa per qua querit
an aliquis sit liber. prim causam ciuile ob-
tinet prim prociā. Ciuile autem secundum formaz
domini qua in ea directe agit. Et prociā
am secundum formā et modū petendi qui tuuz a
teipso. nō ab alio petit possessore. Letere
prociā due formā accipiūt ex prociā iurisdic-
tiōe. Et in rē dicūt eē ad instar actionū
de seruitute. qui in hac de iure patronatus
in re. in illa proprietatis iure agit. Et priu
diciales dicunt. qui quēadmodū excepti-
ones actionibus opponunt. et an primaz qui-
stionē terminant. Si autem quis quirat quirenō
exceptiōes. sed actiōes dicant. hāc causā
accipiat. qui nō ē exceptio nisi sit actionis
exclusio. hec prociā priudiciales nullā actiōez
excludūt. sed nō cōpetere dicunt.

Actio prescriptis verbis ex protractibus inoia-
tis descendit. vbi secundum ciuile cā subest suf-
ficiens ad actionē introducendā. et cū ne-
gociū nō cadit in certū et speciale nomē cō-
tractus. nec causa huiusmodi actionis expremi-
tur. ceterē huiusmodi actiōes expremunt sic. do-
et des. facio vt facias. do vt facias. facio
vt des. Ex quibus nascit actio prescriptis ver-
bis noiata alias ciuile. Quā mibi aliqd
adest vel abest vel affutur ē. nec tibi ad-
ē nec affutur est. aut mibi nō abest nec ti-
bi adest. aut si nec tibi assit nec mibi absit
et cesses implere quid cōuenit in nos. ego
aut feci in subsidiū. intentat actio de do-
lo. nā vbi vnus cessat implere quid in se ē
quod promisit altero implente. locuz ha-
bet hec actio.

Actiones prociā. qui sunt et quit. redure in spe-
ti. de act. seu peti. prociā. sed postremo. Vi-
cunt aut prociā. qui a pretoze sunt iducte
vt Instit. de act.

Actio pro socio que ex vtraque parte directa ē.
cōpetit ab usufructu quē solus alter sociorum
precipit. vel si dolū cōmisit in rebus cōibus
Et habet locū qui duo ineunt protractū so-
cietatis. ita qui tā lucrū qui dānū in eos cō-
mune ē. Et si aliquis sociorū male et dolo-
se verset. tūc alteri protra eū dā hec actio
Est at societas secundum Azo. duorū vel pluri-
um prouentio. cōtracta ob comodiorē vsū
et vberiorē questū. Nascit aut hec actio
demuz societate finita. que finit pluribus
modis prout prosequitur ipse Azo. i. secundum
eo. ti.

Actio publiciana ex equitate dā ei qui rē bo-
na fide emit a non domino. et rem sibi traditā

bona fide cepit. credens veredentez tempore ver-
ditōis et traditōis domini eē. ff. de publi.
et si res. sed vlt. Et sufficit emptori habu-
isse bonam fidem. licet venditor malam fi-
dem habuerit. et callido profilio verdiderit
vt. e. l. sed prociā ait.

Actio publiciana recisoria dā ei cū res
quā non domino emit credens eū domini vt sed.
cū absens erat causa reipublice vlt studij
vel pergrinationis vel legationis ciuita-
tis vel causa appellationis prosequēde vlt
testimoniū ferendi. vlt qui in captiuitate fu-
it. vel alia cā necessaria fuit absens. et ta-
lis res sua. cum esset absens vsucapta ē.
licet ei propter necessariā absentia istra an-
num postqui reuersus ē rescindere vsuca-
pionē vt dicat aduersariū nō vsucepisse
qui vsucepit pro auxilium pretozis hoc re-
medium sibi dantis. Si aut vere domins fu-
it rei. tūc cōpetit ei vendicatio recisoria.
Si pro talis res fuit pignori obligata. cō-
petit ei hypothecaria recisoria. et hoc in
realibus actionibus. In actiōe aut prosonali
cōpetit certi proditio recisoria.

Actio quāti minoris prociā locū habet cū
quis emit aial vel seruū morbosuz seu viti-
osum qui propter morbū vel vitiiū minus valet
qui emptus sit. et dā ad petendū id quid mi-
nus valet. puta si res nō esset vitiosa vel
morbosa valeret viginti. nūc autē valet
quindecim. proponit hec actio ad petendū
quāti minoris inest emptoris. Hoc aut
scias qui de vitio nunqui tenet venditor ni-
si i tribus casibus. primū ē qui noiatiū pro-
misit et tūc age ex stipulatu. Scciōs ē qui
sciebat seruū habere vitiiū. et emptorē nō
āmonuit. et tunc tenet ex empto. vlt qui re-
dibet. vel qui admittere teneat. Tertiū
si in vitio animi sit admixtū vitiiū corpo-
ris dā aut infra annū vtilem.

Actio ciuile quāti minoris cōpetit qui li-
brū vel aliā rem vitiosaz vel morbosam
emit. propter quod res minus valet. et agi-
tur quāti minoris eēt emptur. De hac
actione nihil dicitur in arboze actionū. sed de
prociā solum.

Actio quid iussu perpetuo dā protra patres
vlt domini. qui iussu cū filio vlt suo aliquis cō-
traxit. siue videat iussus ad cōtrahentē
siue ad seruuz. nec ē in ea opero verbis aut
scriptura. Vel vt distiguat secundum Azo. an
videat iussus specialit in vno protractu. vlt
generalit. vt ita qui volēs cū suo meo ge-
rere. videor ei oia iussisse. nisi lex certa. i.

Aditio vel pactū p̄trariūz phibeat. lha-
bet ergo locū hęc actio qñ dñō viuēte v̄l
p̄re. fu? vel fili? p̄traxit. qz hac dñs vel
pater eo q iussit tenebit.

Actio qd met? causa daf ei q pbabili vel
iusto metu coact? rē suā vendidit. tradi-
dit vel pmisit. aduersus eū q metū fecit.
S3 infra annū erit qdrupli. pp̄t p̄tuma-
tiam nolētis rē restituere iussu iudici añ
litis cōt. p? annū xō simpli. vt i. l. si cu3
ēptore. j. rñso 7. s. p? ānū. ff. qd me. cau.

Actio rei vendicatiois ē. qñ dicis rez cor-
porālē eē tuā. vt hūc fuū. hāc vestē hūc
equū. Alia d: vendicatio quā legistē nō
hñt. q daf p̄re incorporali. vt nota. per
doc. in. c. examinata. de iudicijs.

Actio redibitoria. daf emptori p̄tra vēdi-
torē. vt seruū vel aial morbosuz recipiat
7 p̄ciū restituat. 7 daf ifra sex mēses vti-
les. qz hęc actio tñ sex mēsi3 durat. vt
ff. de edi. edic. l. j. Verbigratia. Si ven-
dis mihi aial morbosū latentē morbū ha-
bens. vel aliā rē vitiosaz tali vitio qd vi-
tium si sciuissem nullo modo emissem mi-
hi daf actio p̄tra te ad h q p̄ciū receptū
restituas infra sex mēses. 7 rē tuā morbi-
dam vel vitiosam reassumas.

Actio rerū amotarū cōpetit marito aduer-
sus vxorē de reb? p̄stāte matrimonio cā
diuortij ablati3. Daf aut post diuortiū
7 p̄tinet rei p̄secutionē. s3 si pendēte iudi-
cio reitregret matrimoniū. soluit iudiciū
rerū amotarū. Et si reintegrato m̄rimo-
nio itez fiat diuortiū. remanebit actio re-
rū amotarū ob res amotas p̄oris diuor-
tij causa. Et in quo casu actō furti datur
p̄tra extraneū. in eodē actio rerū amota-
rū locū habet dūmodo illa p̄currant sc3
vt res mariti dolo malo amoueāt 7 ecō-
tra. Item q fiat amotio constante matri-
monio. vel aliquid quod p amotionem
habeat. Item q fiat causa diuortij. Da-
tur etiā hęc actio cōtra patrē filio v̄l filie
quaten? ex ea re locupletior est factus et
dolo malo eius factum est quo minus fi-
eret.

Actio rei vxorie vel vxoraticie sublata ē.
i cui? locū surrogata ē actio ex stipulatu
q daf marito vel ei? p̄fi vt dos tradatur
Si em a datione dos inciperet hęc actio
locū nō haberet. licz qdā dicāt p̄trariūz
vt dicit Azo in sū. eo. ti.

Actio seruiana dñō fundi vel dom? cōpe-
tit ad p̄sequēdas res cōductoris p mer

cede dom? qñ res pignorat. Quis nō
p̄uentione pignoren? tñ iuris p̄stitutiōe
obligant tacite p locatiōe iure pignoris
in vrbānis p̄dijs infecta 7 illata. in rusti-
cis xō p̄dijs fruct? tñ.

Actio qñ seruiana q etiā hypothecaria d: p̄-
toria ē. p quā rem mobilē vel imobile3
tibi pignore obligatam quā possidet ali-
qs siue sit debitor siue ali? poteris ab eo
euocare seu petere. Et ē actio in rem vtil
7 daf creditori ad p̄sequēdū pignus hy-
pothecarie. i. rem mobilem obligatam.
Insti. de act. s. seruiana.

Actio furi corrupti cōpetit nō solū aduer-
sus eū cui? hortatu vel p̄silio seru? corru-
ptus vel deteriorat? ē. s3 etiā p̄tra eū no-
ua lex daf. Qui sollicitauit seruū licz bo-
nos mores ei? corrūpe nō potuerit. lhec c
aut actio in duplū habet p̄dēnationē. sc3
qñ deteriorat? ē fu? qñue res fuerit a
seruo sollicitato asportata. 7 tene3 q cor-
rupti siue ex bono malū siue ex malo de-
teriorē fecerit. De h in. l. si qs fuo alieno
psuaserit. C. de furtis.

Actio subsidiaria d: qz in subsidiū 7 au-
xilium alteri? q inefficax facta ē daf. vt
si tutor res pupilli alienauerit. vel male
admisitauerit. et ip̄e tutor 7 ei? heredes
nō sunt soluēdo. i. nō sufficientes ad sol-
uendū pupillo daf actio p̄tra istū in quē
res ei? alienate sunt.

Actio tutelę s3 subsidiaria cōpetit pupillo qñ
nec tutor nec heres soluere habet contra
eū cui iura tradita sunt a pupillo. vt cau-
tionē exigat a tutore. De indēnitate pupil-
li. qñ vel nullā vel parū idoneaz admisit
cautionē.

Actio tutelę directa. daf aduersus tutorē
ip̄i pupillo inquātū puenit si tutor in re-
bus pupillarib? dānū dedit dolo v̄l cul-
pa ip̄i pupillo.

Actio tutelę contraria cōpetit tutori. ad-
uersus pupillum si in rem ei? aliquid de
suo impēdit. vel p eo fideiussit. aut rē p
p̄riā impignorauit vel obligauit p pupil-
lo.

Actio venditi cōpetit vēditori ad petēdū
p̄ciū 7 vsuras ex tpe more. Et si aliquid
sp̄ali pacto cōprehendit? put is sibi pa-
ciscit? vel inē ptes puentū ē. Et hui? p̄tra-
ria ē actio empti. quā vide ē.

Actio vi bonoz raptorū de reb? mobilib?
vi surreptis daf ei cui res mobiles p vi-
olentiā sūt ablate. 7 competit restitutio

infra annū ad quadruplū. ita q̄ in q̄druplo cōtineat rei restitutio. et hęc ē vis ab latina.

Actiuncula. f. p. pe. cor. i. pua actio.

Actor. sine. u. cū. c. venit ab ago. et dicitur defensor. patronus. causidicus. aduocatus. factor. ductor. vel curator. **Uñ.** Actor agit liberos pastor pecudes puer annos. Hic agit huc ducit. tpa trāsit et h. Vel actor dicitur ille qui agit et pulsat aliū. rem aliquā ab ipso petens i iudicio. ff. de iudi. l. in tribus. Actor etiā est propriū nomen. et grecū ē. et cor. pe. s; qñ ē latinū tūc pō. **Uñ.** Actoris i spolijis xpus actoris habet. S; autor cū. u. sine. c. venit ab autentim grece. i. autor vel dignū latine. q; ei dicitur vel factus ē dignū imitatio. In autenticis. In etiam autoritas. et est snia imitatio digna. S; auctor cū. c. et u. venit a xpo augeo. a dicitur aliq; q rem aliquā auget. **Uñ.** Inuenit autor. agit actor. res ampliat auctor. Et ab actor venit actrix. In etiā actiuus. i. habilis agere.

Actualis est ille q̄ acta facit vel res que ē in actu.

Actuari dicitur diuersis actibus p̄occupatus. Etiā dicitur scriptor publicus q̄ facit acta.

Actuaria. f. p. ē nauis q̄ velo et remis siml

Actus. us. ui. i. opatio. ductio. actō (agis vel fictio. vel p̄ntialitas. vel p̄ntia. Est etiam idē qd iter. S; tñ dñt. q; act est via apta curribus et iumentis. ab ago. is. i. duco. is. q; res ibi ducit. s; iter ē via apta hoib; transeuntibus. **Uñ.** Gredista. Est actus via q; currus iumentis ducit. S; per iter sine iumentis et curribus ibis.

Aculegia. f. p. dicitur qdā pestis vel piscis qdā

Aculeus. m. s. ē ferrū acutū et recuruatum mediāte quo pisces solent capi. Etiā est stimulus q̄ mediāte pungunt boues. p̄ponit etiā p̄ stimulo ap̄is vel serpētis vel aliter aialis pungentis. Est etiā expansile in q̄ expandit p̄an vel cutis ad facien dū p̄gamenū. Vel dicitur qdā genus tormenti scz patibulū. qd tñ p̄prie dicitur eculeus.

Aculeatus p̄cipiū. i. aculeo monit; ut ap̄is vel ab aculeo punit; ab ap̄i.

Acumen. n. s. i. acutio ab acuo. **Uñ.** Est acies belli. s; acumen sit tibi cultri.

Acumeos. i. victima.

Acupedi vel fm aliq; acupediēs. i. cursus. quasi acutis pedibus currēs.

Acupedine. i. velox. vel ad acupediū p̄tinentens.

Acupedili. a. ū. i. velox.

Acupicta. f. p. dicitur vestis acuta p̄texta vel ornata vel picta. Eadē et phrygia dicitur. quia i phrygia inuenta ē. **Uñ.** et artifices illi vestis phrygiones dicunt.

Acus. us. f. q. ē instrū suendi. Etiam est spinter quo moniales aptant vela super capita. vel alie mulieres pepla. Itē ac dicitur porta i hierlm. vt i euāgelio fm Ch̄is. de diuite vbi dicitur. Sic impossibile ē camelū p̄ foramen ac trāsire. ita impossibile ē diuitem intrare in regnū celoz. S; acus aceris. n. t. i. palea frumētis vel tritici. Unde p̄duncta pungit acus. gallinis spargitur acus. Et ac aceris. p̄ palea dicitur ab a. qd ē sine et ceres dea frugū q̄ sine frumētis q; purgat a frumētis. Sed ac. us. ui. dicitur ab acuo. is. q; acuta ē. vel ab acumen. q; nihil pene ē nisi acumen. Et h; acubus i dō et abltō p̄li. **Uñ.** An bus. u. fuit.

Acutela. lē. f. p. pe. pō. i. acumen.

Acutio. onis. f. t. i. actio vel passio acuedi **Acutor.** oris. hō q̄ acuit. In acutrix mulier q̄ acuit.

Acutus. us. ui. i. acutio. vel acutus. a. um.

Ante D

Adagonista dicitur incitator certaminis.

Adā propriū nomen viri p̄thoplasti. i. p̄mi hois. et interpretat hō terrenus vel luctus. S; fm Iosephū dicitur rubeus vel rubra terra. quia de terra facta est caro illi. Et illud nomen inuentū ē a quatuor stellis quatuor p̄tiū mūdi. s. orientali. occidentali. septentrionali. et meridionali. Et qñ adā fuit format; legi q̄ creator creaturaz p̄ creationē celi et terre volēs facere hoies creauit adā. Quo facto volēs ei ip̄onere nomen. misit quatuor angelos i quattuor p̄tes mundi. Et p̄mū. s. Michaelē misit i orientē vt afferret l̄ram. q̄ quandā vidit stellā anatole. q̄ interpretat nascēs vel oriēs q̄ rediēs tulit inde A. Scdm angelus scz Gabrielē misit in occidentē. q̄ vidit stellam noiātā d̄sis. q̄ interpretat occidēs. qui rediēs tulit inde B. Tertiū. s. Raphaelē misit in septentrionē. q̄ vidit stellam noie arctos. q̄ interpretat septentrio. qui rediens tulit inde A. Quartū. s. Urielē misit in partem meridionalem. qui vidit stellam messembriis. q̄ interpretat meridiēs. qui rediens tulit inde AB. Et redeuntē ad dñm. dixit. legite l̄ras. et legerunt Adam. Et ait dñs. hoc erit nomen ei. Et

p^h signat^r ē p^m hō Adā vt pgeies sua
q^utuor ptes mōi possideret. Vñ. Anato
le dedit a. disis d. a. p^ulit arctos. Q^uel
sebris. m. colligit Adā.

Adamiani sunt heretici q^u nudi orāt. r nu
di int se mares r femie pueniūt r coeūt.
quasi Ade imitent^r nuditatē.

Adama hebraice. latine dom^u vel tra dr.

Adamas. antis. vt dic^r Jsid. xvj. etymol.

Indic^r lapis ē r p^u r indecor^r ferreū ha
bēs colorē r splendorē cristallini. Nūq^u
aūt yltra magnitudinez nuclei auellane
repit. r ē durissim^u. Hic n^oli materie ce
dit. nec ferro q^udē. nec igni. r nunq^u cale
scit. hircino tñ sanguie recēti rūpit. r dr
ab adimēdo. Jñ venit adamātū. a. ū. i.
de adamāte exiūs. r p^o. pe. Etiam dr ab
ad r amo. q^u valde amat. nā valde p^ocio
sus ē. Vñ. Est adamas gēma quā nō fer
rū neq^u flāma. Dissoluit. sanguis hirci
nus diuidit illū.

Adamāti^r r Origenes sunt noia cuiusdā

Adept^r. a. ū. i. ornat^r. vel ppar^r. (hois.

Aldar hebraice dr mēsis marti^r. r ē gene
ris neu. idecl. Et nota q^u Beda dic^r i suo
tractatu de mēsis^r. l. hebrei q^ub^u sūt credi
ta eloq^ua dei. antiq^u more mēses obfuare
nō cessant. p^mū mēsez q^u pasce cerimonij
sacrat^r ē nisan appellātes. q^u pp^r mul
tiuagū lune discursū. nūc in martiū men
sem. nūc incidit in aprilē. nūc aliq^ut dies
mēsis maij occupat. s^z recti^r aprili depu
tat^r. q^u pasca sp in ipso incipit. vel desinit
vel totalit^r in eo includit. Scds mēsis. f.
mai^r dr iar. Terti^r. f. iuni^r dicitur siban.
Quart^r. f. iuli^r dr tanuc. Quint^r scz au
gust^r dr ab. Sex^r. f. septēber dr elul. Se
ptim^r. f. october dr thesere. quē pp^r col
lectionē frugū r celeberrimas i ipso festi
uitates nouū annū appellāt. Octau^r scz
nouēber dr marisan. Nonus. f. decēber
dr casleu. Decim^r. f. ianuari^r dr thebeth
Undecim^r scz februari^r dr sabath. Duo
decimus. f. martius dr adar. Noia autē
r ordo istorū mēsiū pōt haberi per hos
xlus. Q^uensibus hebreus hponit noia
nisan. Aciar r siban thanuc ab elul the
seriq^u. Q^uarisā casleu thebeth sabath si
mul adar. Inchoat aprilis s^z martius ē
ibi finis.

Adasia ē ouis maior natu.

Adastria. i. sors. eo q^u dura sp videat^r vel
dr ec femina.

Adaugma. n. t. i. augmētū l' additamētū.

Adaugiū. n. s. i. auctio vel augmētatio.

Addict^r. a. ū. i. deputat^r. pscpt^r. ascriptus.
destinat^r. Vñ Orati^r. Nulli^r addict^r in
trat in vba magistri.

Addit^r. a. ū. i. iūct^r. apposit^r. Vñ. i. Q^ua

chab. iij. Et additi sunt ad eos exercit^r.

Adelph^r dr ab ad r delph^r grece q^ud ē fra
ter latine. Vñ Tereti^r in adelphis. i. in
comēdia facta de duob^u fratrib^u.

Adempr^r. i. sublat^r. ab adimo is.

Adempta legata dicim^r illa q^u testator ad
imit legatario cui pmo legauerat muta
ta pma sua voluntate.

Adeodatus ē nomen Dauid q^u dar^r fuit a
deo ad liberationē israel.

Adeps dr pinguedo. r est interior pprie.

Pinguedo em sup carnē. aruina vellar

dr dr. q^u carni admixta dr pinguedo. Vñ

Jnr adeps aruina foris. pinguedoq^u mi

xta. Et sic dr in historijs triplex ē adeps

vitaliū scz cordis r ventris. adeps ieco

ris. i. epatis quē reticulū dicimus. q^u in

uoluit ad modū retis. adeps renū. l. hos

tres adipēs duosq^u renes. i. illia r renun

culos. adolebat sacerdos sup altare. Jtē

adeps dr medulla tritici quē ē ip^u pin

guior r interior ps.

Adeptic^r. a. ū. pe. cor. q^ud de facili acq^urit^r.

Adept^r. a. ū. i. assuer^r vel acq^usit^r. ab adi

piscor.

Aderatio dr q^usi grīs punitio. v^l aderata p

dia dicebant^r ex q^ub^u es puniebat^r. vt ha

bet ex. l. j. L. de comi. re. mili.

Adipar^r. i. adipe pdir^r r ipinguat^r.

Adipatū ē q^udlibz edyliū adipe ipinguatū.

Adipex vermicul^r q^udā.

Adipicul^r dimi. i. puus adeps.

Adir^r. us. ui. r hoc aditū ti. pe. cor. drnt.

Nā adir^r ē itroir^r. gradatio. op portuni

tas. vel aggressio. S^z aditū ti. ē locus se

cret^r iuxta altare vñ dabāt respōsa. r dr

ab adeundo. p p^rtrariū. q^u minie licebat

alicui adire locū illū nisi sūmo pōtifici.

Adiumētū auxiliū subuētio. adiuvamen

tū adiuvamē. adiutoriū. oia idē signāt.

Adminiculū. li. i. auxiliū. Jñ adminicula

tori^r. a. ū. i. auxiliatorius.

Administratoz. m. t. dr curiē adornatoz vel

coadiutor.

Admissari^r. i. equ^u seu emissari^r. s^z drnt in

hoc. q^uz admissari^r ē equ^u q^u ad tps inter

equas admittit^r ad coitū. s^z emissari^r ē q^u

semp equab^r interest.

Admissura dr q^un anialia r pprie iumēta

ad coitū admittūt vt p̄cipiāt. 7 d̄ ab ad-
mitto. i. ad coitū mitto p̄ vno significato
vel admittere d̄ assumere 7 cū agilitate
equū vt̄ere 7 ducere. Vñ Quidius. Nil
nocet admissio subdere calcar eq̄. Et ad-
missus. a. ū. i. apr̄ admittēdū. Unde for-
tes 7 bonos eq̄s admissarios vocamus.
q̄ admittunt inf̄ armēta ad coitū vel ad
arandū vel ad trahendū. Vñ hec admis-
sura. re. q̄q̄ dicūt bruta aīalia. 7 p̄p̄ie
tumēta q̄ ad coitū admittūt. Istas signi-
ficationes ponit l̄bug. in suis deriuatio-
bus. Serotina aut̄ admissura sic tangit
in historijs. erat ea q̄ fiebat in extrema-
te veris. in q̄ deteriores erāt fet̄. q̄ i tar-
de appetentib̄ coitū. min̄ viget natura
Vel serotina admissura dicta ē i autūno.
q̄ natura ouium. Mesopotamie 7 Ita-
lie eadem esse tradit̄ vt bis in anno pari-
ant.
Admissum ē p̄ctm̄ iā p̄petratū. Vñ. Ad-
mittit peccat assumit flectit equūq̄. hic
admissura p̄mittere bruta coire.
Admirabilis. cō. t. i. modest̄. honest̄. si-
ue morigerat̄. egregī. taciturn̄. facetus
venustus. decēs. grat̄. elegās. stupid̄.
7 admiratione plen̄.
Adolescēs. cō. t. d̄ ille q̄ est infra triginta
annos. Vñ. Est adolescēs crescēs nomē
trahit hinc adolescens.
Adolescentia. f. p. d̄. tertia etas hoīs du-
rans a q̄ntodecimo anno vsq̄ ad vicesi-
mū octauū. 7 d̄ adolescētia quasi ad gi-
gnendū apta 7 adulta.
Adolescentulus. a. uij. dimi. i. parū ado-
lescens.
Adomisedech interpretat̄ dñs iust̄.
Adonai nomē dei hebreū. 7 inf̄ptat̄ dñs
Adonē. i. dñs vel ad dñm p̄tinēs.
Adon ē nomē cuiusdā ciuitatis.
Adonis. adonis. vel adonidis. me. p. in
ntō. 7 me. cor. in obliq̄s. d̄ fuisse iuuenis
pulcerrim̄ amasī veneris. Vñ Quidī
Abstinet a sūmo celo p̄ferē adonis. Et
fm̄ fabulas d̄ fuisse venator 7 mech̄ q̄
vulnerās aprū Veneris. occisus ē ab eo
Et d̄ reuixisse post mortē i mēse q̄ apud
hebreos thanuc d̄. i. in iulio quē gētiles
anniuersario solebāt plangere sicut ipsa
plāxit. de quo p̄ph̄a israelitas increpat.
Ezech. viij. M̄lieres plāgētes adonidē
Vñ. Quē trāssixit ap̄ Veneris vir fert̄
Adoptio. f. t. ē gratuita q̄dā (adonis.
electio q̄ q̄s sibi eligit aliquē in filiū. et q̄

sic recipit i filiū. d̄ adoptiū. 7 q̄ eū sic re-
cipit d̄ adoptiū pater.
Adoptio. f. t. 7 p̄ syncopā d̄ adoptio. id ē
desideriū vel affiliatio in filiū acceptio.
Adoptar̄. a. ū. d̄ elect̄ in filiū vel deside-
Ador. n. idecl̄. ē q̄dā gen̄ anone (ratus
vel frumēti vñ fiebat panis imolatiuius
quē q̄ imolabat deū adorabat.
Adoreus. a. ū. i. triticius. Ador̄ idē.
Adorea. f. p. dea frumēti. vel q̄daz vestis
triūphalis.
Adoria. f. p. i. glia vel bona fama.
Adorast̄. m. s. fantasma d̄.
Adorsus. a. ū. i. incepr̄ vel allocut̄.
Ador̄. m. s. i. nouit̄ vel subito nat̄.
Adramoloch idolū assirior̄ q̄ samarite
colunt.
Adremō d̄ ciuitas vel vrb̄ iuxta iezra-
el in cāpo mageddō. in q̄ iosias rex vict̄
a pharaone nechao vulnerat̄ ē. Sup̄
q̄ lamētatiōes sc̄psit. hieremias. De q̄
planctu d̄ Zacharie. xij. Erit planctus
magn̄ in hierl̄m sic planct̄ adremō. Vñ
adremō d̄ nomē regis regnātis tūc in
charcamis. in cuī auxiliū venit iosias
p̄tra nechao. Vñ. Adremō castri vñ re-
gis nomē habet.
Adriastia. f. p. d̄. fors.
Adria ē mare petrosū. 7 d̄ ab adros grece
i. petra. eo q̄ magis ē petrosū q̄ alia ma-
ria. Vñ Quidī. Serpētē medijs adria
vidit aqs. Vñ etiā regio vel nomē loci. a
q̄ d̄ mare adriaticū. Etiā d̄ scopul̄ vel
rupes. Vñ. Adria sūt scopuli s̄ 7 adria
terre fretūq̄. Vñ adriatic̄. a. ū. i. petros̄
7 de adria terra exiit. vñ ad eā p̄tinēs.
Aduena. p. p. d̄ eo q̄ aliūde veniat. ar. ff.
de iudi. l. heres absens.
Aduertibil̄. p. t. i. solubil̄ 7 intelligibilis.
Aduētīn̄. m. s. quidā mons rome.
Aduenticī. i. aduena. f. q̄ aliūde venit.
Aduerbiū. n. s. i. allocutō. 7 sumit̄ p̄ qua-
dā pte orōnis q̄ determinat vrb̄ ratōne
significatiōis. Vñ h̄ 7 hec aduerbial̄. et h̄
aduerbiale. i. ad aduerbiū p̄tinēs. Item
nomē aduerbiale d̄ q̄ ab aduerbio de-
riuat̄. vt bestern̄. hodiern̄.
Adunc̄. i. valde curū.
Aduocat̄. m. s. ē q̄ alio noīe q̄i legat̄ vel
patron̄ vocat̄. q̄ in forensib̄ seu extra-
neis negotijs p̄eminētib̄ p̄bet litigantib̄
suū patrociniū cuī p̄ciū oneraria vocat̄
sub antiquo noīe.
Adula. f. p. d̄ caput lini.

Adulator. m. s. d. q. blandif. s. locutor ore
 ⁊ nō corde. In adulatrix.
Adulatorcul. m. s. d. puus adulator.
Adulatio. f. t. d. pua laudatio.
Adulter. m. s. d. q. ad alt. ⁊ ē ille q. vxorē
 alteri accedit ipam violādo. In adultera
Adulteriū. n. s. d. q. ad alti thoꝝ access
 vel ad alteꝝ. q. ex adulterio ab vno ꝑce
 ptus ad hereditatē alteri nascit.
Adulteriū etiā fm ingrm q̄rto sniaz ē illi
 cit coit cū maritata. Stuprū ē deflorā
 tio xgis illicita. Incest cū ꝑsanguinea vl
 affini vel religiosa psona. Rapt⁹ ē cū pu
 ella violentē deducit de domo paterna.
 Sz fornicatio ē cōis ad hec oia. sit tñ spe
 ciali cū soluta. vidua vel meretrice.
Adulterin⁹ ē de adulterio ꝑcept⁹ vl genit⁹.
 Un adulterina moneta. vel sigillū d. fal
 sa moneta vel falsum sigillū ad instar ve
 re vel veri facta vel factū.
Adulterine plantatiōes dicūt meche plā
 te vel nō naturales. vt patz Sap. iij. Et
 illā lram inuit Aug⁹. in lib. ij. de doctria
 christiana. Sz Raban⁹ ⁊ antiq dicūt q.
 sint spuria vitulamina. Et vitulamen d.
 planta infructuosa q. nascit ex radice vi
 tis vel alteri arboris.
Adult⁹ venit a xbo adoleo. es cui. etū. vl
 itū. p. q. vtimur adultū qd signat crema
 re vl crescere. Un adult⁹. a. ū. i. cremat⁹
 excret⁹. matur⁹. vel annosus. Et p excre
 tus inuenit frequent in sacra scriptura.

Al ante E

Aer. m. t. fm vsuz caret pli nūero. ⁊ ē vnū
 de quattuor elemētis. ⁊ pprie ē illud qd
 ꝑtēdit a nobis vsq. ad spherā lunę. Et
 d. ab a qd ē sine. ⁊ er lis. q. si sine lite. p. cō
 trariū. q. ibi ē ventoz ꝑtrari⁹ ꝑflic⁹. nā
 ibi causant nebule. tonitrua coruscatio
 nes ⁊ fulgura. Vel ideo sine lite. q. faci
 liter ⁊ sine lite cedit feriētī vel impellētī.
 Itē aer ē corp⁹ elemētare hūidū ⁊ calidū
 p naturā qd ispirat ⁊ respirat a nobis.
 Itē aer etiā hz aera in accusatiuo more
 grecoꝝ. ⁊ etiā format femininū in a. Nā
 qnq. sūt noia habētia em. vl. a. i. accusati
 uo singulari. a. qd. formāt noia. f. p. i. a. q.
 noia sic hntia em. vl. a. in accusatiuo sin
 gulari. hns es las. i. actō pli. Un. Ether
 ⁊ crater aer lampas iungas quoq. panē
 Ex q. feminea qd. ē infectio pma. Sunt
 ⁊ alia noia isto mō faciētia vt stix. acher
 ron. heros. vt prz i sequētia vbi canitur
 Sz qd nos istos recensē⁹ heroas. i. do

minos.
Aeriani heretici ab aere dicti. Ibi vetāt ꝑ
 defunctis sacrificiū offerri fm ꝑapia.
Aerin⁹. a. ū. pe. p. i. ad aerē ꝑtinēs.
Aerius. a. ū. idē. vel qnq. idē qd alt⁹.
Aeripes. i. aereos hns pedes. i. veloces
 ita q. in aere videant sustentari ⁊ figi. et
 idē est qd ceruus.
Aeromātia. pe. p. ē diuatiō que fit i aere
 In aeromātic⁹. i. ꝑfect⁹ in tñ arte. qdam
 dicūt aerimātia p. i. in tertia syllaba.

Al ante F

Afer fuit vn⁹ ex posterl Abrae d. Cethura
 a q. africa dicta ē. q. gētē illā deuicit. ⁊ in
 habitauit. vel d. aliqs de tali regione.
Aferesis vel auferesis ē subtractio lre vel
 syllabe in ꝑncipio dictionis.
Affa idem ē qd talpa.
Affabilis. cō. t. i. delectabilis.
Affat⁹. a. ū. ꝑncipiū vciēs ab affoz arl. Et
 affatus. us. ui. me. p. d. allocutio. vel oz
 natus sermo.
Affect⁹. us. ui. fm ꝑp. ē animi deuotio
 amicitia. sedus. societas. dilectio. chari
 tas. ab affecto. as. sz affect⁹ ꝑncipiū d. la
 ceratus vel macerat⁹.
Affectio. f. t. ē alteratio corpis. Un corpo
 ris alteritas affectio d. ec. Ac spectat mē
 tis ad iteriora affect⁹. Et dñt affectio et
 pietas. q. pietas inf. ꝑiuctos sanguine ē
 affectio inf. extraneos exhibet.
Affiblar⁹. a. ū. i. ꝑnodat⁹. vl fibula ornat⁹
Affict⁹ d. cēsus q. dat. dñe ꝑdioꝝ.
Affidore sunt sine quarū ps ē honesta et
 ps inhonesti.
Affiliatio. i. adoptio vel imitatio nature.
Affinis. ꝑ. t. d. cognat⁹ vl ꝑpinqu⁹ vxori
 vel mariti. vel ecōuerso. vel q. ē de gene
 re ꝑris aut mris. Et differūt affinis ⁊ cō
 finis. Un. Affinis genere ꝑfinis ꝑmita
 te. Itē ꝑfinis me⁹ ē mibi mansio ꝑrima
 cui⁹. Affinis me⁹ ē mibi natio ꝑrima c⁹.
 Affinis genere mibi ꝑfinis ꝑrim⁹ vbe.
Affinitas ē ꝑmitas psonarū ex coitu ꝑ
 ueniēs oi carēs parētela. ⁊ hoc d. iure ca
 nonico. ⁊ sic ꝑtrahit affinitas tā ꝑ coitū
 legitimū q. ꝑ fornicariū. Sz fm leges ē
 irregularitas psonaz ex nuptijs ꝑiucta
 rū oi carēs parētela. vt. L. d. nup. l. libi.
Affirmatio. f. t. d. ꝑfirmatio. assertio.
Affa. f. p. est aial quoddā.
Afflar⁹. m. s. i. inspirat⁹. ab ad ⁊ flo. flas.
Afflict⁹. us. ui. ab affligo. i. cruciamen.
Afflu⁹. a. ū. i. abūdās vel diues.

Aflatice ē lac^{us} iudee vbi nihil mergi pōt
qđ habet aliam quali sine flatu.
Afodillū. n. s. ē albedo exis in ouo.
Afozīm. m. s. est fmo brevis integz sen
suz rei pposite scribēs. Etia afozimi sūt
foramina in naui vñ remi emittunt. Itē
liber qđā in phisica sic dī.
Aforus. m. s. pe. cor. dī piscicul^{us}. qđ ppter
exiguitatē hamo capi nō pōt.
Afson. indecl. dī minister crudelitatis.
Afrasia vel **afrisia**. f. p. herba quedā.
Africa. f. p. dī regio quedā. 7 dī qđ aprica
q: fuit apta 7 exposita celo vel soli. vel ē
tertia ps mūdi a meridiē.
African. m. s. negociator vñicola africe.
Afric me. cor. vent^{us} a meridiē flans vñs
africam. Vñ quattuor sunt vñtī pncipa-
les. p^{ri}m^{us} ab oriēte dī eurus qđ venit ab
oriēte equinoxiali. ab illa. f. pte mōi vbi
sol oriē circa festū Gregorij 7 i exaltatio-
ne sacte crucis. hīc habet duos collate-
rales. f. vulturū qui venit ab oriēte esti-
uo vbi sol oriē circa festū sacti Viti. 7 al-
terū subsolanū qđ venit ab oriēte hyema-
li. i. a loco vbi sol oriē circa festū sacte lu-
cie. Deinde tres sūt i occidēte qđ pncipal^{iter}
qđ venit ab occidēte equinoxiali dī zephīr^{us}
hui^{us} collateralis veniēs ab occidēte esti-
uo dī circi^{us}. f. ab occidēte hyemali dī fa-
uoni^{us}. Deinde tres veniūt a pte meridi-
onali. quorū pncipalis 7 medi^{us} dī auster
hui^{us} collateralis declinās ad occasū ver-
sus zephīrū dī noth^{us}. f. alter collateral^{iter}
vergens ad oriēte dī afrie. Deinde ab
aquilone. i. septētrione etiā veniūt tres.
qđrū medi^{us} 7 pncipalis dī boreas. ille vō
qui ab eo declinat versus occidēte dicit^{ur}
chorus. declinās autē ad oriēte dī aqlo.
Et subsolan^{us} dī qđ sō sole oriē ē. Eur^{us} qđ ab
eo flat. f. ab oriēte. Vulturū eo qđ alte to-
nat. Auster dī ab hauriēdo aq̄s. hī grece
dī noth^{us}. nā pestilētiā gignit. Euro au-
ster eo qđ ex vna pte habet eurū. 7 ex al-
tera austr^{us}. Austroafric^{us}. eo qđ iūct^{us} ē hu-
ic Austrofauni^{us} eo qđ foueat fruges 7 flo-
res. Afric^{us} dicit^{ur} ē chorus eo qđ ipe circū
claudat 7 qđi choz facit. Septētrio eo
qđ in circulo septē stellaz p̄spargat. Aqlo
dī circi^{us}. eo qđ sit iūct^{us} chozo. Boreas
eo qđ ab hypboreis ptib^{us} flat 7 ē frigid^{us}
7 sic^{us}. Natura em̄ septētrionaliū est fri-
gida 7 sicca. australiūz humida 7 calida
orientaliū calida 7 sicca. occidentaliū fri-
gida 7 humida. Vñ. Flat subsolan^{us} vul-

turn^{us} 7 eur^{us} ab ortu. Atq; diei mediē no-
thus heret 7 afrie^{us} austro. Lirti^{us} occasū
zephīr^{us} atq; fauoni^{us} afflant. Sz veniūt
aqlo boreas 7 chorus ab arcto.
Afrodita. f. p. dī ven^{us}. 7 dī ab afros qđ ē
spuma. quia nata dī fuisse fm fabulas ex
spuma maris pueniēte ex genitalib^{us} sa-
turni. Vñ Martialis. Omnes vō illece-
bras circa sensus cūctos apposuit afrodī
Afrodīs grece femina latine. (ta.
Afronitū. n. s. ē spuma nitri. Vñ qđam.
Rustic^{us} hēc nescit qđ greco noie dicar.
Spuma vocor nitri grecis 7 afronitū ē.
Afrus. m. s. fm p̄papiā ē ciuis africanus.
Afumentū. n. s. i. dumentū.

A ante **G**

Agabus. pe. cor. qđā ppheta de qđ habet^{ur}
Act. ij. Vñ in Buroza. Agaba^{us} ecce fa-
mem p̄dixit in vñbe futurā.
Agagulo. m. t. dī van^{us} fornicator.
Agalma. n. t. i. figura. 7 dī qđi agēs imagi-
nē alteri^{us}. vel ē speculū p̄clarū. ponit^{ur} eti-
am p celo vbi est vez speculum. f. facies
christi. Vñ Intrat cū palma plebs alma
salutis agalma. i. regnū celozū.
Agam. m. s. pe. cor. i. sine vxore. 7 dī ab
a qđ ē sine 7 gamos vxor.
Agapa pe. vel agape. pes. i. labor alien^{us}.
dilectio. charitas. orationū cōio. vñ ele-
mosyna rogata. 7 fm aliq̄s ē māducatio
quē fit in charitate ob memoriā defūcto-
rum. Vñ agapitus. i. dilectus.
Agapeta. f. p. pe. p. ācilla dei qđ p xpō nu-
bere noluit. vt dicit Ihuo. p̄pā. autē
dicit agapeta vel agapetes. i. lenocina-
tor vel qđ cū feminis illicite puerfat.
Agar interpretat^{ur} aduena cōuerfa. 7 erat
cōcubina Abraē.
Agareni. pe. p. dicti sūt p̄seliti 7 aduene
ab agar.
Agaritudo. f. t. dī suspiriū vel anxietas.
Agarus. m. s. dī cursor pedester.
Agaso pprie dī qđ curat iumēta qđi agens
somariū. qñq; tñ agaso dī domestic^{us} mi-
nister asinorū. Vñ Grecism^{us}. Est asino
rū pastor agaso boum^{us} bubulcus.
Agates. m. t. dī lapis preciosus.
Agaticia. f. p. ē herba qđam.
Agea. f. p. dī loc^{us} vel via in naui p quā ci-
ator ad remiges accedit. Unde Ennius
Multa foro ponēs agea^{us} longa reple-
tur. Itē agea ageorū. pluraliter. dicunt^{ur}
victime qđ p reb^{us} agendis offerebant^{ur}.

Agelaster dicitur aliquis qui nunquam ridet.
Agellarius. m. s. i. rusticus ab ager dictus.
Agenei oz. plural nume. dicitur victimę q̄ p
 rebus agendis offerebantur.
Agenaria. f. p. dicitur dea agendi cuius festa a-
 genaria dicuntur in pl. i. in singulari agenariū
Agenator dicitur q̄ rem suam celeriter agit.
Agenda dicitur liber baptismati vel benedictionis.
Agenus. a. ū. i. festinus vel lepus.
Ager dicitur campus vel spaciū terre q̄ colitur et
 aratur. Et diuiditur ager a Virgilio q̄ drifa-
 rie. Est enim ager sationis. q̄ est apud semib?
 et est p̄stituius q̄ est aptus vitibus et arbori-
 bus. et ager pascuus q̄ est apud pascuis. et ē
 ager floridus vel florens q̄ est aptus flori-
 bus pducendis. Unde. Est bñ tutus ager
 quem circūsepit agger. Inde agerculus et
 agellus. i. paruus ager.
Agger est cumulus terre sursum eleuatus. etiam
 dicitur cuiuslibet rei coaceruatio. Inde
 aggerosus. a. ū. i. cumulosus.
Aggestus us. ui. i. cumulus vel coadunatus
 Unde Agger aggestus est cōgeries vel a-
 ceruus. Monticulus cumulus aggero par-
 turit hec.
Aggeus. m. s. interpretatur festiuus et letus.
Ageromines. i. dilectus.
Agilis. p. t. dicitur facilis ad agendū. et p̄paf
 agilis. i. oz. limus. Inde agilitas. i. facilitas
 agendi.
Agia. f. p. dicitur fragilitas p̄ quā gignitur inuidia
Agina dicitur foramen in quo se trutina v̄tit
 vel dicitur festinantia.
Aginator. m. t. i. actor vel mercator qui rez
 suam agilitate agit.
Agiana dicuntur q̄dam loca in manibus q̄ p
 artatōz remoz veniunt. vel dicitur foramina
 p̄ q̄ hortator remos accedit.
Agio-graphia. i. sancta scriptura. ab agios
 q̄d est sancta. et graphia q̄d est scriptura
Agio-graphus. m. s. i. sancta scribens
Agios grece. i. sanctus latine. et dicitur ab a q̄d
 est sine. et ge quod est terra.
Agitator dicitur vector q̄ currum agit.
Aginon grece. est vicus latine.
Agmen dicitur turba vel exercitus in aliq̄ itinere.
 et fm Rabanū dicitur ab ago is. q̄ ubi agmen
 est ibi frequēs actio exercet. Vel fm Ysi.
 dicitur ab agēdo. i. eūdo. fm q̄d in lōgitudine
 directū est sic exit a portis alias abusive.
Agnati dicuntur cognati de p̄re. eo q̄ accedunt
 p̄natis dum defunt filij vel dicuntur amici
 descendentes a patre. sed cognati dicuntur
 amici descendentes a matre. Unde. Attinet

agnatus sexus a p̄te virilis.
Agnellus. m. s. i. paruus agnus.
Agnes p̄prium nomē virginis. et declinatur
 agnes agnetis vel agna. ne. vel grece hec
 agne. huius agnes. et interpretatur casta vel
 mater vel matrix.
Agniculus. m. s. i. agnellus.
Agniglossa herba quedā q̄ dicitur agniligua
Agnomen. n. t. est nomē q̄d alicui imponitur
 ab eūetu. vt Scipio dicitur est africanus. q̄
 africā subiugauit. et Pilatus dicitur ponti-
 ab insula q̄ dicitur pontus.
Agnominatio. f. t. est q̄dam color rhetoricus
 vel dicitur q̄nq̄ sedus cōiugale.
Agnus. m. s. est aial ab agnoscendo dictus
 q̄ nescit matrē p̄ditā in voce. Vñ. Agnus
 ab agnoscendo cognoscitq̄ parentē. Ba-
 latu. materq̄ nescit hinc in eodem.
Agolus. m. s. est baculus pastoralis. ab agē-
 do pecora dictus
Agon onis. dicitur pugna mortis. Vñ canitur.
 In agone triūphali. Et dicitur certamen vel
 pugna. ab ago is. vel ab a q̄d est sine. et go-
 nos angulus. q̄si sine angulo. q̄ antiquus
 agones in loci rotundis fiebat. Vñ. ij. Oba-
 chab. iij. Quicquēnal agone dicebat certamen
 q̄d fiebat de quinquennio ad quinquen-
 nium quatuor medijs annis vacatib? Loc?
 aut istis certaminis olympias dicebat. quia
 sub olympo monte agones hmoi ab Ihercu-
 le instituti sunt. Etia dicitur cet? vel multitudo
 hoim ad certamen ordinata. et q̄d nos certa-
 men appellamus greci agone. sepe tñ cet?
 hoim signat p̄ agonem. In agonia. i. ago.
 Agonia etiā dicitur victia vel fiducia vel ho-
 stia. et est penul. p̄da. vel cor. Apud grecos
 enim in multis vocabul? vocal? an? vocales p
 ducit. s. q̄ ad formā latinorū reducitur p̄t
 corripit. q̄ vocal? an? vocalē nō pducit nisi
 in paucis. vt in agonia et scenophegia etc.
 Et vsum ecclesie in qua es teneas.
Agonista. p. p. est qui vel q̄ in agone est. id
 est pugil vel certator
Agonisticus. a. ū. i. victoriosus vel bellicosus
Agonitheta. p. p. q̄ vel q̄ est in agone. i. pu-
 gil fm Iheruigionē. Iherapias dō dicit. ago-
 nitheta plij actor qui p̄est certantibus.
Agonizeta. i. victor.
Agonomus. m. s. i. p̄nceps. q̄si p̄ actionem
 nominatus et diuulgatus.
Agonisma dicitur pugna vel duellum.
Agonalia dicuntur q̄ ad agonem p̄tinent
Agramatus. a. ū. i. illitteratus.
Agraria. f. p. i. lex data de agro vel preciu?

quod pagro suscipitur.
Agrarius. i. rusticus qui colit agrum. **Uñ Ecē.**
xxxviij Cū opario agrario dicitur ope tracta
Agredula. f. p. dicitur parua rana que in agris
 inuenitur.
Agrassum. i. violentia.
Agrestis. i. agricola. quasi stans in agro. vel
 dicitur inexcrahilis et implacabilis. vel di-
 citur terra inculta.
Agricola dicitur quasi agrum vel agros colens. et
 est eō nomen ad oēs agricolas. s. nomina
 specialia agricolarum sunt illa. quia agricola-
 rum quidam sunt ascriptici. quidam censiti. quidam
 perpetui. quidam coloni conditionales. quidam in-
 quilini. alij originali. alij simpliciter coloni
 nuncupantur.
Agrimensor. m. t. est qui agros mensurat et me-
 titur et fines per debitam mensuram distinguit
Agriculor et **agriculor** et **agricolonus** et
agricultor idem significat scilicet qui colit agros
Agrimonia. f. p. herba quidam que precipue abun-
 dat in agris.
Agriofagite homines qui solum ferarum carnes
 edunt. ab **agrimon** quod greci vocant ferum. vel
 ab **ager** ri. et **fagin** quod est comedere. ibi
 cyclopes dicuntur vel monoculi. quia vnum ha-
 bere oculum in media fronte ad modum cycli
 dicuntur. hos India gignit
Agrimon grece. i. ferum vel **agrestel** latine.
Agripini sunt agri illi qui non plene sunt agri.
Agrippa est qui cum labore matris edificat. sicut
 per pedes non per caput. ab agros quod est tractus
 et pes. quia in partu primo loco pedes remittit
Uñ Virgili enei. viij. Per te alia ventis
 et dijs agrippa secundus. Dicitur est etiam qui
 dam herodes agrippa **Uñ** in auro **Ter-**
 tius herodes rex est agrippa vocatus
Agrippina. f. p. ciuitas colonia ab agrippa
 condita.
Agula. f. p. pe. cor. i. lena. quasi agens gulam
Alin vel **al**. est dictio hebraica. et interpretatur
 fons vel oculus
Alanea dicitur vltimus calor in coitu quo om-
 ne corpus concutitur.
Alios latine. i. agios grece.

Al ante L

Ala ale primo significat agmen vel turbam equorum
 vel militum. sic dicta. eo quod prestant pedites
 alarum vice. In **alar**. i. turba equalis. Unde
Improuisus adest et muris applicat alas
Secundo dicitur falsa religio. Unde **Iob** de hypo-
 critis. Cū tempus habuerunt extendit alas. i.
 falsam religionem exteri. Tercio significat p-

rector. **Uñ psal.** Sub ymbra alarum tuarum
Quarto gratiam dei. **Uñ psal.** Qui caret a-
 lis ad celi patriam non habet vnum volet. **Quinto**
 dicitur vanus actus. **Uñ Zacharias.** Ecce due
 mulieres. progredientes et spiritus in alis earum.
Sexto est ps. pilosa sub brachijs que etiam dicitur
 ascella. **Uñ ouis.** Quam sepe amoni nec trux
 iret in alis. i. fetor sub ascella. **Septimo** dicitur ps.
 auis. **Uñ** in euangelio. Quod admodum gal-
 lina congregat pullos sub alis. Item ab ala ve-
 nit alatus. i. aliquis habens alas. Unde etiam ala
 ger quasi gerens alas. Item **alarica** cece est lacea que
 drata habens ferrum quasi alas. **Uñ.** Euolat et
 purgat humeris supponit ala.
Alabastrites dicitur lapis candidus et inter-
 tinctus varijs coloribus.
Alabaster idem.
Alabastris dicitur pixis vnguenti de alabaastro
 in qua incorrupta fuerant vnguenta. Unde
 finem magis in historijs est filis modus loquendi
 de alabastrum vnguenti. sicut cum dicitur cyphus vi-
 ni. **Uñ** alabastrum vnguenti nardi. i. pixis a-
 labastro plena vnguento nardi. de quo isra-
 dicetur vbi nardus. **Uñ** **Harmoniei** lapi-
 dis nitidum genus est alabastrum. Forasan ob
 hoc dictum. quia forma splendet ut astrum. **Har-**
monis est species alabastris vascula. de qua per
 conseruandis vnguentis sepe cauatur.
Alabanda dicitur etiam lapis preciosus
Alabrum dicitur instrumentum cum quo fila vtun-
 tur. **Uñ.** Vertit hoc alabro quicquid net se-
 mina fuso. Et dicitur ab ala et **brion** mensura.
 quasi mensuratum alis. Et non quod filum a colo du-
 citur in fuso. de fuso in alabrum. hic in gir-
 gillum. deinde in glomicellum. hinc in pan-
 num. postea in telam.
Alacer finem **psal.** dicitur fortis. gaudens. expedi-
 tiuus. hilaris. velox. In **alacritudo** et **ala-**
crimonia. i. leticia. Unde. Est alacer vali-
 dus. letus veloxque notatur.
Alani dicuntur populi quidam habitantes iuxta
 lanum fluuium. sicut alemanni iuxta lemanum
Alapa est faciei percussio. sic colaphus colli.
 In **veit alapa** per. et dicitur ille qui patiendo ala-
 pas victum acquirit. **Uñ.** Si mihi das ala-
 pam vere tibi do talionem. Dicitur alapa ma-
 le colli dicas collaphumque.
Alauda. f. p. nomen auis.
Alaufa. f. p. nomen piscis
Alba be. quidam ciuitas eo quod alba scropha fu-
 it ibi inuenta. Item **alba** etiam dicitur vestis sacer-
 dotalis linea et stricta que camisia dicitur et po-
 deris et talaris et subucula finem **psal.** Unde
 dicitur vrbis alba vestis presbyter alba.

Albane arū. sunt nūces q̄ diu fruatē sunt albe. ab albus. a. ū.

Albania Alie est puincia vel regio.

Albani dicunt hoies eiusdem regiōis propter albos crines.

Albaspina nomen est arboris

Albea est pprium nomen aque.

Albedo inis. i. albitas.

Albicies. f. p. i. albedo.

Albidus. a. ū. et albinus. a. ū. est illud qd̄ n̄ mis albu est. Inde albiditas. i. albedo.

Albidolus. a. ū. est qd̄ aliquātulum albet.

Albitū est formula quedam.

Albo indeclinabile. est liber in quo nomina sanctorū scribunt.

Albor d̄ pallida albedo. et d̄ signum lepre.

Albugo est subtil̄ mēbrana. tenuis pellicula visum impediēs. et d̄ glaucitas et albedo oculorū. **Al̄ auro**za. Conturbās oculos albugo figurat hebreos.

Albula qdam fluiū. pp̄ colorē aq̄ q̄ mō d̄ tyberinus a Tyberio rege in eo submerso

Albumē d̄ albus liq̄ in ouo. **Al̄ auro** bugo visus. albumen d̄ ouī. Itē albumen testa centrū mēbrana vitellus. Sūt partes ouī quas quis discere debet.

Alburnus est qdam mōs Lucanie. eo q̄ albeat. vel est idolum quoddam.

Albus. a. ū. i. candidus. Et differunt. **Al̄ auro**

Albū natura fac̄ sed res candida cura **Albus** etiā ponit̄ p̄ ventre q̄si aluus. **Al̄ auro** b albiolus li. **Al̄ auro** iuuenalis. Cuius et albiolus et lanam piguerat artus.

Albū p̄toris est qdam tabula dealbata que ponebat̄ in curia vlt̄ turri p̄toris. in loco cōmuni. in q̄ scribebāt et ponebant̄ noia vocatorū ad iudiciū. et ad cui⁹ instantiā qui libet citat⁹ esset. et ibi pponebāt statuta et edicta p̄toris in grossa l̄ra. ita q̄ ab oib⁹ legi possent. Et erat certa pena cōtra istum q̄ debebat istud albū. qd̄ mō sublatum est. **De** h̄ in cle. j. de iudi. in auten. de litig. §. omnem. coll. viij.

Albagaria sunt pcuraciones q̄s certe ville debent dñis suis ad eos venientib⁹. **De** rescrip. ad audientiā.

Albergarie sunt census seu pactōes q̄ debentur p̄ comestionibus. **De** h̄ p̄ glo. in. c. preterea. de iur̄ patro.

Alcal dicit̄ acetū valens ad alchimiam.

Alce grece. virtus vel fortitudo latine.

Alcea. f. p. i. verberna.

Alcedo inis. d̄z auis q̄ p̄ ceteris auibus pullos suos sedule alit. et venit ab alo alis.

Alceus. cci. pe. pdu. fuit qdam poeta fortis. q̄ inuectiuā scripsit.

Alchim⁹. mi. pprium nomen viri. **Al̄ auro** ra. **Alchim⁹** ex aarō descēdēs stirpe sacer-

Alchimia d̄ scia docens facere aurū (dos. vel argentū ex pulueribus metalli. vlt̄ qui scit separe aurū a cupro

Alchimista. p. p. q̄ scit istam artem.

Alcides. i. fortis et formosus. vlt̄ nomē est her

Alcyone est auis marina q̄ in hyeme (culis in stagnis oceani nidos facit. q̄ excubante fert pelagus flātibus venti p̄tinua septē diez tranquillitate putrescē. et ei⁹ fetib⁹ educandis obsequium ipa rerum natura p̄bere. **Vel** d̄z ab alcyone vxore Leicis. q̄ dolore viri sui mutata est in auē istam **Al̄ auro** ovidi. **Alcyones** solē memores Leicis amari.

Alea. f. p. qdam ludus vel instrū quo luditur. ab alea qdam milite. q̄ in troiano bello istū ludū inuenit fm̄ l̄bug. **Al̄ auro** p̄. x̄o dicit̄ **Alea** tabula lusoria dicta a qdam q̄ hunc luduz inuenit. **Al̄ auro**. **Alea** fortune sortes examinat aurum.

Aleariuz. n. s. locus vbi aleę reponunt̄ vel vbi luditur

Aleatoris. q̄ pfectus est in ludo alearum

Aleatorizū. n. s. locus in quo ludit̄ cuz alea.

Inde aleatorius. a. ū. qd̄ p̄tinet ad aleas. vel qui cū eis ludit.

Aleo onis. dicit̄ q̄ frequenē ludit in alea. et p̄dit. **Unde**. Sum nudus vt passer h̄ fecit tesser et asser.

Aleola. f. p. dimi. i. parua alea.

Allemania. i. germania. et d̄z ab alēdo. q̄ manat in pinguedine. vlt̄ d̄z a lemano fluuiō.

Allemanus aliq̄s de tali terra.

Alles. i. doct⁹. q̄si alien⁹ ab arte p̄trariuz

Alles. tis. me. cor. in obliq̄s. p. g. est auis. et d̄z ab alo lis. q̄ alit et nutrit pullos suos. vlt̄ fm̄ l̄bug. q̄ alit a nob. vel d̄z mat̄ vel nutrit. vt in hymno. **A** sol ortus ē. vlt̄ d̄z turma militum que et acies d̄z. et h̄ in bello qm̄ fortiores p̄ponunt̄ ad modū ale. et tunc d̄z ab ala lē. **Unde**. Si volat est volucris ales si gesserit alas.

Alexander pprium nomen viri.

Alexandria nomen puincie vlt̄ regionis.

Alga. f. p. fm̄ l̄bug. est herba frigidissima crescēs in mari. et est q̄si fenutz disposita. et d̄z a x̄bo algeo ges. **Etiā** alga sumit̄ p̄ q̄libet quod mare eijcit. vñ mare d̄z algosum. eo q̄ algā de se p̄ijcit. vlt̄ dicit̄ alga ab alligo. as. q̄ alligat pedes vlt̄ manus **Al̄ auro**. **Alga** fit herba maris sed dicit̄ vlt̄ paludis.

Algamma atis. dicitur summitas vel altitudo
Algar. f. t. dicitur sedes alta in celo. quasi alius alas
Algeia dicitur dolor algidus.
Algiditas atis. f. t. i. frigiditas
Algidus. a. u. i. frigidus
Algor oris. m. t. i. frigus.
Algorismus est ars numerandi.
Algosus. a. u. i. frigidus.
Algosus. us. ui. i. alior vel frigus.
Alia. m. p. est nomen fluuij p. vnu. l. sed cau-
 sa metri aliqui scribit p. duo.
Alibru. i. alabz eo q. in eo librant. i. volun-
 tur fila. vel librant. i. soluunt.
Alidus. a. u. i. frigidus dulci ad modum so-
 ni organici. et dicitur ab aule aru. p. fistulis
Alienigena. p. p. dicitur quasi aliena regio. vel ali-
 ena gente natus vel genitus. Et dicitur ab allon. i.
 alienum. et genesis natura vel generatio Sic
 etiam terrigena. frigiditas. oia talia sunt p. g.
Alienus. a. u. i. extraneus.
Alietus ti. i. merillus. ab alo is. vel ut dicit
 Pap. Aliet. est avis silis aquile vel maior
 An. Eriguas in se vires aliet. habendo.
 Eriguas volucres depascit diripiendo.
Aliger. m. s. i. auis. et dicitur ab ala. et gero. q. ge-
 rit se sursum alis suis exercendo officium
 volandi. et sumit p. veloce transumptiue.
 dicitur etiam aliger quasi aera legans. i. transiens
 q. volando aera ptransit.
Alimen. i. alimentum. alibu. i. nutrimentum.
Alimonia. idem. vel etiam dicitur panis dat. p.
 deo scilicet elemosyna. Etiam est loc. in q. fuan-
 tur nutrimenta. et dicitur ab alo. An. Est alo
 fons rectus alimonia nois huius. Nam pa-
 nem qrens hinc alimenta trahit.
Alimones. m. t. plis numeri. i. nutritores.
Aliphanus dicitur cyph. parvus huius paruum
 foramen ad modum vitri gutturati. et dicitur qua-
 si alens infantes.
Alipopari. m. s. dicitur ioculator pile
Alipes. p. t. i. velox. quasi huius alas in pede
Aliptes. i. plagaz curator. q. eas fomentis
 alit. i. curat. An. Iuuenal. Grammatic. rbe-
 tor. geometer pictor aliptes.
Aliqd est compositum ex ali. et q. et mouet. ali-
 qs. aliqua. aliqd vel aliquid. et scribit p. d.
Aliqt est ge. o. indecli. et plis numeri
Alisozium est cultellus sutoris
Alitaris dicitur meretrix q. a scurris nutritur
Alittus auis qdam que gallice ascia vocat
 An. Quid. Est ho factus auis vlnis alit-
 tus in alis. vel forte est alietus
Alitudo. f. t. i. pinguedo
Alitus. ui. m. q. i. nutrimentum vel pass. sed

alitus. a. u. i. nutritus. sed qn aspiratur si-
 gnificat flatum. ut patet loco suo.
Alitutus. m. s. dicitur vermis volatilis
Aliuus vel alinus dicitur ager vel agger iux-
 ta aquam.
Alius me. cor. in nro huius alius in gto me. p.
 Et differunt alius et al. q. alius in mltos
 sed alter in duos. An. Grecista. De mltis
 pprie pimus dices aliusq. Sed p. ac al.
 dic concordare duob. Istis alterut. vter
 associes et vterq. Item alit dicit scilicet q. co-
 ueniunt in h. q. importat diuersitate am-
 bo. sed differunt q. alius importat diuersi-
 tatem essentialē. sed al. accidentalē. Dif-
 fert etiam alius a ceteris. nam alij dicunt
 ex alio numero. sed ceteri ex eodem
Alectorius dicitur lapis qui in stomacho gal-
 li reperit.
Alecto onis. dicitur instabilis qui non habet requiem.
 vel est qdam furia infernalis. quarum sunt
 tres. An. Tres agitant mentem furie ratione
 carente. Cum mens bacchat tunc alecto vo-
 citatur. Et cum mente fera disputat i ore me-
 gera Tunc est thesiphone cum producit iurgia
 voce
Allect. a. u. i. q. palam est elect. vel dicitur pfirmat
Allec pisciculus ad liquorem salsamentorum
 idoneus. Et dicitur q. viuatur ex sola aq. nihil ali-
 ud comedens An. Quattuor ex puris vita
 ducunt elementa. Allec vnda fouet ignis
 pascit salamandram. Talpaz terra nutrit
 aer q. cameleontem.
Allegoria. f. p. est mysterium vel similitudo qn
 in pfiguratiōe loquimur ubi aliqd est in voce
 aliud in snia. Et dicitur ab allon qd est alienus.
 et gorus ductio vel locutio. q. vnu dicit et
 aliud intelligit. Circa qd notandum q. ois
 sac scriptura qdriformi ratione distinguit
 siue exponit. Aut em in historiaco vel lrali
 intellectu. aut allegorico aut anagogico.
 aut tropologico vel morali solet accipi. Hi
 storia nanq. est qn res aliqua quod fm lraz
 dicta vel facta sit plano fmde refert. ut cu
 dicit. Populus isrl ex egypto saluatus ta-
 bernaculum dno fecit. Et dicitur ab histero. id
 est videre vel cognoscere. q. antiqt. nemo
 scribebat historiā nisi q. vidisset. Et sic qn
 dictiōes intelligunt simpliciter ut sonat. est
 sensus litteral vel historiaco Allegoria au-
 tem est. cum verbis siue rebus mysticis p-
 sentia christi et ecclesie sacramenta signan-
 tur. Verbis videlicet ut ait Esaias. Egre-
 dietur xga de radice iesse. qd apte est dice-
 re. Nascetur xgo maria de stirpe dauid.

et de ea christus nascitur. Reb' mystici est populus israel ab egyptiaca fuitute per sanguinem agni liberatus. Allegorice ecclesia significat quia per passionem christi a demoniaca fuitute liberata est. Et non quod allegoria multis modis exponitur. Quia a persona. ut Isaac significat christum. Quia a re et non a persona. ut aries occisus significat christi carnem passam. Quia a loco ut christus predicatur ascendit in montem. ubi eminentia loci significat eius sapientiam et excellentiam. Quia a numero. ut apostoli septem mulieres virum unum. id est septem dona gratia christi. Quia a negotio vel facto ut infectio solis a dauid infectio diei. boli a christo significat. Anagogia autem ad superiora est ducens locutio quod de primo futuro. et de ea quod in celo est vita futura. aptis siue mystici sermonibus disputat. Aptis ut cum dicit. Beati mundo corde. Mystici. ut cum dicit. Beati qui lauant stolas suas ut sit illis praeas in ligno vite et per portas intrent civitates. Quod sic exponit anagogice. Beati qui mundant cogitationes suas et actus ut sit illis praeas videndi dominum nostrum iesum christum. qui dicit. Ego sum via veritas et vita. et per doctrinam et exempla precedentium patrum intrant in regna celorum. Et sic est drama inter allegoriam et anagogiam. quia allegoria est mysticus sensus pertinet ad militantem ecclesiam in qua sumus. sed anagogia est apertus sensus pertinet ad ecclesiam triumphantem quod est coelestis sanctorum iam triumphans et regnans. Tropologia vero est moralis locutio quod ad instructioem et correctioem animorum mystice siue apte respicit. Mystice. ut ait Salomone. Omni tempore sint vestimenta tua candida. et oleum de capite tuo non deficiat. quod est dicere. Omni tempore sint opera tua munda. et charitas de corde tuo non deficiat. Aptus ut Iobes dicit. Filioli non diligamus verbo neque lingua. sed opere et veritate. Et ut brevis habeas. historia docet factum. Tropologia faciendum Allegoria credendum Anagogia appetendum. Unde. L'ra gesta docet. quod credas allegoria. Moral' quod agas quo tendas anagogia. Ihec patent in hac dictioe ierusalem. Historice enim est nomen civitatis. Tropologice est typus anime fidelis. Allegorice figura ecclesie militantis. Anagogice typum gerit ecclesie triumphantis. Unde Sicut hierusalem polis est terrena fidelis Constant ecclesia mors fortis patria summa Alleluia est hebraicum et hanc accentum acutum super extremam. Et secundum diversos diversimodum exponitur. et diversa hanc significata secundum hugo.

Cum autem gaudium in historiis reperitur et superabundant nec eius significatum propter nimiam mentis iubilationem exprimi potest. tunc est interiectio significatiois gaudientis vel exultantis. et significat leticia dñice resurrectionis. ut patet in quibusdam officiis ubi continue frequentatur iste terminus allela. Sed ex quo circa expositores variatur. ideo hugo. sic exponit. Allela. id est laudate nomen dñi hieronimus sic. Alle. id est creatura. lu. id est laudat. id est est dominus. Aug. Alle. id est salua. lu. id est me. ia. id est dñe. Ambro. Alle. lux. lu. virtus. ia. vita. Grego. sic Alle. pater. lu. filius. ia. spiritus sanctus. Beda. Allelu. id est laudate. ia. dominum Vel secundum aliquos. Al altissimus. le. leuat' in cruce. lu. lugebat apostoli. ia. iam surrexit. Vel allela. id est laudate inuisibilem. vel narrate deo laudes. vel laus tibi christe. Et alleluia ista vox leticie et iubili primo audita fuit a Iohanne in insula pathmos. ut patet in Apocalypsa. et utimur ea tamen in divinis laudibus. Et secundum aliquos est nomen masculi. ge. eo quod utimur ea pro deo etc. Unde Grego. premissum natus signat quod pneuma. Denotat ambrosius quod sit lux vita salusque. Saluum me dñe fac totum denotat. Aug. Laus tibi sit christe. Hieronymus comprobatur esse. Et secundum Rabanum ista duo nomina amen et allela non sunt translata. sed retinent propriam et primam impositionem propter reuerentiam. quia Iohannes in Apocalypsa dicit se ea ab angelo audiuisse. vel quia allela gaudium et laudem celestem significat quod nemo novit huius seculi. et per consequens exponi non potest. quia ignota. sed sub nomine vocabulis exprimitur in propria. Allibrati dicunt quod descripti sunt in libro civitatum. vel coelestis alicuius civitatis. Allisus. a. u. id est iesus. Allitor. m. t. id est cementarius Alliu dicitur quasi olidum. id est fetens. vel secundum Iheronimum propter eo quod oleat. cuius odorem venenata fera non sustinet. leo et pardus fugiunt. Ihesus pro cibo sumit et visceribus infundit pro medicamento non pro cibo. sumat ab egrotantibus non pro epulantibus. Hoc autem genus secundum Iheronimum propter calidum est et deducit humores. Corporibus qui de bono est. oculis vero perniciosum. quia in cibo sumptum oculis caliginem facit. Allobroges dicunt burgundinenses. nomen gentile est. Allodiu. n. s. dicitur hereditas quam vendere vel donare possum ita ut mea propria. Et proprie vocatur fundus siue curia rusticalis ad quem agri vel masus pertinent. et dicitur ab

allos qđ est alienū ⁊ oda laus. qđ aliēa laus
qđ alieni laudant te si habes bonaz heredi-
tatez. vel qđ alodiū talis hereditas lauda-
tur si bona fuerit. Et h3 etiam scribi p sim-
plex l. ⁊ tunc dicitur ab alo. qđ alit ⁊ nutrit
nos. Etiam pōt dici ab alieno. qđ alienat
de vno ad alium.
Allo. m. t. est instrū acuiendi cultellos. et ē
lapis rotundus cum quo vel in quo faber
purgat instrumēta vt sint acuta. Itēz alla
f. p. idem.
Allophilus. pe. cor. i. alienus. Vñ in Au-
roza. Lerne qđ allophilus hostib⁹ ille dat.
Allon interpretat alienū.
Allopathia vel allopathe grece fm Hug.
id ē aliena passio qđ ab alio inferē. Vel fm
Hug. passio ab alio in aliū transiens
Allopeda est nomen piscis
Allothia piscis qdam.
Allotheta est mat oīz figuraz. ⁊ dicitur ab allos.
qđ est alienū ⁊ thesis positio. qđ aliena po-
sitio accidentis p accidente. Cōfundit em
genera. vt lis est de paupe regno. Nume-
rum. vt turba ruūt. Casum vt vrbē quam
stat uo vestra est.
Alliopasis est modus pstruendi reciproc⁹.
vt sit in pstructione transitua reciproca Et
dicitur ab allion. i. alienū ⁊ pasis passio
Allutes. tiū. ⁊ allutia. oz. loca cenosa. i. ce-
no plena vbi fluuius abluendo dimittit ce-
num ⁊ putredinem.
Alluuiū. onis. ⁊ alluuiēs. ei. i. alluuium. vt
aquositas. aquarū inundantia. Job. xiiij
Alluuiōe paulatim terra cōsumit
Alluuiū n. s. est latēs incrementū qđ fit cuz
fluuius ex vna pte addit ripe. vt dicitur cō-
sumptio ripaz ab aquis
Alluuius. m. s. dicitur ager quē paulatim fluui-
us ab luendo in agrū reddit
Alluuiosus. a. ū. i. cenosus. plen⁹ alluuiū
Allux dicitur maxima pedica ab ad ⁊ luceo. d in
l. qđ ad alias lucēs in magnitudine Unde
Est manū pollex sed dicitur pedū allux
Almus. a. ū. i. sanctus. pulcer. nutriens Et
differūt almus ⁊ sanct⁹. Vñ. Ad corp⁹ san-
ctus ad mentē p̄inet almus. In almitas.
almitud o. almicies. i. sanctitas oīa idem
Almilucerna. f. p. locus amenus qđ frequen-
ter illustratur.
Alnia mons est apud smirnam.
Alnus. f. s. qdam arbor. eo qđ a niue alatur
Unde h alnetum ti. ⁊ est locus vbi crescūt
alni.
Alneus. a. ū. i. de alno existens

Alnum fructus alni.
Aloa. f. p. dicitur arbor odoris suauissimi scđm
Hug. qđ in India nascit ⁊ lignū eius vice
thimiamatis altari⁹ adolef. vñ ⁊ nomen
traxisse credit. Item fm Hug. ⁊ Ysid. est
herba suauissimi succi ⁊ constringit succ⁹
iste ad modū picis. ⁊ est fere eiusdem colo-
ris ⁊ est valde medicinalis. Et pōt dedia-
ri h aloē. huius aloes. vel hec aloa. huius
aloe. vt dicit Brito. fm autē Hug. aloes is
sumitur p quodaz vnguento amarissimo
facto de aloa
Allogia dicitur puiuiū sine fmone. qđ antiqui
silēte prandebant
Allogi dicitur heretici sine xbo. qđ xbo dei
non credunt. respuentes Joannis euāge-
lium ⁊ apocalypsim.
Allogus dicitur lra vl nō in libris emendādis
Alloper. i. vulpes. In alopicia. i. vulpeca.
vel alopicia est alienatō capilloz. Unde.
Muscul⁹ in tibia sp̄ manet alopicia.
Allopiciosus. a. ū. i. caluus.
Allopiā. f. p. lepra qdam.
Allopus est qđ ppter mercedē patit aliquid
Alphabetū. n. s. i. abedariū.
Alphagus vt alpag⁹. i. scalpēs vt effodiēs.
Alphanus. m. s. est falsus mendicus.
Alphita. f. p. est p̄mū granū maturū ⁊ altis-
simum in spica. ⁊ dicitur ab alpha. i. p̄ncipium
vel dicitur farina hordei vel polenta.
Alpis raro inuenit in singulari. Et dicūt
alpes alti mōtes p alijs mōtib⁹ eminētes.
Et dicunt alpes. qđ alta petētes. vt qđ al-
tipedes. i. mōtes. ⁊ non est cōpositio. Et ē
tractū a lingua galloz qđ alpes altos mon-
tes vocāt. Et ab alpes dicitur alpin⁹. a. ū. i.
aliqđ in montibus habitās. In transalpi-
nus. i. vltra alpes existēs.
Alpinas. atis. p. t. nomē gentile. aliqđ nat⁹
in alpibus vt de alpibus existēs.
Alsa fluuius qdam. In alsatia puincia. et
alsatius aliqđ de tali puincia.
Altare. n. t. i. ara. ⁊ dicitur qđ alta ara. qđ altaria
solent fieri in altis locis Et ista noīa altare
altariū altar idem significāt. f. altū locū vt
altū edificiū vel lapidem in alto positū su-
per quem offerunt sacrificia. Et hō qđ ara
fm qđ daz differt ab his. qđ ara dicitur illa
elevatio sine lapide lato tegente. h altariū
vel altare significat lapidē suprapositum.
vñ tñ sepe p reliqđ ponit Vel sic differūt.
qđ ara fm aliqđ est solius dei. altare vō s̄c-
torū ⁊ deoz gentiliū. Scđm xō grecistā
ecōuerso. ⁊ melius altare dicitur dei. ⁊ ara

sanctorum. *Un* pp̄ha. *Tūc* imponēt sup al-
tare tuū vitulos. *Un*. Est altare dei diui-
norū dicim⁹ aras. *Idē* etiam q̄ ara v̄lta
re significat corp⁹ christi in cruce. calix tu-
mulū vel sepulcrū. patēa lapidē sepulcri.
corpale seu byssus syndonez in q̄ christus
erat inuolutus in sepulcro. *Un*. Ara cru-
cis. tumuli calix. lapidisq̄ patēa. Syndo-
nis officiū candida byssus habet.

Altariolū. n. s. i. paruum altariū
Altea. f. p. malua siluatica. *Un*. *Altea* dico
illam q̄ crescit in altum.

Altell⁹ dicitur *Rhomulus* eo q̄ a lupa sit alit⁹.
Alter ⁊ alius differunt. vide supra in aliis.
Inde alterut. i. alter de duobus. i. ille vel
ille v̄l vterq̄ ambo.

Alteratus. a. ū. i. alter effectus.

Altercatio. i. certatio v̄l litigatio.

Altercator. disputator. certator. litigator.

Alteritas. f. t. i. vicissitudo.

Alternā. i. mutua.

Alternans. i. dubitans v̄l errans.

Alternus. a. ū. i. vicissitudinarius.

Altiboans. i. alte clamans.

Alticula. f. p. dicif parua altilis v̄l nutritrix.

Altigradus. a. ū. i. alte gradiens. vel q̄ est i
alto gradu.

Altis. p. t. ⁊ b̄ altile. pe. cor. dicitur res q̄ ad b̄
alit v̄t pinguior fiat ⁊ v̄t occidat. v̄t porci
⁊ volucres domesticę. ⁊ dicitur q̄q̄ substanti
ue hec altilis. q̄q̄ b̄ altile. *Un* in euange-
lio. *Tauri mei* ⁊ *altilia occisa sunt*. *Idē* dicit.
Altilia. volatilia saginata studio *Et*
p̄scianus dicit. *Altilia* dicim⁹ ab eo q̄ ē ale-
re. *Altilia* quasi *alitilia* vocamus. ⁊ corri-
pe. *Un* *Grecista*. *Omix siluarū* solet al-
tilis esse domoriū.

Altiloquus. a. ū. q̄ alta loquitur.

Altio onis. i. alitio. ab alo.

Altisonans. o. t. i. altū v̄l ex alto sonans.

Altisonus. i. alte sonans

Antithronū. n. s. i. sedes regia. *In* *altithro-
nus*. q̄ sedet in illa sede.

Altitonans. o. t. i. q̄ alte tonat. v̄l substanti-
ue dicif deus altitonans ⁊ trinitas sancta
⁊ v̄bum. ⁊ aer ⁊ celum.

Altior p̄ syncopā *p̄alitor*. i. nutritor. *In* *al-
trix*. i. alitrix vel nutritrix

Altrifecus. i. alter v̄l ecōtrario. v̄trūq̄.

Altriplex. o. t. i. q̄ vel q̄ est aīmo duplex fm
lūg. sed fm *p̄ap̄*. i. duplex. dolosus

Altus. a. ū. p̄ syncopā ab *altor* vel *alo*. i. ali-
tus. *Un* *altus*. a. ū. ab *alto*. as. de quo etiā
altisonus ⁊ *altitonans* significat p̄la. p̄mo

em̄ idē est qd̄ sublime. v̄t celū est altū. sc̄do
. i. difficile v̄t ista q̄stio est alta. i. difficilis.
Un *p̄porphiri*. *Altiorib⁹* q̄dem q̄stioib⁹
abstinēs ⁊ c. tertio dicitur p̄fundū. v̄t infernus
vel mare est altū. eo q̄ ibi raro p̄tingimus
fundū. *Et* nō q̄ altū ⁊ p̄fundū sunt reci p̄
ca eo mō. oē em̄ qd̄ est altū deorsum p̄side-
rando est p̄fundū. ⁊ oē p̄fundū sursum cō-
siderando dicitur altū. *Un*. *Omne* quod altū
si retro numeres sit imum.

Aluear alueare vel alueariū idem. ⁊ est vas
in quo apes delitescunt

Alue⁹. m. s. dicitur venē fluuiorū. vel dicitur vas fa-
ctum ad modum aluei fluuii in q̄ pedes la-
uant ⁊ olera ⁊ carnes. *In* *alueolus*. li. di-
mi. tam aluei fluuii q̄ aluei vasis *Daniel*.
xiii. *In* triuerat panes in alueolo. *Idē* dicit
etiā alueus p̄ vase q̄drato capaci in q̄ me-
tallum ardens immergit. v̄t p̄ antiparista
sim. i. p̄tra resistentiā induret. *Item* *Al-
pheus* est nomē fluuii. ⁊ interpretat rectitu-
do. *Un* fingitur q̄ *alpheus* sequit̄ *arethu*
sam v̄t rectitudo p̄tutem.

Alumen. n. t. i. salugo terre. i. luri. ⁊ dicitur a lu-
men. eo q̄ ceteris colorib⁹ p̄bet lumen vel
alimentū. v̄l ab *alo*. q̄ colores q̄b⁹ misce-
alit. *Sz* alij dicūt q̄ *alumen* sit infern⁹. ⁊ sic
p̄ducit mediā. ⁊ dicitur ab a qd̄ est sine ⁊ lumē
Alūnatus. a. ū. i. nutrit⁹ (q̄si sine lumine
Alūnus. m. s. dicitur q̄ nutrit vel q̄ nutrit. *Un*
Est qui nutrit ⁊ qui nutrit̄ *alumnus*.

Alus. a. ū. i. largus.

Aluta. f. p. dicitur pell̄ artificiose ⁊ curiose candi-
data. ⁊ dicitur ab *alo*. is. q̄ alit pedes a frigore
Un *Iuuenal*. *Apposita nigre lunā* sub
traxit alute.

Alutarius dicitur pelliparius q̄ vel opatur pel-
les cādidatas v̄l tinctos v̄l q̄ eas cādidat.
Alutū dicitur calce⁹ pegrini. ⁊ dicitur ab a qd̄ est sine
⁊ lutū p̄ p̄trariū. q̄ sepe est cū luto. v̄l dicitur
cortex arboris quercine qua cerdones
p̄parant coriū

Alutariū dicitur aliqd̄ factū de luto v̄t paries.

Aluus ⁊ venē ⁊ vterus idē signat sc̄z partes
corpis aialis. sed tñ pp̄ue differūt. q̄ ven-
ter est generali⁹ in signando. q̄ cōuenit tam
aialibus bruti q̄ rationalib⁹. sed alia duo
solū p̄ueniunt hoibus. *Sz* adhuc differūt
q̄ aluus dicitur v̄ginis. sed vterus mulleris p̄-
gnantis. *Un* *Grecista*. Est venē mar̄ ⁊ c.
Attñ etiā venē attribuit mulieribus. *Un*
Bñdic⁹ fruct⁹ v̄tris tui. *Itē*. *V̄trū* v̄t
q̄ te portauit. *Et* p̄ hoc patz q̄ vnum sepe
ponit̄ p̄ reliquo. *Itē* *z* aliē potest assignari

dñs. qz veni est ps digerens 7 sumēs cibos acceptos. 7 dñs veni qñ ventū tenens. vñ qz p totū corp⁹ vite alimēta transmittit 7 dñs ps exterior in q apparet pinguedo extrinsec⁹. 7 ptendit a pectore vsqz ad inguinem. vñ dñs a venio nis. qz recipit cibum venientem. Sed alius est ps in q sunt sordes q purgari solent. Et dñs alius eo q abluat vel purget ventrem intrinsec⁹. Etia dñs ab alo. qz alit corpus 7 nutrit. Itē alius vñ gnis dñs qñ albus. qz vt frequē virgines hñt albos vteros. vñ qz debent esse albe. i. caste. Uterus vñ dñs ab utilitate. 7 est mulieris pñantis. vñ dñs ab vtendo. qz mñr vtitur multiplici cibo ad fouendū fetū. vel dñs siceo q duplex sit. 7 ab vtraqz in duas se diuidit partes. vel qz interi⁹ impleat fetū. Unde. Veni consumit. vterus parit. egerit alius. Aluulus. i. paruus alius.

ante M

Ama. f. p. auis nocturna ab amando puulos dicta. vñ 7 lac pñere ferē nascentibus. hec dñs 7 strixa stridore. Itē ama dñs vas ad fundendū vinū. In venit amula. dimi. parua ama.

Amadrias in singlari. 7 in plī amadriades dec sunt arborū quasi amantes driades. i. arbores. Drias em̄ est arbor.

Amalech ppriū nomen est. 7 in pñt pñarius vel terrā lingens vel pplus labens. 7 fuit fili⁹ Elipha. pñogeniti Esau. ponit etiā pñraua gente ab eo descendēte. And Rex amelech sed gens amalech cognoscitur esse.

Amamen. amamentū. amatus. us. ui. omia idem. i. amatio.

Aman interpretat iniquitas.

Amanitis. tidis. f. g. sed amanites est genemaf. An. ij. Re. xiiij. debet dici. Naaman amanitis. non amanites.

Amantilla herba qdam.

Amaracus. m. s. qdam herba. vel fm fabulas qdam puer qui dum ferret vnguēta et cecidisset mortuus est 7 mutatus in florez sui nominis. Et vnguentum qd inde fit dicitur b amaracum.

Amarellus. m. s. auis quedam. Vel

Amarellus. a. ū. dimi. ab amarus

Amarillus arbor quedam.

Amarillum fructus eius

Amaritilla herba qdam baldrian

Amartia. i. peccatum.

Amartigenia. f. p. dñs origo peccati.

Amartigenati sunt libri de originali pctō

Amartius. i. peccator

Amartiolus. idem.

Amarina dñs genus vñ gultu amari

Amaro. m. t. i. amaritudo.

Amaricosus. a. ū. i. plenus amaroze.

Amarus. a. ū. i. asper. crudel. seuerus. ab hnoie mare. vel ecōuerso mare dñs ab amar⁹

Et amarum 7 dulce opponunt. 7 signat extremas species saporis. Dulce em̄ signat saporem delectabilē gustui. sed amaro econuerso acetosum 7 minus delectabilē. Ino amaritudo qd qñq inuenit p tristitia

Amarusta. i. pomatiana

Amaruscus. f. s. arbor illius fructus. pom⁹ siluestris.

Amasa. se. ppriū nomē viri. de q dñs. h. Re. xvij. Amasan vñ pñstituit absalon pioab.

Amasio onis. m. t. i. amasius.

Amasiolus. m. s. dimi. i. paruus amasius

Amasiunculus dimi. idem.

Amasius. m. s. i. q in tempate amat. vñ q in tempate amat. Et est amas⁹ luxurię amicus. honestatis inimicus.

Amasia mñr q amat sine lege. In amasiuncula. i. parua amasia.

Amathi interpretat veritas.

Amatorculus. m. s. paruus amator.

Amatricula. i. parua amatrix

Amazones dicunt qdam mulieres. ab a et mazon qd est māmā. quasi sine mamma. f. dextra quā inurebāt. ne impediret eas in sagittando 7 eā nudabāt. 7 b etiā faciebāt de sinistra ne clypeus impediret. Eedē dicte sunt vñ māmē. hñ sine viris viuunt An Virgilius Enci. xi. Pulsant 7 pictis bellant amazones armis. Et scias q vt dicit Ysid. ethymol. viij. tria sunt genera cōsuetudinum. Sicut scytharū vbi femine 7 viri in pugnam eunt. Amazones vbi sole femine. Rhomanorū aliarūqz gentiū vbi soli mares

Ambactus. a. ū. i. circūactus. sicut solet esse quisqz dubitans.

Ambages. gis. dubia locutio

Ambago. f. t. dñs dubia locutio fmonis. pñlixitas vñ boz 7 circūitus vñ circūlocutio. Et sic hec est vera. Canem comedē panes. Inde ambagiosus. i. dubitabilis vñ dubitatio. vel dubitatōe plenus.

Ambasiator. m. t. est legat⁹ pñcipis i arduis negocijs. 7 ambasiata est hñmōi legatio cōciliorū vel pñcipum in causis suis.

Ambesius vel **ambestus**. i. corrosus vel comestus.
Ambi. i. fui. ab ambiēdo. i. circūcūdo dicti
Ambidens. f. t. i. ouis hñs in supiori parte dentem vnū ⁊ aliū in inferiori
Ambidext. m. s. d. q. vtraq. manu vtiſ pro dexta. siē fuit Aoch. vt habet in li. Judi.
Ambifarius. m. s. d. dupliciſ loquens
Ambigna. f. p. dicebat ouis q. cū geminos pareret cū ipſis sacrificabat. vñ dicif qua si ex vtraq. parte hñs agnos.
Ambigariū. i. ex ambabus partibus
Ambiguus. a. ū. i. dubius. ⁊ d. ab ambo et ago. vñ eligo. q. q. dubius est nec h. agit vñ eligit. nec h. plene dimittit. sed aliqd vtri- usq. partē sectat. vel dicif ensis. In ambi- guitas ⁊ ambiguoſus. i. dubitabil. vñ ple- nus ambagibus.
Ambiguū est vbi opinionones sunt ⁊ iura va- ria vidēt. de sen. excō. inf. alia. Et ius am- biguū est p. summū pontificē declarandū. c. p. venerabilē. s. ratōib⁹ q. si. sunt legitti.
Ambiloquus. a. ū. i. bilinguis. q. nunc hoc. nunc illud affirmat. Inde ambiloquiū. i. talis locutio.
Ambitio. onis. f. t. i. circūdatio vel cupiditas ⁊ maxime honoris. In ambitioſus. i. cupidus. ⁊ pprie honor. In ambitioſitas id ē cupiditas. ⁊ hec ambitioſ. ei. p. eodez ⁊ q. ambitioſoz est blādiri ⁊ adulari. ideo ambitō poniſ qñq. p. adulatōe ⁊ blādicij
Ambitus qñ est participiū idem est qd cir- cūdar⁹. ⁊ sic est media lōga. Vñ Ouidius Iussit ⁊ ambite circūdare littora frē. Sed qñ est nomē. tūc est me. cor. ⁊ idē est quod circūitus. Vñ Lucan⁹. Vñ tal' ambitus vr bis. i. circūitus. Et Iug. exponit etiam p. supbia. vel d. transumptiue affectus hois scz cupiditas. ab ambio. is. q. iste qui vult honores ambit ⁊ circūit potētes ⁊ magna- tes. sicut muri ciuitatē orando tam p. se q. p. amicos. vt valeat honores obtinere
Ambo. onis. m. t. i. pulpitū. vbi ex ambab⁹ partibus sunt qdus. Etiam sumif pro lo- co smocionandi vel vbi legif euāgelium. vel p. gradu simplicif. Et idem dicif amo- onis Sed ambo. oz. n. s. pluralis numeri tm ab ampho grēco quod eqpollz amphi quod sigt circum. i. vterq. vel duo. Et no- ta q. ambo diuidit ⁊ colligit. duo colligit ⁊ non diuidit. Vnde vere possum dicere. Isti duo ferunt hunc lapidem. s. nō. Isti ambo ferunt hunc lapidem. nisi vterq. fe- rat. Vnde. Pulpita designat ambo. duo

colligit ambo.
Ambra. f. p. herba qdam vel species valde chara.
Ambrosibera vel **ambrosibula**. f. p. d. aspīs qbz duo capita. vñ in loco suo. aliō in cauda. cuius oculi lucent vt lucerna.
Ambro. onis. m. t. d. ppriū pñmonij psum- ptor. leccator. gulosus. ⁊ est idē qd lurco. manducus. ardelio. ganeo. s. interest Am- bro dicif iste q. scit bñ iudicare de sapore ci- borū. ⁊ libent gustat bñ saporata. Lurco dicif ille q. gulose ⁊ immūde oia deuorat. sic dictus a lues quod est sordes. vel a lu- ra qd est os vtris. Manducus d. iste qui ore hians turpiter manducat. Ardelio ab ardeo. q. ardens est in leccacitate. Ganeo q. moratur in tabernis. q. ganeū est tabna vbi fit leccacitas. Inde ganea leccacitas. Inde ganeo tal' leccator. Item ambrones dicunt hoies deuorātes ⁊ leccatores. ⁊ ab ambro venit ambroninus. a. ū. Vñ qdam cum vellet aliū redarguere ait. Tu habes lurconinā buccā ⁊ ambronina labia. volēs significare q. multū ⁊ turpiŀ comedebat. ⁊ libent de bñ saporatis.
Ambrosia vel **ambrosiana**. f. p. qdaz herba p. dulci saporē dina dicta. eo q. inde pascāt equi deorū. Vñ de ⁊ ambrosia dicif qñq. nectar vel cibus deorum. In ambrosi⁹. a. ū. id est dulcis vel gulosus. ⁊ tunc ab Am- bro dicitur.
Ambrosius. m. s. vn⁹ de qttuor doctorib⁹. ⁊ inf. patur odor diuinus vel nectar dulci Vñ de ambrosianus aliquis de ordine san- cti Ambrosij
Ambubaia. f. p. femina frequens circa bal- nea quasi ambiens balnea. Vñ Oratione Ambubaiarū collegia farina copule. Vñ ambubaia. i. tibicina vel symphonistica.
Ambulacrū ⁊ **ambulatorium** p. eodem d. locus spaciōſus. ad spaciandū apr⁹. vñ eti- am p. porticu repif. Vñ fm p. d. p. Ambu- lacrum est spaciū ambulandi
Ambulus. a. ū. pe. cor. i. velox. quod ⁊ sub- stantiue poniſ p. cursore. qui causa festina- tionis legatur.
Amburbale vel **amburbū**. i. sacrificiū qd circūit ciuitatem
Ambustus participiū. i. circūustus vñ vstu- latus.
Amella. f. p. qdam arbor q. iuxta mellā flu- uium crescit cuius flos d. hic amell⁹. Vñ Virgilius in geor. Est etia flos in pratis cui nomen est amello

Amelech nom regis p quo. iij. Re. legitur
fm quosdam amalech et male. qz dicitur apud
Joas filiū amelech.

Amen. i. vere vñ fidelis sine eternalis. et sic ē
adverbiū q̄litas. Itē idem est quod fiat.
et sic est x̄bū defectiū singularis numeri.
f̄cie p̄sone. vt p̄t̄ p̄ q̄pollentiā hui⁹ verbi
fiat. Itē idem est quod v̄itas vñ deus qui
est v̄itas. et sic est nomen neu. ge. indeclina
bile hebraicū. Et fm p̄d̄p̄. ista nomia he
braica amen et alla in alia lingua p̄nūciare
fas nō est. licet interpretari p̄nt. Intm enim
noia sancta sunt vt etiā Joannes in apoc.
refert se spū reuelante audiuisse vocē exer
citus dicentem amē alla et. ac p̄misit dici
in terris sicut v̄traqz resonant in celis. Vñ
Verū. vere. fiat. amē tria denotat ista. Si
verū nomē. adverbium sit tibi vere. Amen
amen vere. duo sunt adverbia v̄e. Amen
p̄ fiat. tibi x̄bum deficiens est

Amenitiū. n. s. locus pulcher et delectabilis. et
etiā p̄ amenitate ponit. et dicitur amenus. a. ū.
Amenus fm p̄d̄p̄. dicitur inops. turbat. furio
sus. irat. ab a qd̄ est sine et mēs. Et h̄ idem
dicitur aminens. ent. q̄si alien. a mente et rubo
re. Et dicitur aminens ab a et miniū. i. color ru
beus. q̄si sine minio. i. rubore. qz pallidus
est. Amenus etiā dicitur qd̄ non pōt stare. Unde.
Qui non pōt stare amens h̄ dicitur esse. Et
est d̄ra inter amēs et demēs. Vñ Grecista
Nil mentis retinēs hō secū dicitur amens
p̄partim mēte furcens non p̄sus sit tibi de
mens. Unde amētia. i. furor. vecordia. ma
le mentis alienatio. Et vt dicit p̄d̄p̄as.
Amentia p̄petuū. dementia x̄o tempora
le vitium.

Amentū. n. s. dicitur vinculū p̄ quod iaculū fa
cilius fibrat. f. sona vñ corrigia baliste vel
arc. in qua manus ponit qn̄ telū mittitur
vñ dicitur lignū longū vel funis cū quo nau
te p̄funditatem aquarū scrutant. ab a qd̄
est sine et mene defectus. vel dicitur corrigia
ligata in medio haste.

Amentat. a. ū. i. p̄uissus et armat. amento
Amentus. a. ū. ab amo dicitur fm Barronem. et
idem est qd̄ pulcher vñ delectabilis. et cōpa
tur et mouet. Et dicitur amenū q̄si amuniū. i. si
nemunio. i. sine fructu. Delectatōz em̄ so
lum p̄fert. Et fm l̄h̄ u. g. amenz est quod
solū amorē p̄stat et ad se amandum allicit.
Unde amenitas. i. pulcritudo vñ delectatō
Et hec amenitudo. i. iocunditas.

Amethistus est lapis p̄ciosus indic. qd̄ in
gemmas purpureas obtinet p̄ncipatuz ut

dicit Isid. Unde Celsior in gēmis fulgen
tior est amethistus. Unde amethistina ne.
vestis eiusdem coloris. Vñ. Lausidicum
vendit. amethistina cōuenit ill.

Amiaton. lapis dictus a veterib. qz si ex ip
so fuerit vestis p̄texta contra ignez resistit
et igni imposita non ardet. sed splendore ac
cepto nitescit.

Amiciliū. n. s. dicitur fascia capiti scz peplū
Amictus. a. ū. i. cooptus. f. amictus. us. ui
et amictoriū. i. vestimentū qd̄libet. Unde.

Cū demon aliquē p̄fundere vult maledi
ctū. Mitit vt lōgū sibi circūponat amictū

Amiculū. n. s. est mitra v̄ginal. Vñ p̄d̄a
crobi. Virgo v̄ginem texit amictū. Vel
est palliū lineū meretricuz. hoc enim apd̄
veteres. matrone in adulterio dep̄hēse in
duebant. vt in tali amiculo poti⁹ q̄ in sto
la polluerent pudicitia. Et erat oli signuz
meretricie vestis. nunc x̄o in hispania et a
libi honestatis.

Amicus. m. s. dicitur q̄si amoris vñ animi cu
stos. Et fm amb. est alter ego. Vñ. Alter
ego nisi sis nō es mihi ver⁹ amic⁹. Mi mi
hi sis vt ego nō eris alē ego. vel pōt esse ad
iectiū et cōp̄ et mouet.

Amygdalus est nomē arbor. f. amygdala
est fruct⁹ isti arboris. Et fm Ysid. amyg
dala nomen grecū est q̄ latine nux lōga dicitur.
hanc alij nuculaz vocant. i. minore nucem
Et inuenit amygdala lē. et h̄ amygdal. ac
h̄ amygdalum p̄ fructu amygdali Lūctis
em̄ arboribus p̄or est in flore et vltimus in
p̄ferendo fructus. Et ex his aliē sūt ama
re. alie dulces. sed agricolē hoc genere me
dicari ferunt. vt ex amaris dulces fructus
fiant. Terunt enim illius arboris radicem
et in medium inferunt furculum arboris q̄
grece dicitur pinus. quam nos piceam di
cimus. quosfacto sua amaritudo deponit.
Unde amygdalinus. id est de amygdalo ex
istens.

Amiliarius. m. s. lapis est vocat⁹ qd̄ vbi est
positus miliariū ostendit uiantibus.

Aminadab in p̄t̄at p̄p̄s spontaneus

Aminea. f. p. dicitur genus v̄ue qd̄ reddit albu
vinuz quod amineū dicitur. ab a et minio. i.
rubore. qz vinum eius nō rubet

Aminiculū. n. s. dicitur subsidiū. solatiū. adiuto
rium. auxiliū. et veit ab aminiculoz.

Amis nomē indeclinabile. vñ fm aliq̄s amif
itis. dicitur furcula retis vel hami. Vel fm
l̄h̄ u. g. est lignū bifurcatuz p̄ qd̄ venatores
expādūt et extēdūt retia ad capiēdū feras

Amistides lapis est quē q̄ secū gestauerit i-
ebriari non poterit.

Amita. f. p. est soror p̄ris. Sz amita magna
soror aui.

Amitinus est amite fili. xxxv. q. v. c. vltio.

Amman est pprium nomen loci.

Amnensis. f. t. q̄libet villa ppe amnē sita

Amnicola. p. p. colens amnem.

Amniculus. m. s. dimi. paruus amnis.

Amnicus. a. ū. i. fluuiā.

Amnis. m. t. d̄r aqua suauit̄ currēs. 7 d̄r ab
amenitate. q̄ ibi sp̄ loc' delectabil' inuenit̄

Amn. nō dicit. Amnis fluui' ab amenita-

te dictus frondib' redimitus. Unde. Hic

amnem dicas q̄ ripas reddit amenas

Amnites est gēma simil' vitro sed durior

Amomū. n. s. me. pdu. est arbor q̄dā i syria

albo flore vt fiole. In amomita vlamoma

ta species q̄dam q̄ gutta dicit̄.

Amon fili' populi mei interp̄taf. vlamon

fidelis 7 honestus. Et fuerunt Moab et

Amon filij Loth. a q̄bus moabite 7 amo-

nite. 7 populi sunt

Amona dicit̄ calamus mensurē.

Amomū. n. s. d̄r genus semis q̄d facit fluere

menstruū 7 yrinā. 7 alij dicit̄ amomum.

Amorofus. a. ū. i. plenus amore.

Amoreus. Arazeus Asene' 7 Aradi' fue-

runt filij Chanaā. Un' q̄dam populi dicti

sunt amorei. alij aracei. alij asenei. alij ara-

mos inf̄ptaf ppls auulsus. q̄ ppha (dij.

missus fuit ad pplm isrl' q̄ iā erat auulsus a

Amphi grece. d̄r latie circū v' dubiū. (deo.

Amphibolia. f. p. dicit̄ dubiosa locutio di-

ctōis vel sententi. ab amphi q̄d est dubiū

7 bole sententia

Amphibalus. m. s. i. sclauina q̄ est vesti cir-

cūpilosa v' villosa.

Amphibrachus. m. s. pe. cor. est pes p̄stās

ex tribus syllab p̄ma 7 vltima breuib' 7

media lōga. 7 est p̄trarius amphimacro

Amphidorus. i. ex vtracq̄ pte glōsus. 7 d̄r

ab amphi q̄d est circū 7 dora quod est glā

Amphimacr'. m. s. ē pes p̄stās ex trib' syl-

labis ex p̄ma 7 vltia lōga 7 media breui. et

d̄r ab amphi q̄d est circū 7 macros q̄d ē lō-

gum. q̄si h̄ns hincinde lōgā syllabā. And

Amphimacr' p̄mā mediā breui longat et

imā. Amphibrac' varia postulat ire via

Amphion q̄dā cithared' p̄fect' atq̄ theba-

nus fuit. vel dicit̄ fuisse filius Iouis.

Amphitapa. f. p. vel b̄ amphitapū. vel fm

alios amphitapia d̄r tapetū circū villosū

Amphitheatrū. n. s. loc' rotūd' ad specta-

culum fact'. vel d̄r spectaculū q̄d sup vnā

statuā circularit̄ est edificatū. v' d̄r locus

gladiator. i. campus marti vbi gladiato-

res antiq̄tus sedebant 7 artes suas exerce-

bant. Et q̄n locus iste est circūdat' ex toto

muro dicit̄ amphitheatrū. sz si nō ex toto

est muro circūdatus dicit̄ theatrū.

Amphitheariū dicit̄ pprie loc' gladiatorū

Amphitrites. i. neptun' ex amphi. i. circū

7 tridēte quē tenet. vel d̄r mare vel fretum

ab amphi. i. circū. 7 tero teri. q̄ circūterit

litora v' terrā. Un'. Sic amphitritem qui

terram circūit omnem.

Amphitrita dea mar' matrona neptuni.

Ampho grecū ē 7 eq̄ pollet āphi q̄d ē circū.

Amphora. f. p. i. concha v' vas in quo ferē

aqua v' ali' liq̄. Et d̄r ab amphi grece q̄d

est circū latine 7 foros ferre. q̄ h̄c inde le-

uatur vtpote ex vtracq̄ parte manuta hec

a figura sua grece dicit̄ diota. a dia q̄d est

duo 7 ora q̄d est auris. Et pōt scribi per f.

vel ph. p m. vel n.

Amphorella. f. p. parua amphora

Amposina dicit̄ foramē p q̄d exit sudor.

Amplus. a. ū. ab am. i. circū 7 platos grece

i. latū q̄si circū quaq̄ latū. In amplitudo

Ampulla. f. p. est vas amplū siue olla āpla.

vel d̄r pprie vas amplū quod dat̄ ad alta-

re in quo fuatur vinū vel aq̄. Et dicit̄ ab

am. i. circū 7 pulla. q̄ est magna 7 circūq̄

q̄ inflata. uel ab amplū. eo q̄ sit ampla. v'

dicit̄ vesica q̄ sit supra aquā q̄n pluit. In d̄

ampullosus. a. ū. i. supbus 7 inflat'. v' ple-

nus ampull.

Amula. f. p. sine h. est quoddā vas v' vrce-

olus vel phiala in q̄ offerebat̄ vinum vel

oblatio. De quo habet. iij. Re. vij. Fecit

q̄z libras lebetes 7 scuta 7 amulas. Sz ha-

mula cū h. dicit̄ fuscina ad extrahendas

carnes de olla. 7 venit ab hamo.

Amurca. ce. f. p. dicit̄ pprie fex olei inferi-

or. 7 componit̄ ab a 7 mergo. q̄ ab oleo se-

mergit inferius. In de etiam veit amurco-

sus. a. ū. 7 amurcositas. Et scias q̄ amur-

ca pprie est inferior fex olei. sed q̄nq̄ ponit̄

tur p fece alterius liquoris.

Amussis. f. t. est instrū plumbatū cimenta-

riorum quod emittunt a sursum vsq̄ deor-

sum ad perpendendam equalitatem parie-

tis. q̄d alio noie d̄r pp̄diculū. vel d̄r regu-

la quē habet lapides in muro coeq̄re. 7 d̄r

sic q̄si sine dubitatiōe. q̄ cementarium red-

dit certū. 7 d̄r ab a quod est sine. 7 mussis

dubitatio q̄si sine dubitatōe. vel d̄: xga il
la cum q̄ examinā argentum.
Amuteria dicunt plagamēta ⁊ internodia
articulor.

Ante

Ana grece d̄: sursum latine. Ana etiā dicit̄
re. Dicit̄ etiā rectū. Item ana ap̄d phy-
sicos significat duos scrupulos
Anabatrū. n. s. i. cortina. ab ana sursum et
bati qd̄ est gradus. q̄ sursum graditur ⁊
extendit̄. vel anabatra dicunt gradus. q̄
p̄ eos sursum gradit̄ ⁊ ascendit̄. Un̄ iuue-
nalis. Conducto pendēt anabatra tigillo.
Vel fm̄ p̄dāp. Anabatra dicunt pulpita
v̄ gradus scale
Anabalodiū. n. s. d̄: amictoriū lineū femia-
rum quo humeri cooperiunt̄ circa renes
alligatū stricte latitudine diffusum. omne
gen̄ cōtinens color. qd̄ greci ⁊ latini syn-
donem vocant.
Anabibazon grece. i. supra scandens.
Anabolica. est expositio spūalis scripture.
⁊ d̄: quasi sursum ducens cor.
Anacephaleosis est superiori dicti recapit-
ulatio.
Anachozeta. p. p. pe. cor. i. heremita quasi
cor angens ad deū ieiunijs ⁊ afflictionib̄
⁊ deriuat̄ ab angō. is. ⁊ fm̄ b̄ est nomen la-
tinū. vel d̄: ab ana qd̄ est sursum ⁊ chorus
q̄si celestē chor̄ mente inhabitans. vel fm̄
p̄dāp. Anachozeta est heremita reclusus.
q̄ destra petit ⁊ solus habitat. In̄ anacho-
resis. i. herem̄ v̄ vita anachozeta. Inde
anachoreticus. a. ū. nomen possessiuum.
Anadiplasis est geminatio eiusdē dictiōis
in fine clausule ⁊ in principio. Sicut q̄n se-
quens vsus incipit. sicut p̄cedēs termina-
tur. Et d̄: ab ana. i. re. ⁊ dia duo. ⁊ plasis
plicatio. quasi duarū dictionū replicatio.
vt Sequitur pulcherrimus astur. Astur e-
quus videns.
Anaphora. pe. cor. est repetitio eiusdē di-
ctiōis. p̄ncipia plurimū vsuū. ⁊ d̄: ab ana.
i. sursum. ⁊ soros ferre. q̄ qd̄ sursum est di-
ctum itez fertur et d̄: vt Mate mee vires
mea magna potētia solus Mate p̄ris sumi
Anaglyphā. phoz. dicunt eminētes pictu-
re sic sunt in frontispitijs eccliarū ⁊ in alijs
alt̄ locis. vel dicunt vasa sursum sculpta. ab
ana sursum ⁊ glyphe. i. sculpe v̄ sculpsa.
Dicunt etiā celature in p̄ictur̄ tabularū
In̄ anaglyphus. a. ū. i. sculptus. ⁊ anagly-
pharius. m. s. i. sculptor. Un̄. Dic celatu-

ras q̄ grecus anaglyphā dicit.
Anagoge. ges. dicit̄ excellens v̄ supior in-
tellectus. vt de deo v̄ de angelis ⁊ hmōi.
Et d̄: ab ana qd̄ est sursum. ⁊ ge tra. v̄ ab
ana ⁊ goge. i. ductio. q̄si sursum ductō In̄
anagogeticus. a. ū. q̄ tractat de celestibus
p̄dōt etiā declinari hec anagogia gie. In̄
venit qdam̄ modus p̄cedēdi in theologia
q̄ dicit̄ anagogicus v̄ anagoricus sc̄z quā
do illud qd̄ gestum est reducit̄ ad celestes
patriā. Un̄ dauid vicit Soliā. i. sancti i ce-
lo existentes vicerunt tribulationes. vide
supra allegoria.
Analysis. f. t. pe. cor. i. resolutio. ab ana. i.
re. ⁊ lysis solutio.
Analytica. f. p. i. resolutoria. vel ars resolu-
tionis.
Analogia. f. p. dicit̄ debita p̄portio. vel si-
milis locutio. v̄ sapientia. v̄ ratio.
Analogicus d̄: recte loquēs vel equalis lo-
cutor. ab ana. i. rectum vel ratio. ⁊ logus
sermo.
Analogiū dicit̄ pulpitiū libror̄. vel loc⁹ emi-
nens in quo p̄dicatur.
Ananias gra dei in̄p̄taf̄ Jdez ⁊ Sidrach
in lingua chaldeā qd̄ in̄p̄taf̄ decor meus
Ananiel gloria dei interpretat̄. ⁊ est p̄p̄riū
nomen.
Ananiasapta. mala mors interpretat̄. ⁊ q̄libet
lra representat vnam dictiōz. f. Antidotum
nazareni. auferat. necem. intoxicatōis. s̄a-
ctificet. alimenta. pocula. trinitas. alma.
Unde. Est mala mors capta dū dicit̄ anani-
sapta. Ananiasapta ferit mortem quē lede-
re querit.
Anantie. f. p. capilli a fronte depēdentes q̄
si antie ab ante. vel ab ana. i. sursum. ⁊ ota
vel otis. i. auris. q̄ sup̄ aurē dependent a
fronte q̄ superior est aure.
Anapestus grece. dicit̄ repcussus. Greci a
napestim repcussionem dicūt. ⁊ io sic dici-
tur. q̄ repcutit̄ a dactylo. Est em̄ illi p̄tra-
rius.
Anaphus. m. s. dicit̄ cyph⁹ deauratus. ab
ana sursum ⁊ phos. i. lux. q̄si in supiori pte
vel supicie lucens.
Anas. atis. f. t. d̄: ab assiduitate natādi q̄
assidue natat. In̄ anatinus. a. ū. ⁊ h̄ anati-
nus p̄ pullo anatis. Unde. O fluuius anas
quanta dulcedine manas. Si te nouissem
fetidis cibus caruissem.
Anastasis. f. t. i. inuictus vel resurrectio ab
ana. i. sursum. ⁊ stasis status vel stans. q̄si
sursum statio vel erectio.

Anastasis. proprium nomen viri.
Anastrophe. phes. qdā tropus. et fit qñ prepositio postponit suo casuali. ab ana sursum et strophos puerisio. qñ recti ordiis cōuersio. vt dicendo. meū. tecū. secū.
Anastrophā. i. stomachi sensus evertēs cū qñ qd accepit euomit. ab ana sursum et strophos qd est cōuersio. qz conuertitur supra qd immisum est.
Anatheca. f. p. dicit herba qdam
Anates. f. t. dicit morbus q̄ solet ano. i. culo euenire. sicut p̄tigit philisteis.
Anathema qñqz est adiectiuū vtriusqz numeri oīs ge. et tunc est idem q̄ maldict. ex cōicatus et damnat. vt ille et iste sunt anathema. i. ex cōicati. Itē anathema qñqz est substantiuū. neu. ge. et tunc idem est qd suspensio vlexcōicatio. damnatio p̄ditio vel sepatio. Et d̄ ab ana sursum. et theta figura q̄ olim imp̄mebat in frontibus damna torū. vel ab ana. i. rectū et thomos diuisio quasi recta diuisio ab ecclā. Unde d̄ Anathema qñ sup̄na maledictio vlexcōicatio q̄ solet fieri p̄ platos fm lūguī. Item anathema ponit p̄sepationē. j. Cor. xij. Nemo in spū dei loquens dicit anathema iesu. id est nemo spū dei afflatus dicit ip̄i Iesu. tu es anathema. i. sepatus a deo p̄re et spū sancto. vel diuinitas tua sepata est ab hūanitate. vel aliqd aliud falsum. Item anathema dicit etiā ciuitas deuotata ad mortem vt Josue. vij. patet de hiericho. Itē anathema maranatha. i. p̄ditio in aduētū dñi
Anatheosis. f. t. dicit recta diuinitas vlexcōicatur cultus deo debet q̄ alio noīe dicit la tria. ab ana. i. rectū et theos deus
Anatole est qdam stella in oriente. et inēpretatur nascens.
Anathome. i. aptio sup̄ius incisa. ab ana. et thome diuisio vel sectio.
Anax. i. rex.
Anceps. p. t. p̄prie est res q̄ hz duo capita. Unde et anceps d̄ hō cū dubitat vtruz de duobus vnū facere debeat. Et anceps fauor qui hz se ad duo tm̄ Un̄ gladius dicitur anceps. qz ledit ex vtraqz parte
Ancesa. f. p. vasa circūpicta. vel celata. ab am. i. circū et cedo.
Anchille. n. t. est scutū rotundū qd cecidit a celo. Numa sacrificante. qz circumcirca labrū et marginem hz. ab am. i. circū. et chilē labrū. Un̄ Quīd. Idqz anchille vocant qd ab omni parte rotundū. Quaqz notus oculis angul. oīs abest. vel ancile dicitur

idem scutū ab am et cedo is. qñ ancilum. id est rotundū. Unde Grecista. Amqz notat circū pbat hoc ancile rotundum.
Ancilla. f. p. d̄ famula vel fua. ab am. id est circū. et cilleo. les. i. moueo. q̄a circūcirca mouet ad fuitū. vel ab ana qd est sursum et cilleo. i. moueo vlexcōicatio. eo q̄ ancilla sit sustentamentū dñe. vel ab ancon qd est curuū. Un̄ ancon grece d̄ cubitus. qz curuatur. In̄ hec ancilla le. qz curuat ad fuitū. vlexcōicatio est cubit. vel sustentamentum dñe. In̄ ancillus licet nō sit in vlu. pōt tamē dici artificialit. Ideo qdam dicunt h̄ fuus. hec ancilla. sed h̄ nō est artificialiter sed d̄ h̄ fuus hec fua. Sed q̄ dicat fua. patet in metaphysica vbi dicit. hōim natura multiplici est serua.
Ancillaris. p. t. et hoc re. i. res ancille vlexcōicatio ad ancillam.
Ancillula. f. p. i. parua ancilla
Anclabris. f. t. d̄ mēsa diuinis officiis aptata. cui etia vasa anclabris dicuntur.
Anclabilis. i. hausibilis. (a quas
Anclator. i. mīstrator. vel aliquis hauriens
Anclidia. f. p. d̄ rota hauritoria vlexcōicatio sentina
Anclia. idem.
Ancon grece. latine curuū. Un̄ ancon ap̄d grecos d̄ cubitus. qz curuat. Et qdam ciuitas d̄ ancon onis. ab ancon grece qd latine dicitur curuū. qz concauitatem quādam habet in portu.
Anconites et anconitanus. i. de ancona.
Ancora. f. p. est instrū ferreū quo retinentur naues. et d̄ ab am. i. circū et chiros manus qñ circū manuta. hz em̄ duo rostra q̄b qñ manibus retinet. Itē ancora est qdam nota q̄ apponitur in libris. et est sup̄ior et inferior. Ancora sup̄ior ponit vbi res magna oīno est. Ancora inferior vbi aliqd vilissimum denunciātū est
Ancuba. i. concubina vel succuba. ab am et cubo as.
Ancus. m. s. dicitur est qdam rex roman. q̄a brachia habuit curua. Itē anc. a. ū. i. curuus. et d̄ p̄prie d̄ his q̄ hnt curua brachia
Andabate sunt hoīes qdam q̄ clausis oculis pugnant.
Andegauis. f. t. nomē ciuitat. et d̄ ab anda id est ster. et auis. qz vbi inuēta fuerūt stercoza auū ibi fundauerūt ciuitatē. Cū enī hoīes illius terre vellent fundare ciuitatē quesierūt auguriū et vbi inuenerūt multitudinem stercoz auū credētes eē bonū locū ad habitādū. fundauerūt ciuitatē. et ea

andegans vocauerunt. Unde. Sic est andegans auium de stercore dicta.
Andela v'l andena. f. p. est ferz supra quod apponunt ligna in igne. et dicitur alio noie hyperpyrgium. ab hyp. i. supra et pyr ignis. quasi supra se tenens ignem.
Andespagus vnde Virgilius fuit natus Andreas interpretatur decorus siue resplendens v'l virilis. ab andros quod est vir. quia virilis christo adhaesit.
Androa. f. p. gema argenti nitorem habens. et dicitur nomen ei impositum esse. quia ajorum imperator viracundias domare et refrenare dicitur
Androgenus. a. u. vir et mulier in simul scilicet quod habet utrumque sexum. Idem et hermafrodita.
Androma. n. t. gema miri coloris et odoris. vnde et nomen habet.
Andromoda. f. p. v'l andromodes. is. est vestis facta ex pellibus nobilibus. et dicitur ab andros grece quod est vir latine. quia talis vestis pertinet proprie ad viros nobiles. licet etiam mulieres portent.
Androna est spatium inter duas domos.
Androneum. n. s. est locus domicilii ubi multi viri habitant. sic gynecium dicitur locus ubi multe mulieres conueniunt.
Anellus. m. s. i. parvus anulus.
Aneta. f. p. avis quidam aquatica.
Anetarius masculus istius avis
Amphibulus. m. s. i. vestis equi villosa. sicut est sclauina quae circumcluditur
Amphora vide supra in amphora.
Anfractus. us. ui. i. circumfractio. v'l anfractus dicuntur viae et loca aspera et diuerticulata plena et circumfractioibus et ruinis. v'l dicuntur foruee v'l concauationes v'l speluncae latronum. ab am. i. circum. et frango. v'l dicitur ab anfringo is. In anfractuosis. a. u. i. anfractibus plene
Angariatus. m. s. i. coactus vel compulsus.
Angarie in pluri sunt personalia fuitia seu opera quae in persona sua implere coguntur. siue cum quis propriis sumptibus seruit. v'l angarie sunt opera possessionibus imposita. siue cum quis sumptibus fuit alienis. v'l in re sua. v'l in equo v'l in asino. v'l homini. Sed angaria dicitur compulsio v'l iniusta exactio. Vnde in sapientia.
Angaria publica officia dicuntur. In angarius est pedellus v'l compulsores seu iniustus exactor. Et sic patet quod angarius mouetur voce et non significatione. nam differunt ut dictum est
Inter angaria etiam dicitur ieiunium quatuor temporum anni Vnde. Vult crux lucia cinere charismata die. Et sit in angaria quarta sequens feria.
Angala. f. p. dicitur compulsio facta ab angario.

Angarium est locus ubi sufferant equi. ab angulo v'l angusto v'l angus. is. Vnde Faber in angario annectit babata gumpho.
Angelus grece. hebraice amal v'l amolaoth. latine nuncius interpretatur. eo quod domini voluntatem populi annunciat. Et secundum Ysidorum. angelorum vocabula officii nomina sunt et non naturae. Spiritus enim spiritus. sed cum mittuntur angeli sunt Et angelorum chori v'l ordines sunt nouem. scilicet angeli. archangeli. principatus. potestates. virtutes. dominationes. throni. cherubim. et seraphim. Item angelus dicitur ab ana. i. sursum et gelon missus quasi nuncius missus a superioribus ad inferiora. Item angelus dicitur ab agios id est sanctus. v'l ab a quod est sine et ge tra. quia celestis est et sine terrenorum amore. Unde h angelium. i. annuntiatio. et in simplici non est in usu sed in composito ut euangelium quod patet infra. Item etiam angelus. a. u. i. ad angelum pertinens v'l angelicam vitam ducens
Angelici heretici quidam qui angelos colunt
Angens. o. t. i. constringens. sollicitas. afficiens v'l crucians. ab angus.
Anger. m. t. i. spatari ab angus. eo quod angere id est stricte spatam teneat. v'l h anger. i. cruciator. v'l anger genus serpentis. quia angulose et tortuose incedit. Vnde. Anger angit gladios. Spens est et cruciator.
Angina. f. p. tumor faucium v'l inflatio gutturis. Unde Hieronymus. Subuenit angine meli nitroque iugate. Psalms. vero dicit. Angia glandula. morbus faucium. tubera porcorum
Angiportus. us. ui. i. v'l angiportum. ti. est via stricta siue portus. siue litus strictum.
Angistrum. n. s. i. ventosa. instrumentum minuendi sanguinem.
Anglia. f. p. quedam regio.
Anglicus. a. u. i. aliquis de tali regione.
Angor. id est tristitia. anxietas. afflictio vel dolor.
Anguis. p. t. est nomen coniectionis serpentium quae plicari possunt. ab angulo as. eo quod angulosus et non qui rectus incedit. v'l ab angus. is. quia agit et premit mordendo. Et est proprie anguis a quarum. Spens terrarum. draco templorum. Unde anguilla est quidam piscis. Et ut dicit Basilius. Anguillas non aliter nisi de ceno nasci certissimum est. quarum genus nec ouum nec aliter aliquis partus instaurat. sed de limo gignendi sortiuntur originem Anguilla etiam dicitur scutica quae pueri verberantur. Unde etiam venit anguillaris. p. t. et hoc clare. id est existens vel pertinens ad anguillam. Unde anguillarium locus ubi

anguille abundāt Inde etiā anguin⁹. a. ū.
Anguicomus dicit^r spens q̄ habz comas.
Anguipes. o. t. dicit^r spēs q̄ bz pedes. vñd
p transumptionē gigantes dicunt angui=
pedes. qz ad instar spentis astuti erāt 7 sa=
pientes. vel qz serpebāt in terrenis in qui=
bus confidebant.

Angul⁹. m. s. dicit^r latitudo int^r duo latera cō=
phensa ab angogis. fm hugui. i. cōstrin=
go. qz a parietib⁹ vñdiqz angit. Vel iō q̄a
parietes in vñū angit. i. pstringit. Sed an=
guli oz. sepe ponit^r in biblia p pncipalio=
ribus vel pncipibus populoz. Et Esaie.
xix. ponit^r p regno vl fortitudine. In an=
gularis. p. t. 7 h re. i. ad angulum ptinēs.

Angularis. f. t. dicit^r etiā lapis anguli.

Angulosus. a. ū. i. plenus angulis.

Angustus. a. ū. venit ab angō. Et differūt
angustū 7 artū. Angustū em ptinet ad tē=
pus. artū ad locū. Unde Angustū tps di=
catur 7 est locus art⁹. Ango sit pmt caput
arceozqz secundi.

Anbelia. f. p. i. pugna. 7 dicit^r ab anbelus

Anbelis. p. t. i. inanis

Anbelitus. us. ui. incitator spūs vel status

Anhelus. a. ū. i. fatigatus.

Anhetū. n. s. herba hortulana odorifera. i
cibo sumpta calefacit 7 stringit. 7 prohibz
sternutamentū naribus apposita. Vñ ma=
cer. A medicis calidū siccū refert anhetū.

Anicius. a. ū. i. inuictus. Unde Boeti⁹ di=
ctus est anicius q̄si inuictus. qz vitio vinci
non potuit.

Anicos. i. inuictus. ab a 7 nicos. i. victus.

Anicula. f. p. penul. cor. i. parua anus

Aniculofus. a. ū. i. anilis vl ridiculosus ad
similitudinem xborum anuū.

Anilis. p. t. pe. cor. 7 hocle. res anus vel p=
tinens ad anum. Inde anilitas. id est sene=
ctus antiquitas.

Anima. f. p. i. spūs. Differūt tñ spūs 7 aia.
qz aia dicit^r in q̄tū est in corpe. ab aīmo as. qz
viuificat 7 fortificat corpe⁹ Spūs aut dicit^r
aia exuta corpe Vel sic differūt fm factos
doctores. qz aia est vita corpis p̄stās sen=
sum 7 motū corpori. Spūs aut est q̄si vis
aīme. ac potentia rational^r p quā lege natu=
rali videt distare a pecorib⁹. vñde flat⁹ vi=
te est 7 animalē hoīem facit. vel spūs est q̄
carnales concupias calcāt atqz mortalita=
tem pimat vite. Dis em aia spūs esse pōt.
nō aut oīs spūs aīma. Nam 7 ipse de⁹ spūs
est non aut aīma Eodem mō angeli 7 vēti
spūs sunt. aīme tñ non sunt. Itē nō anima

pprie est substātia incorporea 7 rōalis Et
est equocū ad plura. Nam qñqz est spirit⁹
vegetās bruta aīalia. Vñ Gen. j. Produ=
cunt aq reptilia aīe viuentis Aīa viūēs dicit^r
spūs vegetabilis. scdo dicit^r vita. Vñ lucan⁹
Quid supest aīme terrene. Etā in euange=
lio. Qui amat aīam suā pder eaz. tertio dicit^r
sanguis. Vñ Alexander. Purpureā inue=
nit ille aīam. i. sanguinez. q̄to dicit^r cōpositū
ex corpore 7 aīa. Vñ legi^r q octo aīe erāt
in arca noe. i. octo hoīes. q̄nto dicit^r diabol⁹.
Vñ Anīme incluse erāt in statuis. i. demo=
nes. sexto dicit^r intentio. Vñ Job. Aīaz meā
in manibus meis porto. i. intentiōz meā in
opibus meis ppendo. Et sic aīam in manib⁹
bus portare est intentiōz cordis in ope vel
opatione ostendere. septimo dicit^r voracitas
Vñ. Dilatauit infernus aīam suā. i. vora=
citatem suā absqz vllō termino. octauo dicit^r
voluntas Vñ Job. In p̄siliū eoz nō veni
et sic aīa mea. i. volūtas mea nō p̄cordat cū
p̄silio eoz. Vñ. Est simplex aīa vegetabil^r
vitaqz sanguis Cōpositū. demon. intentō
gula. volūtas. Et fm aliqz aīa deriuatur
ab alo alis. eo q nos alat. Alij dicūt q cō=
ponat^r ab a qd est sine 7 neme sanguis. eo
q sit sine sanguine. Alij dicūt esse p̄mitiū
Sed hugui. dic^r q aīa deriuat^r ab anemos
grece quod dicit^r vent⁹. qz qdam putauerūt
aīaz esse ventū. qz oze trahentes aerē viue=
re videamur. Itē ab anima venit animu=
la. i. parua aīa. Vñ h 7 hecaīalis 7 h le. id ē
ad aīal ptinēs. Vñ apls. j. Cor. ij. Aīalis
hō nō p̄cipit ea q sunt spūs dei. Vñ aīmalī=
tas. 7 est pprietas qua aliqd dicit^r animal
Animaduersion. f. t. i. pena punitio. 7 est ge=
nus oīm penaz. Itē animaduersion dicit^r
cuiuslibet opis certa determinatō. fm quā
qz p mercede sua recipit certū opus 7 de=
terminatū suis impensis faciendū. vt ter=
ram colendā vel domū p̄struendam.

Aīmal. n. t. dicit^r ab aīa vl aīm⁹. vl ab anemos
grece qd est vegetare latine. qz vegetat et
nutrit se actiue. 7 est cōe nomē oīm animā
habentiū. dictū q anīme spū 7 moueat.
vel dicit^r ab aīma vegetabili. qz triplex est aī=
ma in animatis. scz intellectualis in ratio=
nalibus. sensibilis in animalib⁹ brutis. et
vegetabilis in plantis. Sed aīma vegeta=
tiua sensitua 7 intellectua in hoīem non di=
cunt^r aīme sed potētie. Sīlr vegetatiua 7
sensitiua in brutis dicunt^r potētie. Itē anī=
ma est substantia animata sensibilis.

Animatus. a. ū. i. habens aīaz. vel cordat⁹.

vel voluntari⁹. Et vt dicit *psal.* *Alatum* est q^{uod} d^{icitur} aiam. i. vitaz h^{ab} sicut h^{ab} bos. ar-
bos. herba. Et d^{icitur} aimat⁹. q^{uod} si aimo acur⁹.
Alimosus x^o. i. aimo t^{em} virib⁹ plen⁹. Item
aiolus q^{uod}q^{ue}. i. fort^{is}. audax. supbus. Inde
animositas. i. fortitudo vel audacia.
Animequior. i. animo vel animi equior
*Animequi*⁹. i. paties fm *psal.* *Baruch*
iii. *Animequior* esto hierusal^e. It^{em} aiequus
a. u. me. p^{ro} d^{icitur} aliq^{uod} ex^{tra}is e^{qu}animi vel e^{qu}l^{is}
animi. q^{uod} sc^{ilicet} n^{on} mutat p^{ro}p^{ter} p^{ro}spera t^{em} aduer-
sa. sed sp^{iritus} est constans t^{em} firmus.
*Anim*⁹. m. s. i. ingeniū. t^{em} est x^{ristus} aie sup^{er}ma
mediāte q^{uod} aima recipit t^{em} intelligit Et i sub-
stantia id^e est aimus. aia. sensus. m^{ens}. rō.
t^{em} sp^{iritus}. s^{ed} differūt in effectū. q^{uod} fm *Ysido.*
anim⁹ est cōsiliū t^{em} vigoris. aia vite. sensus
dū sentit. m^{ens} dū intelligit v^{el} recolit. ra-
tio dū discernit. sp^{iritus} dū spirat vel p^{ro}tepla-
tur. Item anim⁹ cōponit m^{ul}tis modis. vt
equanim⁹. magnanim⁹. pusillanim⁹. exa-
nimus. t^{em} longanimus. qu^{ia} sunt secūde v^{el}
terti^e declinationis.
Anisiū. n. s. herba q^{uod} d^{icitur} vel semē isti⁹ herbe.
Anitas. f. t. i. vetusta senectus. ab anus pro
vetula.
Anna. f. p. interptat^{ur} grā dei. q^{uod} cum p^{ri}us es-
set sterilis postea secundata est gratia dei.
Annalis. p. t. r. h^{ab} le. i. annuus. Et h^{ab} annal^{is}. t^{em}
est liber in q^{uod} facta anni scribebant^{ur} fm *Ihu*
gui. *psal.* x^o dicit. *Annal*. i. lib^{er} annua cō-
tinēs acta. annales eoz q^{uod} n^{ost}ra etas non no-
uit. historia q^{uod} vidimus.
Annalis actio est q^{uod} certo t^{em}p^{or}e fienda est puta
in anno. vt iniuriarū vel minoz.
Annaria. f. p. dicit^{ur} lex de anno facta
Anniculus. m. s. i. paruus ann⁹. sic est ann⁹
lunar^{is}. vel adiectiue annicul⁹. a. u. i. vni^{us}
anni. Unde *Exod.* xxi. Erit agn⁹ sine ma-
cula masculus anniculus.
Anniuersariū. n. s. est dies p^{ro} mortuis cele-
brata singulis annis. t^{em} cōponit^{ur} ab ann⁹ et
verto. p^{ot}et etia^z declinari adiectiue. vt an-
niuersaria dies.
Annona. f. p. d^{icitur} seges vni⁹ anni eo q^{uod} singul^{is}
annis renouet^{ur}. Inde annonari⁹. est aliq^{uod}
habens multas annonas. Inde etia^z anno-
narium. id est granariūz vel locus vbi po-
nuntur annone.
Annona fm *Azo*. dicit^{ur} salariū q^{uod} cuiq^{ue} p^{ro}
capite suo remuneratiōis causa datur
Annone militares dicūt^{ur} quas milites sin-
gulis diebus conseq^{ue}bant^{ur}. vt. *L.* de an-
no. mili. l. vi.

Annone ciuiles sunt q^{uod} publice dabant^{ur} iudi-
cantib⁹ ciuib⁹ vel oib⁹ tempe necessita-
tis per singulos dies. vt. *L.* de anno. t^{em} tri-
bu. l. ij. li. x.
Annosus. a. u. i. antiquus vel plenus annis
Annotatio est conscriptio bonoz v^{el} eoz cō-
uocatio seu cōsignatio. veluti cū aliq^{uod} cu-
iuscūq^{ue} criminis reus si absentat se vocat^{ur}
ad iudiciū patiet^{ur} bono^{rum} annotationez. vt
si infra annū venerit t^{em} se purgauerit bona
sua recuperet. si autē non venerit. tūc fisco
applicentur.
Annotatio fac^{it} d^{icitur} rescriptū illud q^{uod} impera-
tor p^{ro}p^{ri}o motu mēt^{is} indulget alicui. cōsti-
tuens fm p^{ro}ces eius aliq^{uod} fieri vel nō fieri.
L. de diuer. rescrip. l. fi. t^{em} ibi in glo.
Annotinus. a. u. i. vni⁹ anni. Un^{de} *Ioseph*
in. vi. li. annaliū. *Arietē* cū agno annotino
in holocaustū offerebant.
Annualis. p. t. t^{em} hocle. i. annuus. sed h^{ab} annu-
ale. lis. substantiue. i. anniuersarium
Annarius. a. u. i. sicut annuaria officia. id ē
singulorum annorum.
Annūcius cū. t^{em} hec annūcia id^e q^{uod} nūcius.
v^{el} nūcia. t^{em} h^{ab} annūciū. id q^{uod} annūciatur.
Un^{de} amb^{rosius} sup^{er} *Egesippum*. Irridebāt pro-
phetaz annuncia. fas omne calcabant
*Ann*⁹. m. s. d^{icitur} t^{em}p^{or}us p^{ro}tinens in se duodecim
mēses. It^{em} ānus solar^{is} est spaciū t^{em}p^{or}is quo
sol ab vno pūcto zodiaci exiēs ad idem re-
uertit^{ur}. Hoc aut^{em} facit in trecentis sexagin-
ta q^{uod}q^{ue} dieb⁹ t^{em} sex horis. Et d^{icitur} ab am. id ē
circū. t^{em} no nas. q^{uod} circūnat. i. circulariter
voluit^{ur}. vel dicit^{ur} ab anna dea anni. It^{em} an-
nuus. a. u. i. res anni vel ad annū p^{ro}tinens.
Inde etia^z biennis triennis q^{uod} driennis t^{em} cō-
similia plura nomia quantitatē annoz in
numero significantia.
Annus iubileus d^{icitur} ann⁹ remissiōis. quia eo
anno debita remittebant^{ur}. Serui hebrei di-
mittebant^{ur} liberi. t^{em} omnia reuertebant^{ur} in
p^{ro}stinum statū. Et est annus q^{uod} n^{on} quagesim⁹
vt in. c. in iubileo. de pe. di. j.
Annolegiū. n. s. d^{icitur} lectoriūz vel ambo. t^{em} d^{icitur}
ab ana. i. sursum. t^{em} legiū pulpitu^{rum}. q^{uod} ibi su-
pra legif^{ur}. Id^e est anologiū. a. logos sermo
q^{uod} ibi supra fmocionaf^{ur} fm *Ihu*gui. *psal.*
x^o dicit. *Anologiū* d^{icitur} q^{uod} fm ind^{ic} p^{ro}dicat^{ur}.
Anologia. f. p. pe. acuta. est equalis locutō
regularis formatio v^{el} similiū cōpatio siue
p^{ro}portio Colligit^{ur} aut^{em} octo modis cōpatio
siue p^{ro}portio analogie. s. qualitate. cōpatō
ne. genere. numero. figura. casu. extremi-
tatibus similium syllabarū. t^{em} similitudine

tempor. In analogia. a. u. i. regulare fm
libug. p. d. etia dicit. Analogia grece si-
milis copatio siue pportio dicit.
Anomalus. a. u. i. sine lege vel extra regulā
Anomia grece latine iniqtas. i. sine lege. ab
a qd est sine r noma vl nomia qd est lex.
Anorma. f. p. i. iniqtas. irregularitas. vl il-
legalitas. ab a qd est sine r norma regula.
Anormal. m. s. i. siqu. illegal. vl irreglar.
Anquina. f. p. est funis nauis q antena ad
malu religat. Un Lucanus. Atq; anqna
regat stabile fortissima cursu
Anqromagus. gen. nauigij est. r dicit sic.
q; celeritate sui ancoris r reliqs instrumē-
tis nauiu vehendis sit apt.
Ansa. f. p. i. auris p qua vas sustolit. ab an-
go. is. In ansatus. a. u. i. hns ansam. Un
r ansatu dr vas qd tales hz ansas siue au-
res. Itē ansa dr auris p qua cortina vl ve-
stis suspenditur. In ansula. i. parua ansa.
Un. Ansula cortina sustētat vas leuat āsa
Ansariū. n. s. est cultell. sutoris cum q pur-
gat pelles.
Anser pmissui ge. qdam auis q dr occa. p-
pter similitudinē anatis In anserin. a. u.
pe. p. d. r ē calam. anseri vtil ad scribendū
Un. Anser ouē variat cui potū vacca mi-
Antagonista. p. p. i. certator q an cō- (strat.
misit aliqd bellum.
Antarcticus. m. s. dr circul. austral vl pol.
r dr ab anti. i. cōtra r arctic. qsi ptra arcti-
Anticeniū. n. s. vel anicenia. f. p. i. (cū posir.
merēda scz cib. q an cenā sumit. Aheren-
da aut qsi vulgare est. sic tñ dicta qsi post
meridiem edenda.
Antela. f. p. dr cingulū illud qd an pect. eq
tendit. sicut postela dr illud qd posteri. tē
ditur sub cauda eq. vel antela dr qsi an sel-
lam r postela qsi post sellam. r sic pōt dici
qolibet ornamentū eq an vel retro Al mā-
tica q an portat vl retro. Et dr ab an et te-
lon. i. lōgū. Un. Est antela qd est in pecto-
re qdrupedat. Dicat postela qd ēa poste-
Antelucan. a. u. i. an lucē vl diē sur- (riori
gens vel exns. Un Sap. xi. Et tāq gutta
rori an lucani q descēdit in terrā. Un anlu-
canus substātiue dicit splendor matutin.
Antēna. f. p. dr chorda capital in nauī q sur-
sum dirigit velū. vel partica ex q velū de-
pendet qsi an amnē posita. Un Quid. tri-
stium Non tulit antēnas aura scda meas
p. d. r. dr dicit. Antēna est lignū ex trans-
uerso mali positu p quod dependet velū.
Antemurale. n. t. est defensio an mur. Un

Esa. xvi. p. d. onet in ea mur. r anmurale
Antepenultim. a. u. qui est in secūdo loco
an penultimū.
Antepes. m. t. r anpedes in pti sunt obseca
amicoz. vel ipi amici obsequētes.
Antermin. a. u. i. vicin. vel iuxta terminos
Anteritas. f. t. i. antiqtas. (posir.
Anteriu. n. s. dicit p. d. liū an vrbein factuz
quod alit anurbanū dicit
Antes antium. m. t. pti nu. sunt lapides r
macerie q claudūt vineas eo q an stāt. vl
dicunt extremi ordines vinearū vl lignuz
in quo ostiū serat.
Antignanus. a. u. i. p. muplus. vexillifer ab
an r signū vel signa. addita nus.
Antibachius. m. s. ē pes p. trarius bachio.
Cōstat em ex duab. p. mis lōgis r t. tia bre-
ui. vt natura. Bach. r. dr p. stat ex p. ma bre-
ui r duabus sequentibus lōgis. vt poete.
Un. Abbreuiat p. mā. mediā pduc r imā.
Bachius est antibachius hostis ei.
Antibibliū. n. s. ē pign. p codice mutuato
Antica. f. p. vl anticū. n. s. est ostiū (datum
anteri. sic postica posteri. Un. Est ātica
dom. ingressus ab anteriori p. postica latē
tibi sita posteriori. Itē alij xpus. Fallitur
antica q me non dixerit esse. Al noua sunt
de solue qd esse pōt. Itē antica dr p. eccle
q dicit tremia. r venit ab anti r p. tra
Antichrist. m. s. dr qsi p. tra christū. ab anti
. i. p. tra r christ. r sumit p. qdam regnatu-
ro an diem iudici.
Antidicomarite qdaz heretici dicti sunt ex
eo q; Pharise dr ginitati p. tradicūt asseren-
tes eā post christū natū viro suo cōmixtā.
Antidona. n. s. dicunt dona p. ditiōis
Antidotū dr venenū qd dat p. tra vitam vl
istud qd dat p. tra venenū ab anti qd est cō-
tra r datū qsi ex p. trario datū. Cōtraria ei
p. trarijs curant. vñ sumit p. medicia. Un
Est ancilla dei simplex elemosyna mortis
Antidotū venie porta salut. iter. In anti-
dotarius. est lib. qdam p. tra vitia cōposir.
Antifrasis. f. t. pe. cor. dr p. traria locutio. f.
qn fmo p. trariū intelligitur. r differt ab
ironia. q; ironia p. nunciatōe sola etiā indi-
cat qd vult intelligi. vt cuz dicit hoi male
agenti. Qd bonū est facis. Sed antifrasis
non voce p. nunciantis sigt p. trariuz. sz tñ
vbi suis quoz origo cōtraria est
Antigraph. m. s. dr ab anti qd est contra r
graph. i. scriptor. r idem est qd cācellari.
q r archigraph. dr. q; rescribit lris missis
ad dñm suum. Un antigraphia vel archi-

graphia. i. eius dignitas scz cancellaria
Antiliban². pe. cor. dicitur ea pars libani vel sup
 libanū q̄ occidentālē partē respicit quasi
 contra libanū.
Antilogus est vno de superiorib² descēdens
Antiloquus. a. ū. dicitur q̄ pmo loquit². In
 antiloquiū. dicitur pma locutio.
Antimetabola. f. p. pe. cor. vel antimetabo
 leles. grece. est mutatio vniuersalis cū sūa. vt
 nō vt edas viuas s; edas vt viuē possis.
Antiochia. f. p. dicta est ab Antiocho p̄e
 seleuci q̄ eā edificauit. a q̄ etiā seleucia alia
 ciuitas dicta est. vel dicitur sic ab anti t ocis
 qd̄ est velox. qz contra velox. i. oceanū est
 posita. In antiochen². i. exiis de antiochia
Antiope. vna fuit m̄lex quā corrupit impiū
Antipagenta dicunt² valuar² ornamenta.
Antipas interpretat² testis fidelis.
Antipastus dicitur pes q̄ fit ex contrarijs syllab²
 scz ex breui et longa. et ex longa et breui. vt
 amare.
Antip̄. tris. pe. cor. Vni i Aurora. Vir p
 bus antipater idumeus p̄sult illi.
Antipentemimerl. pe. cor. est qdā spēs cesu
 re. p quā vocal² naturalit² correpta pducit²
 in pncipio secundi pedis. vt in hoc versu.
 Q̄ors ecce nō tardat et ideo labitur hora
Antiphona. f. p. i. cōtra psalmū sonans. v
 qz p̄ illius canit² ab vna pte chori. alia ab
 altera. et dicitur ab anti qd̄ est cōtra. et phonos
 sonus. et pōt scribi p ph. vel. f. p̄. vero
 dicit². Antiphona grece. i. vox reci. p̄ca duo
 bus choris alternatim psallentibus.
Antipoca dicitur cirogphus quez facit debitor
 creditori. in q̄ p̄fite² se soluisse t̄m. et fit a de
 bitore in hunc modū. Cōfiteor me t̄m vsu
 rarum noie vel pensionis soluisse.
Antipofora. f. p. est r̄sio tacite obiectiōi fa
 cta. vt Nil mihi rescribas. att̄n ip̄e veni
Antipos. podis. dicitur p̄p̄s subterrane² cōtra
 nos h̄is pedes. vt putant qdā. p̄. vero
 dicit². Antipodes. pe. cor. dicitur qz p̄trarij no
 stris vestigijs putant². Itē antipodes ge
 nus mōstri in libya plātas v̄sas h̄nt p̄ cru
 ra et octonos digitos in plantis.
Antiptosis pe. pdu. qdā figura allothetē.
 et fit qn̄ casus ponit² p casu.
Antiquarius. m. s. dicitur q̄ antiq̄ h̄z in mēoria v
 scribit. Et differt a librario. qz librari² dicitur
 q̄ noua et vetera scribit. antiquari² q̄ soluz
 vetera. Antiquari² etiā dicitur senex v
 antiquus.
Antiquus. a. ū. i. res multoz annoz. et dicitur
 ab añ. qz illud qd̄ est multoz annorum

est ab añ respectu istius quod est aliquozū
 annoz. et cōp̄at². antiquus. ior. issim². In
 antiq̄tas. i. cui longitudo.
Antilina dicitur ab anti qd̄ est cōtra. et sima. id ē
 curua. et est nō in his v̄sibus quoz ordo p
 mutatus est. Eadez nō cū puncto ponitur
 vbi in codē v̄su duplices sensus sunt et du
 bitat² quis sensus potius eligendus sit.
Antimic². a. ū. i. vrbā² nō amar². non ira
Antisina ē loc² vbi cēsus ē mutuād² (cū dū
Antisinos est tropus floride et vrbane v̄tu
 tis vel sententię.
Antistes. p. t. i. sacerdos quasi stans p po
 pulo. qz añ stat et orat p plebe.
Antistitiū. n. s. dicitur sacerdotiū v̄l dominium
Antistitia. f. p. idem.
Antista. f. p. i. sacerdotissa.
Antistropa. f. p. est qn̄ finito v̄su reincipi
 tur ip̄m r̄soriū v̄l ei² medietas. fm hug.
 p̄. vero dicit². Antistropa est reciproca
 puerfio qn̄ totū r̄soriū puerfatur.
Antitas. i. antiquitas.
Antithesis est l̄gē p̄l̄a positio. vt olli p illi
Antitheta est p̄traria positio v̄l locutio. et
 dicitur ab anti qd̄ est cōtra et thesis qd̄ est posi
 tio. f. vbi p̄traria p̄trarijs opponunt² vt cō
 tra malū bonū. p̄der infamiā et bonā famā
 oppositiōes sunt q̄si p̄tra thetā l̄f̄az Sz an
 thiteton vbi p̄traria p̄trarijs opponunt².
 et pulcritudinez sūie reddūt. vt frigida pu
 gnabant calidis. humētia siccis.
Antiton dicitur genus ligni incōbustibilis. v̄l li
 gnum padisi qd̄ cōburendo fit mūdus
Antonomasia. f. p. est qn̄ illud nomē qd̄ est
 cōe plurib² appropriat² alicui p excellētiā
 sicut dauid dicitur specialit² p̄pheta p̄p̄ excel
 lentiā. p̄. vero dicit². Aristoteles p̄hs. Et
 dicitur ab anti qd̄ est p̄tra et onoma qd̄ ē nomē.
 et thesis positio. quasi p̄traria et impropria
 positio nomis p nomine
Antonoma est nomis p noie positio.
Antracidis. lapis p̄ciolus sic dictus. qz ip̄e
 est ignei coloris vt carbuncul² q̄ antrax di
 citur. s; calida vena p̄cinct². Qui² p̄p̄riū ē
 iactatus in igne velut inf̄ mortuos extin
 guit² et cōtrario ad̄s p̄fusos exardescit
Antrax. i. carbuncul² vel calcul². i. lapis
Antrillus. m. s. est inf̄m lapicidaz.
Anthropofagi v̄l anthropofagite est gens
 asperria q̄ humanis carnib² vescit². et sunt
 sub regiōe scythię. et dicitur ab anthropos
 qd̄ est hō et fagin quod est comedere
Anthropomorphitę heretici dicti sunt pro
 eo qz simplicitate rustica deū h̄re humana

membra q̄ in diuinis libris scripta sunt arbi-
trant. Anthropos em̄ grece. hō latine inē
ptat ignorantes vocē dñi q̄ ait. Spūs est
deus incorporeus. Nec em̄ mēbris distin-
guī nec corpis mole censet.

Anthropos est hō sursus erect⁹ v̄l conuer-
sus. ⁊ d̄r ab ana qd̄ est sursus ⁊ thropos cō-
uersio. q̄si sursus erect⁹ ⁊ puerus ad celus
vt suū creatorē aspiciat. Et nō q̄ hō d̄r ab
humō q̄ ad materiā q̄ d̄r fra format⁹ ⁊ in
frā puerit. S̄z d̄r anthropos pp̄t pueri-
onem sui capit i celū. qd̄ aliē creat⁹ ⁊ puer-
tunt in frāz. vt plātē q̄ sic radices. i. capita
eaz hnt. Itē anthropos in greco d̄r arbor
puerfa q̄ puerit radices sursum. Vñ. Os
hoīm sublime deditq̄ celus vidē. Iussit ⁊
erectos ad sidera xtere vultus.

Anthropos pathos est humana passio attri-
buita deo. i. irasci vel ridere.

Antrū. n. s. grecū est. latie specu d̄r. vel an-
tra q̄si atra. i. obscura loca. Et differt a spe-
cu. Vñ. Est spec⁹ inscissum nāsa penit⁹ an-
Anubis. m. t. d̄r mercuri⁹ q̄si sine nube (trū
est em̄ deus fmonis. q̄ oīa reuelat. Et idē
d̄r cynocephal⁹ a cynos. i. canis. ⁊ cephas
caput q̄ cū canino capite depingit apud
egyptios pp̄t sagacitatē. Vñ Virgi. Si-
genūq̄ deū monstra ⁊ latrator anubis.

Anularis. p. t. ⁊ b re. qd̄ p̄tinet ad anulum
Sed anularis. m. s. substantiue scdus di-
gitus a minimo. q̄ ibi frequē ponit anu-
lus. Vñ anularius q̄ facit anulos. Vñ etiā
b anulariū. i. locus vbi fiunt anuli.

Anulus. m. s. p̄ma breuis ē ornamentū qd̄-
dam scz circulus qd̄am. sed p̄ma longa est
parū anus. Vñ anulatus. a. ū. i. hñs anu-
lum. Et d̄r ab anus p cūlo a rotunditate. v̄l
d̄r ab annus p diminutiōz q̄si annulus. id
est circulus. q̄ in se redeat vt annus. Qui-
dam tñ dicunt q̄ anulus nō venit ab anus
pp̄t p̄dictā causam s̄z ob aliā. Fuit em̄ cō-
suetudo olim q̄ si aliq̄s esset homicida vel
adulter deferret simiā in collo. os suū ad
simiē culū tenens. sed q̄ b erat nimis op-
probriosum. fecerūt torquē rotundū. quem
in dedecus deferrebāt in digitū. ⁊ tūc nobi-
les fecerunt illū facere aureum vel argen-
teum. qd̄ magis videbāt honori q̄ dede-
cori. ex eo tēpe p̄suetudo inoleuit vt nobi-
les deferret anulos. ⁊ iō qd̄a dicūt q̄ anu-
lus dictus est ab ano simiē. Alij dicunt q̄
p̄dorthe⁹ fert circūdedisse ferreū circulus
digito. lapide incluso. q̄ p̄suetudine hoīes
vñ anulos habere ceperunt. ⁊ post gēs ce-

pit gestare eos in quarto a pollice digito.
q̄ in eo vena est q̄ vsq̄ ad cor p̄tingit. quā
notandam ⁊ ornandam aliquo insigni ve-
teres putauerunt.

Anus. us. ui. d̄r antiqua vetula. eo q̄ mul-
tos habeat annos. vel d̄r ab a qd̄ est sine ⁊
nus. i. sensus. q̄si sine sensu Vñ quidaz.
p̄daphile tolle manus iamq̄ redibit anus
Sed anus. ni. i. culus. s̄l̄it d̄r ab ann⁹ pro-
pter circulationē. Vñ Forma senilis anus
pars qd̄am corporis anus. Item. Dum se-
curuat anus velut anser sibilat anus

Anutergū. n. s. d̄r illd̄ vñ an⁹. i. culus s̄git
Anxilla. f. p. dicif olla supius stricta.

Anxioma f̄m ihug. d̄r cōcatenatio loquen-
di sicut sunt sophismata. p̄daph. x̄o dicit.
Anxiomata sunt ploquia. ⁊ maxie p̄posi-
tiones in topicis Itē anxioima. i. obnoxiiū
veritati aut falsitati. vt Cicero disputat.
Cicero non disputat.

Anxius. a. ū. i. tristis. sollicitus Vñ anxie-
tas. i. tristitia vel molestia.

Aonia est regio qd̄am i q̄ Lathin⁹ rex edifi-
cavit thebas ciuitatē. Vñ de aonides nom̄
patronymicū. i. thebanus.

Aorasia. f. p. d̄r cecitas qua sodomitē circa
domū loth fuerunt p̄cussi. Vñ. xiiij.

Ante

Apathia. thie. grece latine impassibilitas
Apella. i. iudeus q̄si sine pelle. Aurora. Ex-
tinguit dñi factus apella puer.

Apennius dictus est q̄si alapes acute. p̄dē-
nium em̄ antiq̄ acutū vocabāt. Vñ apeniū
d̄r q̄si alpes pēni. i. hannibal. p̄ quas hāni-
bal dux viā fecit dum rhomā peteret

Aper. m. s. est porc⁹ siluestris. ⁊ d̄r ab apiē-
do eo q̄ fodiēdo apiat Vñ d̄r aper q̄si afer
a ferocitate puerfa f. in p. Vñ h̄ apcularius
id ē effractor dom⁹. Et est d̄r a inf̄ aprum
verrē ⁊ nefrendū. Nam aper d̄r porc⁹ sil-
uestris. Verres domesticus hñs testiculos
Nefrendus d̄r domesticus nō hñs testicu-
los Vñ. Cultor aper nemoz sit tibi ver-
resq̄ domoz Atq̄ nefrendus ⁊ h̄ carz vsu
testiculoz. Et aper cor. p̄mam Vñ Ouid.
A cane non magno sepe tenet aper. Vñ
aperculus. i. paruus aper.

Aperus. m. s. est qd̄am piscis

Apes apis plā s̄git. p̄dimo em̄ est quoddā
aial volatile mellificans qd̄ nascit ex carni-
bus bouinis sepultis ⁊ certo tpe putrefa-
ctis. Et sunt plā talia aimalia volatilia ex
stercorib⁹ ⁊ carnib⁹ aialū putrefacti nascē

ria. vt bruci et locuste ex stercozib? et sca-
bro de carnib? equoz. fucus de mul. ves-
pe de asinis. Et dr ab a qd est sine. et pes.
q? pmo nascit sine pedib? et postea accipit
pedes. Itē apes v? apis vt ait p?lini? dice-
batur qdaz thaurus q? de Nilo solebat ex-
ire et gesticulatiōe sui corporis p?dicere fu-
tura hīs in humero dextro signum candi-
dum ad instar lunę corniculatum ad quez
cū statim p?fluxerunt egyptij cū instris mu-
ficis pfallētes leuabant eū in aere. et super
eos tanq? pfallēs ferebat. et ad motum vel
stationē ipius. illi in fra mouebant v? sta-
bant. et eadē die euanescebat. Dicūt tamē
qdā q? in festo serapis vel sorapis ānu-
atim taur? ille emugebat. i. boabat. et vt ip-
sum idolū consecrari deberent. annuatim
ipōs egyptios vocauit. Alij p? decennium
ipm semel apparere dixerunt. Alij tñ tpe
iusti sacerdotis heliopolis illud factū fu-
isse dicunt. et tempe iniusti sacerdotis non
vt q? iusticia dei iudicijs indicaretur sacer-
dorum. Hoc habet in historia de submer-
sione paruuloz hebreoz in egypto. Etia3
apes vel apis erat ppriū nomen cuiusdaz
regis grecoz q? mortuus in egypto pone-
batur in sarcofago. et ibi cepit adorari pro
deo. Et dictus est postea serapis q?i fora-
pis. a forus qd est caro et apis. q? carnali-
ter adorabat. Item apes est de? apū. Et p?mo
ligto est ge. f. s. p. alijs ge. m. Item in
pma significatiōe et vltima corripit pnam
syllabaz. s. in alijs pducit. Vñ. Qd fert
et deus est apis bos rex simul apis. Inde
apacula vel apicula. i. parua apis
Apex. m. t. i. summitas. Qd em in summo est
a pedib? remotus est. Et qñq? apex dr lra.
Et pprie apices dicunt lre q? in frōtispirij
muroz vel ecclesiariū scribūt. et in pncipijs
libroz et in titul legum Item qñbet littera
qñq? dr apex. Vñ in Marco Unus apex
nō pteribit. Et apex dr ligamen. Itē apex
dr pileus subtilis quo gēiles sacerdotes
vtebant. Itē dr summitas galeę. s. conus
sup quē cristę ponunt. In apiculus qd et
p lra et pligamie q? philateria dependent
et p filis accipit. p?ap. x. dicit. Apex api-
cis dictus q? longe sit a pedib? i. suma ps
vtricijs vel coni v? galeę vel montis vel lre
Item apex est summitas honoris v? disti-
ctōnis nota. Vñ. Apex lra signum galeę.
dignitas altissima mitra.
Apheduo fm qd expoit glo. Danielis. xi.
cōpositū est. et idem est qd solij sui Alij ex-

ponunt apheduo. i. emaus q? est ciuitas ad
radicem monti oliueti distans a ierlm fere
tria miliaria. Alexander neq? dicit q? aphed-
uo idem est qd appendix. s. mansiuncta q?
adheret magne domui. Et dr p?pectum si
de lignis. menianū si de lapidibus cōstru-
ctum est. Vñ. Dicas Apheduo solaria si-
gnificatq? Appēdix q? si lignuz p?struxerit
ipm. Dicas p?pectū si saxū dic menianū.
Apia dicebat Rhome qdam publica via.
Vñ in passionali sepelegit. Rhome via a
pia. Itē iuxta hanc viā venus habuit tē-
plum. vñ ipa dr apias. Vñ Quid. Non il-
las lites apias ipa pbat. Apia etia3 dicit
fuisse vxor p?hilemonis.
Apiago. f. t. dr herba cui? flores apes liben-
ter colligunt et maxime appetūt.
Apiane sunt vuc q? dulce vinū faciūt.
Apiariū. n. s. est locus vbi sunt vel mellifi-
cāt apes. sicut auariū vbi sunt aues. et flo-
lariū vbi fiole. rosariū vbi rose.
Apiforium et apisteriū idem.
Apiaster. m. s. dr mgr apū. et dr ab ape sicut
catulaster a catulo.
Apiastrea. f. p. est auis q? libet comedit apes
et est viridis coloris. q? et mirops dicit.
Apiatellū. n. s. est herba quam q? ieiun? gu-
stauerit ridendo exanimat
Apiciosus. a. ū. i. caluus capite. cui? frōtis
summitas apparet.
Apicitus. a. ū. i. ligatus ab apicio.
Apifera. pe. cor. sunt funes q? cornibus an-
temne dextra sinistraq? tendūt retro v? sa.
ab a et pes pedis. et fero. q? lōge a pede ma-
li vel veli ferūt cornua et extendūt cornua
veli.
Apifoz. n. s. pe. cor. est nomen oppidi.
Apiū. n. s. fm hugi. est herba q? solebat co-
ronari apices. i. capita hoim. sed fm p?da-
piā apiū est gen? herbe dictū. eo q? apices
id ē capita antiquoz triumphantū v? po-
etarū ipō coronabant quo internoz visce-
rum dolores grauissimi sopiunt hmoi her-
ba ebrietatem dr phibere.
Aplanos v? aplane aplanos. i. firmamentū
q? sine errore. q? sp mouet in eodem loco
Aplustre. stris. dr gubernaculū nauis v? ar-
mamentū. Vñ Iuuenal. Vicitq? triremis
aplustre. Inuenit etiā aplustra. stre.
Apoca. f. p. est scriptū qd creditor dat debi-
tori soluenti. in quo creditor p?fitef se tantū
accepisse. et fit a creditore sicut antipoca a
debitore. Unde. Apoca soluēti datur an-
ti suscipienti.

Apocalypsis. sis. vel seos. inſp̄taſ reuela-
tio ſecretoꝝ. ⁊ dicitur liber Joannis euāgeliste
q̄ nob̄ celeſtia ⁊ multa ſecreta reuelauit. et
dicitur ab apo qd̄ eſt re. ⁊ calypſis qd̄ eſt vela-
mentū. q̄ ibi manifeſta ſunt q̄ erant abſco-
dita. **Auroꝛa** Eſt apocalypſis myſtica ⁊
ga gerens.

Apocleſima dicitur cōiectura de futuris ꝑſi-
derata iuxta motū planetarū.

Apocriph⁹. a. ū. pe. cor. i. occultus ⁊ ſecret⁹
⁊ dicitur ab apo. i. de. ⁊ criſis ſecretū. Itē apo-
cripha ꝑꝑrie dicunt illa ſcripta q̄ ū origo
⁊ autor ignorat. ⁊ q̄uis ibi ſint multa ⁊ a.
non tñ habent in autoritate ꝑpter ꝑla fal-
ſa q̄ ibi ꝑtinent. In apocriphari⁹ q̄ deſcri-
bit apocripha. Item fm̄ q̄ ſdaꝝ apocriph⁹
dicitur ab apo quod eſt lōge. ⁊ criſis. i. iudi-
cium. quaſi lōge a iudicio. vel de q̄ nō pōt
haberi certū iudiciū. Et aliq̄s liber dicitur du-
pliciter apocriphus. vel q̄ autor ignorat
⁊ ⁊itas pater. ⁊ talem recipit eccl̄a. non ad
fidei ꝑbatōꝝ. ſed ad erroꝝ deſtructōꝝ. qua-
les ſunt lib̄ Judith ⁊ alij quos enumerat
h̄iero. in ꝑlogo Regl. vel q̄ de eius veri-
tate dubitat. ⁊ tales nō recipit eccl̄a. vt eſt
liber de infantia ſaluatoris.

Apocriphari⁹ vlt apocriſarius. i. ſecretari⁹
cōſiliarius. vel etiā dicitur cancellari⁹. q̄ ip-
ſe eſt ſecretari⁹ regis vel impatoꝝ. ⁊ ei⁹
ſecreta ſcit. ⁊ dicitur ab apo ⁊ criſis. i. ſecretum
vel dicitur ab apo qd̄ eſt ab vlt de. ⁊ chryſos au-
rum. ⁊ idem eſt quod theſaurius eo q̄ ha-
beat aurū regis vel impatoꝝ in ſua cuſtodia
Apocriſarij ſunt nūcij dñi pape q̄ ſi ſecreta-
rij. vt di. xvi. c. ſeptuaginta. Nam criſis dicitur
ſecretū. aurū vel iudiciū. c. ſignificat. de
elec. in glo. j. Unde Aurū ſecretū dat iudi-
cium tibi criſis.

Apocopa. f. p. vel apocope. pes. eſt ſubtra-
ctio lre vel ſyllabe de fine dictiōis. vt ach-
illi ꝑ achillis. fac ꝑ face.

Apodifteriū. n. s. eſt loc⁹ vbi reſponuntur
in balneo.

Apodixis grece fm̄ ꝑdā. i. oſtēſio. h̄ugl.
vō dicit. apodixis. i. oſtēſio. fantaſia. ꝑ-
batio. expimentū. ⁊tus ꝑtās. Un̄ in vita
de beata Agnete legiſ. Ad filiū meū volui
ſti apodixin tue arti magice demōſtrare.

Apoforetū. pe. ꝑd. eſt vas planū ad feren-
dum poma vlt aliqd̄ aliud. Etiā eſt vas ad
deferendū reliquias

Apofraſiſma. f. p. eſt ſignacul⁹ anuli fere
circūflexum.

Apogeu. gei. eſt ꝑſtructū ſub t̄ra edificiū

qd̄ nos antrū vel ſpeluncā dicim⁹. ⁊ dicitur ab
apo. i. de. ⁊ ge t̄ra. Idem ⁊ dicitur hypogeum
ab hypo qd̄ eſt ſub ⁊ ge. terra.

Apoleſma dicitur diffiniō ⁊ ꝑſumatio diſpu-
tationis.

Apolides dicunt q̄ ſunt ſine ciuitate. ab a
quod eſt ſine. ⁊ polis ciuitas

Apologus. m. s. eſt ſimo ruſticalis de bruti-
alibus inſtructioni hoim coaptatus. ex-
emplū viuendi ꝑtinent.

Apolutiū. n. s. eſt veſtibulū ſeu loc⁹ vbi ve-
ſtes abluende exuunt.

Apollo. linis m. t. ꝑma breuis ꝑꝑriū nomē
viri. Un̄ Virgi. Lōcutit ⁊ ſtimulos ſb ꝑe-
ctore ⁊ tit apollo. Aliq̄n aut eſt indeclina.
Un̄. j. Cor. j. Ego q̄dem ſum pauli ego a-
pollo. Etiā apollo fm̄ fabulas dicitur deus vlt
idolū grecoꝝ. f. de⁹ zelotes vim ſup arcuꝝ
⁊ pharetrā geſtans. vel cit̄arā ⁊ tibiā. q̄ ſi
donans homib⁹ mercedē gr̄e vel vidicte.
vel dicitur ſol a gentibus

Apollonius. m. s. ꝑma breuis ꝑꝑriū nomē
viri. Un̄ in Auroꝛa. Miſſus apollonius
dux nup factus ab illo.

Apollinaris heretici ab apollinare voca-
ti ſunt. dicentes chriſtū corpus tñmō ſine
anima aſſumpſiſſe.

Apologia. f. p. i. excuſatio vel rñſio. ⁊ dicitur
ab apo qd̄ eſt re. ⁊ logos. i. ſimo q̄ ſi ſer-
monis relatio. i. rñſio. Un̄ in decreti alex-
andri pape. Clerici q̄ alios accuſant iuſtā
accipiāt apologiā. Et ponit ibi apologia
ꝑ deſenſione vel negatiōe ſola. In apolo-
geticus. a. ū. i. excuſatorius vel reſꝑoſoꝝ
fm̄ h̄ugl. ꝑdā. dicit. Apologia. i. excuſa-
tio. In apologeticū dicitur. i. ſatiſfactiōis iudi-
cium vel vex testimoniū.

Apompeius grece. dicitur emiſſarius latine.

Apoplexia. f. p. eſt ſubita ſanguis effuſio q̄
ſuffocati intereūt ſic dicta. q̄ ex letali ꝑ-
cuſſione repentinus caſus fiat. Grece igiſ
ꝑcuſſionem apoplexim dicunt.

Aporia. f. p. pe. cor. ꝑla ſiḡt. Eſt em̄ idē qd̄
aptio. labor. angor. aculeus. ſtimul⁹. icr⁹.
vuln⁹. cura. tediū. moleſtia. ꝑauptas. tri-
ſticia. ⁊ tigo capitis. ⁊ dicitur ab a qd̄ eſt ſine. ⁊
porus qd̄ eſt minimūꝝ foramen in corꝑe ꝑ
qd̄ ſudor emanat. ita dicit h̄ugl. ſup illud
Eccl̄. xxvij. Aporia hois in cogitatu illius
dicit glo. i. influxio ſtimulus vlt moleſtia.
Item ſup illud Cor. iij. Aporiamur ſz nō
deſtituimur ⁊ c. dicit. i. ꝑupes ſumus. ꝑe
nos em̄ grece ꝑaup dicitur latine. Itē ſup illud
Eſaie. lix. Eſt apozia⁹. i. cōtriſtatus de in-

felicitate eorū. Et fm hoc Apozia idē est qđ tristitia. Sz p̄ap. dicit. Apozia grēcū nomen est. 7 est idem qđ fluxio. diuinatio vel vnatio gl'ie dei. Vel sunt feces 7 reliq̄ sordes elementorū q̄ in aere purgant vñd gignunt in tra diuersa. s. arbores et lapides 7c. Item apozus. a. ū. i. diuinus Aposiopesis. f. t. est validus defect' orōis Un Theren. in eunucho. Ego ne illam q̄ illū. que me. q̄ me non.

Apostata. p. p. d. puerus. renūciat'. refuga. retromissus. Et pprie d. ille q̄ pmo bene agit 7 postea puertit se. 7 male agendo retro abit. Vel est aliq̄s recedens a fide v' religioe Et d. ab apo qđ ē retro 7 sto stas. In apostatic'. a. ū. i. puerus. In apostasia. i. renunciatio. retro ad malū morē itio q̄ in tribus p̄sistit. pmo qđem in dimissioe fidei christiane. scdo in dimissioe habitus religiois. tertio in dimissioe tōsure clericali. Itē apostaticus est etiā idem qđ p̄selit' scz q̄ pcul salit de vna secta in aliam.

Apostema. n. t. pe. p. d. dura humorū collectio in corpe sic dictū a collectioe humorū. Nam grēcī apostemata collectioes vocāt

Apostolus. m. s. grēcū est. 7 d. missus latie 7 hebraice lisā. 7 d. ab apo qđ est de v're 7 stolos qđ est missus. q̄si de celo vel a deo missus. Missi em̄ sunt apl'i a christo i vniuersum mundū ad p̄dicandū euangelium In apostolatus. us. ui. i. dignitas v' officium apl'i. In apostolic'. a. ū. 7 hapostolicus p̄papa. In etiam apl'arū. p. t. 7 bre.

Apostoli in iure dicunt l're date appellati. in q̄bus p̄tinent allegatōes. 7 q̄lit in cā p̄cessum sit. Item apl'orum alij sunt p̄uentionales. s. q̄n ps admittit appellationē. siue in iudicio iudicere refutante siue tacēte. vel extra iudiciū. vt extra de appel. c. sepe. et c. oblate. Alij sunt testimoniales testificantes de appellatione facta. Alij dimissorij p̄ q̄s apparz q̄ iudex detulit appellatōi. Alij refutatorij. p̄ q̄s apparet q̄ iudex non detulit appellationi. Alij reuerēdi siue reuerentiales scz q̄n ob reuerentiā supioris appellationi deferūt. vt. c. j. de ap. li. vj. i. glo.

Apostolici heretici qđam q̄ sibi hoc nomen sumpserūt. qz nihil possidētes p̄pziū. neq̄ q̄ recipiūt illos q̄ aliq̄ in b̄ mūdo vtuntur

Apostrophe. phes. v' apostrapha. phe. est cōuersio locutionis ad aliquē p̄ secundaz p̄sonam. vt Dñi est salus 7 sup pplm tuuz bñdictio tua.

Apostrophus. m. s. xgula. regula. q̄si pars

circuli dextra ad summā l'ram posita i his dictioibus in fine. tribunal 7 pirrin q̄ nota ostendit deesse in sermone vltima vocalis vt tribunal p̄ tribunale. pirrin p̄ pirrine.

Apotheca. f. p. d. repositoriū v' reconditorium. qz in his homies elaboratas fruges reponūt. In apothecari' rij. q̄ custodit apothecam. v' mercator. 7 apothecari'. a. ū. i. ad apothecam p̄tinens. Al' apotheca d. arca vel loc' in q̄ aliqđ ponit custodiendi causa. v' in quo publice 7 cōiter merces vendunt. 7 specialit' medicinales.

Apotheosis. f. t. i. diuinatio v' p̄templatio

Apozima. pe. cor. est vis herbarū decoctaz Unde Abacer. Alis potius seminū vel apozima p̄derit huius.

Apparitores vel apparatores dicunt fuites. qz appareāt 7 videant vt p̄sto sint ad obsequiū Vel apparitores dicunt illi qui citant partes 7 eas apparere faciūt in iudicio. vel dicunt ministri crudelitatis ad interficiendum malefactores.

Appellatio fm Azo. est a minore iudice p̄ uocationem maioris iudicis p̄textu iniqtatis p̄melate sententię rescissio. ff. de mino. l. p̄fecti.

Appellite heretici qđam quorū autor appelles p̄nceps fuit. q̄ creatorē angeluz nescio quem gloriosum supioris dei faciēs deuz legis israel. illū igneum affirmās qui dixit christū non in vitate deum sz hoiez in fantasia apparuisse.

Appendix. o. t. d. mansuicula. q̄ magne domui adheret. s. q̄ appendit parieti. non habens tectum diuisum in duo latera. Unde appendiciū. n. s. idem.

Applauda vel appluda. f. t. d. sorbitiuncula ex paleis facta circa quā pueri solebāt applaudere. vel applauda dicit fursur.

Applūbatio est diuersarū materiāū consolatio. vt auri. argēti. plūbi. stāni 7c. 7 earū materiāz p̄iunctio dicit applūbatura

Appostus. a. ū. i. puerus 7 p̄trarius.

Appulsus. pecoris ad aquaz. est ius adducendi pecus vel gregē ad aquā fontis alieni vel riuū ad aquandū

Apricus. a. ū. pe. p. i. iocundus. amen'. calidus. delectabilis. 7 d. ab aplis. eo q̄ in illo mense sit pulcerrimū tps ex p̄ductione floru. Unde apricitas. i. calor. iocunditas. Unde Oratius. Quicqđ sub terra est in apricu pfert etas. i. in aptum.

Aplis mensis qđam. 7 d. quasi aperilis. qz tunc terra aperit 7 flores germinat. vel d.

ab aphrodite quod est venus. vñ aplis. i. aphrodilis. vel quasi aphrilis. i. veneri. qz ille mensis dedicatus est veneri. vel qd in eo habz festū suū. vel qz in eo nata fuit. **Aptitudo.** f. t. i. puenientia. In aptitudina rius. a. ū. quod sīgt aptitudinem ppietatis. vt risibil. **Aptotus.** a. ū. i. sine casu. ab a qd est sine et ptois casus. qsi sine casu. In aptota noia incasualia. vt frugi. **Aptus.** a. ū. nomē et non participiū. qz xbu a quo descendit non est in vsu. s. a piscor. et idem est qd abilis. vel dispositus. In ineptus. i. indispositus. et ambo compātur. **Apulia.** f. p. est prouincia vbi conditum est **Brundisium.** Inde apulus. a. ū. de apulia existens.

A ante Q

Aqua dicitur qsi equa. Est em plana in superficie. Et est quoddā elementū corporeū simplex humidū et frigidū. In aqueus. a. ū. id est humidus vñ in aq exns. In aquula dimi. i. parua aqua. **Aquagiū.** n. s. dicitur aqueductus. s. canalis in quo ducit aqua. **Aqualiciū.** n. s. dicitur locus vel guttatorium p quo aqua foras mittit et elicitur a pprio aluo. **Aqualiculus.** m. s. i. vētriculus. Vñ pperius. Pinguis aqualiculus pensio sexqui pede extat. **Aqualis.** is et b le. i. ad aquam ptinens. Et substantiue hoc aquale est vas aqtile grossum et latū. Vñ pplantus. Date illi sellam vbi sedeat et aquale cum aqua. Itē aquale etiā accipit p ventre grosso. **Aqualiū.** n. s. dicitur summa ps capitis. eo qd p us suscipit aquā defluentē q totū corpus. **Aquamane.** n. t. dicitur vas sup quod cadit aqua qua abluunt digiti sacerdotū p sumptionem corpis christi. **Aquarij heretici** sunt dicti. eo qd aquā solā offerunt in calice sacramenti. **Aquariolus.** m. s. dicitur seruus meretricis qui crebro fert aquam. **Aquarius.** m. s. p quodam signo celi. eo qd tūc cū sol est in eo. est abūdantia aquarū. Itē aqrius dicitur fruens q portat aquaz. In aquaria. i. ancilla q aquā defert. **Aquaticus.** a. ū. et aquatilis. et b le. i. ad aquā ptinens vel in aqua exns. **Aqbibus.** m. s. dicitur q sepe bibit aquaz. et pōt declinari adiectiue.

Aqductile est via p quam aqua agitur et ducitur de pprio loco.

Aqductus est ius ducendi aquā p fundum vel agrū alienū ad irrigandū agrū meū vt alterius iure fuitutis constitute.

Aqhaustus est ius hauriēdi aquā et portādi p agrū fundū seu pdium alteri ratione fuitutis. Et differt ab aqductu. qz aqductus fit in fistulis et meatibus terraneis. s. aqhaustus fit p animalia portādo. vt. l. si pūs. s. i. et. ij. ff. de aq plu. ar. vbi dicitur q non debet ille cui debet fuitus aqductus lapidibus sed fistulis ordinare. qz vsus domini plus incōmodat. ff. de cōtra emp. l. si aqeductus.

Aqnomus. pe. cor. dicitur q aquam vomit et potest declinari adiectiue.

Aqla. epiceni ge. est nomē auis obtinēs pncipatum int alias aues. Et dicitur aqla ab acimine oculorū. qz irreuerberato visu solem inspicit. Unde. Nobilitas aquile pcellit omne volatile celi. Sūma volando petit. et pendens aere summo. In liquidis piscē speculatur acumine visus. Inde aquilus a. ū. qd nasum hz curuū in summitate vt aqle rostrū. Item aquila est signum in celo.

Aquilegia. f. p. est nomen herbe.

Aqliana stipulatio est pmissio q nouat omnem tractum. vt sic dicendo. qcumqz mihi debes ex quacūqz causa illa mihi pmittes animo nouandi. et dicat pmitto. tūc p acceptilationem tollet obligatio. Instit. qbus mo. tol. obliga.

Aquilo. f. t. est vētus qdam serenus et aqstringens et nubes dissipans. vide supra i africanus. Unde. Dic Aquilam volucrem. ventum dicas aquilonem.

Aquilus. a. ū. dicebāt antiq p niger. a. um. In aquileus. a. ū. i. niger vel fuscus.

Aquosus. a. ū. i. plenus aq. et pprie loc dicitur aquosus. et potio aquata. In aquositas id est inundantia aquarū.

A ante R

Ara pma longa sine aspiratiōe. i. altare. sed pma brevis et cum aspiratiōe est stabulum porcorū. Unde. Est hara porcorū brevis. et non ara deorū.

Arabarchus. dicitur pnceps are. vel virtus.

Arabia. f. p. est regio qdam. et infpatur sacra. qz regio illa thure abundat. Itē greci endemon. nostri beatā nomiauerūt Eadem est nominata et Sabaa filio Thus q dictus est Saba.

Arabicus. a. ū. i. aliq̄s de tali regiōe scz de arabia. **Arabs** idem.
Arabici q̄dam heretici in arabia exorti. dicentes aīam cum corpore mori. ⁊ in nouissimō vtrūq̄ resurgere
Arabilis. ⁊ b. le. dicitur qd̄ est aptum ⁊ bonum ad arandū. vt terra est arabilis
Aradij q̄daz ppli sunt. vide supra amozre.
Aram indeclinabile. interpretat electus.
Aranea. f. p. dicitur ximiculus faciens telam ad capiendū muscas. ab aere dictus. eo q̄ in aera fila gerat Vel dicitur aranea ab aragne regina q̄ fuit mutata a pallade in araneam fm fabulas. In d̄ hec araneola. i. pua aranea. In etiā h̄ aranus inuenit. ⁊ araneus a. ū. i. ad araneā ptinēs. In h̄ araneolus.
Arapagatus. a. um. ab area effossus. Unde Plautus. Aurū mihi intus arapagatū est.
Araphis. f. t. dicitur domus lusoz vel aratorum.
Aratellū. n. s. dicitur paruum aratrum.
Aratiuncula. f. p. dicitur fossa parua quę instar sulci aratur.
Aratorculus. m. s. dicitur paruus arator.
Aratorius. a. ū. dicitur locus qui pōt arari.
Aratru. n. s. est instrū arandi. Vñ in Aurora. Nostrę carnis humum crucis h̄ aratro quasi sulcant.
Arbiter. m. s. dicitur reuelator cōsilioz. vt i Sa lustio. Procul arbitris oībus amot. Etiā est idē qd̄ testis. Vñ in Gen. Accidit aut vt ioseph intraret domū ⁊ operis quippiā faceret absq̄ arbitris. Vel est idem qd̄ commissarius vel iudex. ⁊ est ille qui ex commissio. i. ex consensu partiū ⁊ ex litigantium electiōe de causa cognoscit q̄ nullam h̄ iurisdictionem ppriam seu delegatam. ff. de arbi. l. i. Sed electus est a ptibus discordantibus. ad earū litē sua snia dirimēdam. Et est differentia int̄ arbitrum. arbitratōrē ⁊ amicabilē cōpositōrē. Nam arbiter ⁊ arbitrator pnt eligi cum pena. sed different. Nam arbit̄ dicitur iudex p cōsensu litigantiū electus q̄ iudicis partes suscipit ⁊ finem controuersijs sua sentētia se pollicetur imposituz. ff. de arbi. l. si de meis. §. recepisse. Et a sentētia talis nō pōt appellari. ff. de arbi. l. diez pferri. §. stare. ⁊ l. j. l. e. ti. Sed arbitrator est in quē aliq̄ committunt tali forma vt possit cognoscere ⁊ etiam iudicare alte ⁊ basse. S; amicabilē cōpositor est q̄ sine pena temptat ⁊ expit an litigatores patiant̄ controuersia suo cōsilio vel auctoritate discuti. §. qd̄ si q̄s. in p̄ all. l. si de meis.

Arbitrium. n. s. dicitur libera voluntas vel potestas qua q̄s sponte bona vel mala appetere pōt. Item arbitriū est actus certaz psonarum exequentiū cōpromissuz fm Azo.
Arbor vel arbor fm Isido. dicitur ab aruis. qz terrę fixis radicib⁹ adheret. vel dicitur ab herba. eo q̄ ad modū herbarū pullulet nascēdo. Idius em̄ iacto semine herba oritur. dehinc cōfota surgit in arbore. debic i paruo tpe herbam quā videras arbutum suscipis. Et arbor pprie dicitur de fructifera. arbor ⁊ nō dicitur fructifera ⁊ sterili. Et ē arbor ge. f. cum sit mat̄ ppriū fetus. Et nō q̄ nomina arborū sunt ge. se. qz naturam matris in suis fructibus imitant. vt pīr⁹ ⁊ vlm⁹. Hec em̄ est quasi obstetrix puerperarum bacchi. Unde oleaster est ge. m. qz non concipit. cū sit ppriū sue gentis concipere. id ē oliuaz. Pro pomis ⁊ nō sunt ge. neu.
Arboretū ti. locus vbi arbores crescūt
Arboreus. a. ū. ⁊ arborinus. a. ū. idēz. f. de arbore exis.
Arbuncula. f. p. dimi. i. parua arbor.
Arbustula. f. p. dimi. idem.
Arbustū. n. s. dicitur locus vbi crescūt arbores ⁊ pīpis q̄q̄q̄ ponit. ⁊ p̄cipue nouellis.
Arbustum etiā dicitur q̄q̄q̄ arbor nouella et terna in qua insertio q̄q̄q̄ fieri pōt. ⁊ dicitur arbustum quasi arbor statio vel hasta.
Arca dicitur ab arceo. es. qz arcet ⁊ phibz visuz
Item arca testamenti dicitur testificatio. Exo. xxxv. i. scriniuz in quo posita est testificatio id est tabulę in q̄bus scriptuz erat testamētum. tñ quęq̄ ibi reposita pnt dici testamēta. Unde in p̄dicta arca posita erat vna aurea plena manna in testificationē q̄ panes dedit eis de celo. Tabulę in testificationē q̄ legem naturalem sopitā in cordib⁹ etia suscitarent in scripto. Virgam Arō in testimonium qd̄ dixerant. Omnia q̄ dixit dominus faciemus. Vñ tres arce fuerunt in tribus tpibus. Unde. Temporibus tres esse tribus cognouimus arcas p̄ria Noe Moyse fuit altera. tertia christi. Lignea p̄ma. secunda metallica. tertia neutrū. De to por. tria posterior tulit. altera solū. Lege carens. sub lege manens. a lege soluta. hanc pelagus. hanc moyses. hanc spirit⁹ almus. Inde hic arcarius dicitur q̄ facit arcas vel qui custodit Vel dicitur ille qui suscipit aurum ⁊ argentū publicuz a possessionibus. fm Accur. in glo. l. de pon. l. i. l. x. Vel pōt dici adiectiue arcarius. a. ū. quod p̄tinet ad arcam vel ad arcariū.

Arcanus. a. ū. i. secretus. a. ū. a quo ceteri arcantur.

Arcas. p. t. est nomen gentile. et dicitur aliquis vel aliqua de arcadia.

Archangelus. m. s. dicitur princeps angelorum. ut Gabriel. et dicitur ab archos quod est princeps et angelus. et est unus angelus de ordine supremo. i. summus nuncius. Unde. Nuncius angelus est. archangelus est sibi princeps. Unde archangelicus. a. ū.

Archetypus. f. p. dicitur princeps figurarum. Nam typus idem est quod figura. et archos princeps et potest poni adiective. Unde archetypus mundus. dicitur principalis figura sensibilis mundi.

Archia. chig. f. p. dicitur principatus.

Archiatr. m. s. dicitur ab archos et ater. i. niger quasi princeps nigrorum scilicet diabolus.

Archicancellarius. m. s. dicitur supremus cancellarius.

Archicoquus. m. s. dicitur princeps coquorum.

Archidiaconus. m. s. dicitur princeps diaconorum. Unde archidiaconatus. us. ui. dignitas vel officium archidiaconi.

Archiepiscopus. m. s. dicitur princeps episcoporum. Unde et hec archiepiscopalis. et hinc. et archiepiscopus. us. ui. et archiepiscopium.

Archigallus. m. s. dicitur princeps gallorum. scilicet illorum sacerdotum.

Archigenes. pe. cor. dicitur principalis medicus qui optime scit mederi generi. i. nature.

Archigraphus. vide supra antiographus.

Archileuita. te. dicitur princeps leuitarum.

Archilogus. m. s. dicitur princeps vel primus in sermone. Unde archilogium dicitur principium sermonis.

Archimandrita. m. p. dicitur pastor ouium. Et per translationem potest dici episcopus vel archiepiscopus. qui est pastor spiritualium ouium vel dicitur supremus pastor scilicet christus qui est supremus pastor.

Archipirata. m. p. dicitur princeps piratarum.

Archipota. te. pe. pdu. i. magnus potator et dicitur ab archos et potos. quasi princeps potatorum.

Archipsbyter. m. s. dicitur princeps presbyterorum. vel qui super clericos in aliqua ecclesia habet aliquam iurisdictionem ecclesiasticam secundum consuetudinem loci. Unde archipsbyteratus. us. ui. talis dignitas.

Archisynagogus. m. s. dicitur princeps synagoge.

Archisterium. n. s. dicitur monasterium. ab archos et sterion. quod est statio. quasi prin-

cipalis. i. spiritualis statio. vel quod regulus et disciplinis arcetur.

Architector. m. t. dicitur qui facit tecta. vel dicitur principalis artifex qui preest edificijs constructionibus. qui etiam dicitur architectus. In hec architectura. talis principalis tectura. Unde. Artificum princeps architector dicitur esse.

Architriclinus. m. s. dicitur princeps triclinij. nam triclinium est domus trina sessione conuiuium ordinata secundum Iulium. Idem vero dicitur architriclinus dicitur maior domus vel in domo princeps trium lectorum. quod in lectis antiqui solebant comedere. Nam clinos vel cli ne grece lectus dicitur.

Arcobalista. est genus baliste.

Archonium. n. s. dicitur aceruus manipulorum. vel aliarum rerum.

Archontiani heretici. ab archontio appellati. qui vniuersitatem quam deus condidit opera angelorum defendunt.

Archos grece. latine dicitur princeps.

Arcicula. f. p. pe. cor. parua arx siue rupes.

Arcipotens. o. t. componit ab arcus et potens. Item arcus etiam componit cum tenens ut arcitenens. vel arquiteenens secundum antiquos qui dicebant arquus pro arcus. id est arcum tenens.

Arcippus. m. s. est proprium nomen viri

Arcites. tis. dicitur sagittarius cum arcu equitans et sagittans. sicut turchi et thraci. Vel potest scribi per quod more antiquorum. qui dicebant arquus pro arcus. et tunc dicitur arquites.

Arcium. n. s. pe. pdu. dicitur librarium vel armarium.

Articus. m. s. dicitur polus iuxta arctum. et etiam circulus includens illam. qui et septentrio dicitur.

Arctophilax. dicitur stella situata versus septentrionem circa vrsam minorem. et dicitur ab arctos. i. vrsa. et philaxe seruare. vel philos id est amor. quasi seruans vel amans vrsam. quia eam semper sequitur. vel est minor vrsa. Vel est aliud signum arcturus quod dicunt boetes.

Arcturus. m. s. dicitur constellatio quidam in celo que etiam plaustrum cum septem stellis dicitur. et dicitur ab ardendo. eo quod semper ardeat iuxta polum arcticum. et nunquam occidit. vel ab arctos quod est maior vrsa. Est enim circa maiorem vrsam.

Arctus. cti. vel arctos grece. id est vrsa. scilicet per illo signo celesti. vel est septentrio. quia ex septem stellis constat.

Arcubius. m. s. d. ille q̄ cubat in arce.
Arcula. f. p. i. parua arca. Inde arcularius
 q̄ facit vel custodit arcas.
Arculus. m. s. dimi. i. paruus arcus.
Arcus. us. ni. hñs u. añ bus in drō ⁊ ablati
 uo pluralib⁹. est instrū sagittadi q̄ tela ia-
 ciuntur. Juxta illud. Tolle arma tua scu-
 tum pharetrā ⁊ arcū. Et transsumit ad si-
 gnificandū testudinē seu ptem ponti incur-
 uatam Juxta illud. Sarcus ingēti quam
 pons cōplectit arcu. Tercio transsumit si-
 gnificare minas vel hoīem minātē. Juxta
 illud. Nō sp̄ pereat cuiq; minabitur arcu.
 Quarto sūt circuli iris. vt p̄donā arcū
 meū in nubib⁹ celi. Quinto sūt curuā ptez
 circuli. i. semicirculū. Sexto d. plicatura.
 sic dicim⁹ q̄ntern⁹ hz q̄ncq; arc⁹. Septimo
 d. industria sagittadi. Vñ in plāctu dauid
 sup Saul ⁊ Jonathā dicit Bēda. Et p̄ce-
 pit Dauid vt docerēt filios iuda arcum. i.
Ardea. f. p. d. q̄dam auis. (pitiā sagittadi.
 volans in sublimibus. ⁊ d. ab arduus. q̄a
 volando petit ardua. f. aerem.
Ardelio. m. t. i. leccator q̄ ardens est in lec-
 cacitate. Et talis q̄ sic viuūt ⁊ vagat⁹ fortit⁹
 diuersa noīa. Vñ. histrio vt palpo mim⁹
 vel gesticator. Est epulo vel ardilio pa-
 rasitus scurra leccator.
Arduenna. ne. q̄dam silua. qz ei⁹ ligna sunt
 ardua.
Arduus. a. ū. i. excelsus. strenuus. ab ardeo
 p̄ cupio. qz talis desiderat cū ardore subli-
 mitates honoris. vt d. arduus. qz expedit
 ardua ⁊ magna. Inde hec arduitas.
Area. f. p. est locus apt⁹ ad excutiendū fru-
 mēta. vt d. tabulaz eq̄litas. vt ponit pro
 domus latitudine. vel p̄ mari. qz latum et
 spaciosum est. Vñ areola. i. parua area vt
 viridariū vel hortulus. vbi nutrit⁹ arbo-
 res bonę et herbe virtuose.
Areficius d. demoniac⁹ vel a demone pos-
 sessus. Vñ arefici dicit⁹ a demōe possessi.
Arelatum. pe. p. est vrbs gallic.
Arena. f. p. est multitudo lapidū fm plani-
 ciem. Vñ arenula. Vñ arenosus. a. ū. i. ple-
 nus arena. Inde arenarius. a. ū. idem. vt
 quod fit de arena. Inde arenariū. i. locus
 plenus arenis. ⁊ d. ab areo. es. vt ab Aro-
 aras. p̄ p̄trarium.
Arenatores dicit⁹ q̄ in arenis deiecta ⁊ col-
 lapsa solent extrahere. ⁊ dicunt⁹ hūiles p̄-
 sone. vt. L. de incestu nup. l. humilem.
Arenga est apta ⁊ concors x̄boz sententia
 q̄ ponit post salutationem in puilegijs ar-

duoz negotiorū.
Areologus. m. s. d. vtuosus ⁊ potēs i ser-
 mone. ⁊ d. ab ares. i. x̄tus. ⁊ logus fmo.
Areopagus. d. ab arioth qd̄ est mars. ⁊ pa-
 gus villa vel vicus. quasi vicus marti. qz
 ille erat vicus athenis in quo erat templū
 martis. vel vt alij dicunt d. ab ares qd̄ est
 x̄tus. ⁊ pagus qd̄ est villa. i. villa virtutis.
 scz vicus athenis vbi studebant phi. Vñ
 areopagita. i. p̄nceps vel magister illi⁹ vil-
 le. Vñ Dionysius d. areopagita scdm
 hugl. Vel areopagus curia erat atheni-
 sum vbi erant iudices. Nam ares virtus
 pagus villa. qz ibi tota x̄tus ciuitat⁹ erat.
 Vñ areopagite atheniensū curiales vt
 p̄ncipales vt vult p̄papias.
Ares vel arete grece d. virtus latine.
Aresponis indeclinabile d. q̄ dat responsa
 p̄ncipis. vide supra a cōmentarijs.
Arfaxat interpretat⁹ depopulatio.
Argentarius. m. s. d. aurifab⁹ vel q̄ de ar-
 gento opat⁹. vel q̄ custodit argentum. Est
 aut argentū metallū quoddā simile stāno
 Vñ argentatus. a. ū. i. argēto supinduct⁹.
 Vñ argente⁹. a. ū. i. de argento exñs. Vñ
 argenteolus. a. ū. i. aliquantulū argente⁹.
Argentifodina. f. p. d. locus vbi foditur ar-
 gentum.
Argentificina d. fornax argenti vlloc⁹ vbi
 argentū cudit⁹. p̄patur. purgat⁹. ⁊ format⁹
 in vasa vel alia ornamenta. Item omia no-
 mina metalloz possunt de se formare noīa
 desinentia in cina vel dina. vt aurificina ⁊
 aurifodina. ⁊ cū terminantur in cina tunc
 sūt locū vbi tale metallū cudit⁹. funditur
 vel formatur. Sed qñ terminant⁹ in dina.
 sūt locū vbi tale metallū fodit⁹ ⁊ p̄mo in-
 uenit⁹. Vñ. Linas vel dinas dant ex se
 q̄q; metalla. Sicut ferrifodinas vel quo-
 q; ferrificinas.
Argentina nomē ciuitatis germanię. ab ar-
 gentin. i. candor. qz p̄ ceteris ciuitatib⁹ in
 illis partib⁹ in diuitijs ⁊ honorib⁹ candet
 vel d. q̄si argentea tina. sic ab argento ap-
 pellata. qz olim ibi erat argentum qd̄ duce-
 batur ad rhomā. vel qz olim argentuz ibi
 fuabatur rhomanis. Nam rhomani olim
 toti orbi p̄dominātes ordinabāt in quali-
 bet puincia certū locū in quo colligebat⁹ ⁊
 fuabat⁹ tributū ⁊ census eoz. ⁊ sic tributū
 quod colligebat⁹ in illa puincia fuabatur
 in argentina. Vel dicitur argentina ab ar-
 gento quod ibidem in vicinis mōtib⁹ fo-
 ditur ⁊ repitur Item argētina tria nomia

habet in alemonico. qz añ natiuitatem dñi
7 postea pluribus annis vocabat argentī
na qñ tina argenti. Deinde circa ānos dñi
cccc. li. Accila rex hunoruz. i. vngaroz pa
ganus in fauorē suoz idolorū qñ oēs ciui
tates christianitatē depopulat⁹ est ad rhe
num vsqz pueniēs cū suo exercitu coloniā
obsedit. ibiqz vndecim milia xginū truci
dauit. Ac int̄ ceteras ciuitates rheni etiaz
argentina depopulādo p ipam ciuitatem
cū incendio 7 destructōe magnā strataz et
viā fecit. Un̄ argentina p̄mū nomē pdens
sortita est nomē. vul. straburch. sic hodi
erna die in clypeo 7 pannerio ipoz rubea
platea vel via transit p campū albū. Dein
de post aliq tpa argentineses viribus ci
uitatem suā repantes. causa euphoniē mu
tauerunt bruch in burch. dicentes Strab
burch. sicut modo appellat⁹.

Argi. m. g. 7 in plī nomen loci est.

Argiletū. pe. p. locus in quo occisus est ar
gus. Pñt etiam esse due dictiōes. 7 tūc ar
giletum. i. mors argi.

Argilla. f. p. est terra tenax 7 humida vnde
sunt lateres. ab Argos vel argis ciuitate
grēcī. qz apud grēcos p̄mū ex ea facta sūt
vasa. In argillosus. i. plenus argilla. In
argillator. i. opans in argilla.

Argyrus olim dicebat⁹ deuarius. 7 dicitur
ab argento. qz maxie moneta de argēto so
let fieri. Itē argyra est qdam insula in me
dio oceano. secunda argento. vt dicat⁹ ha
bere sup̄ficiem argenteam.

Argysteria dicunt⁹ stationes nundinarum.
Argonauta dicit⁹ ab argos qd est p̄ma nauis.
7 nauta. Et dicuntur argonautē oēs illi q
in illa naue ierunt p aureo vellere. In ar
gonauticus. a. ū. possessiuum. In hęc Ar
gonautica. cē. 7 est liber cōposit⁹ ab apol
lonio de argonautis

Argos nomen ciuitatis in grecia vbi olim
viguīt studiū. Et in singulari est ge. neu. i.
declinabile. sed in plurali est ge. mas. 7 de
clinatur argi. orum. Unde dicti sunt argi
ab argo rege.

Argumentū. n. s. dicit⁹ tribus modis. Naz dicit⁹
argumentū res ficta q tamē fieri potuit. vt
comēdie Terentij. Dicit⁹ etiam parū op⁹
pmissuz in q tota materia subsequenti ope
ris p̄libat⁹. Et dicit⁹ argumentū. i. callide inue
tum. Dicit⁹ etia argumentū rei dubie pro
bamentū. In argumētōsus. a. ū. i. plen⁹ ar
gumentis. 7 qñqz dicit⁹ expeditus. Inde ar
gumentator. trix. tio. Et dicit⁹ argumentatio

argute mentis oratio fm hugl. Pap. xō
dicit. Argumentū argute inuentuz qd rei
dubie facit fidem. Argumentū pbatio. vt
breuis oratio. vel fabula verisimilis. vt in
strm mechanicū.

Argumentū dicit⁹ eo q arguat mentē. Arguit
aut tanq ignaram vt intra se de ignoran
tia pfundat⁹. 7 de relicto mendacio xitatē
deuote sequat⁹. Argumentū est ipa senten
tia q fidem pstat. Argumentatio est ipsius
sententię p orationem explicatō. cuius due
sunt species. syllogismus 7 inductio. sz syl
logismo enthymema 7 inductioni suppo
nitur exemplū.

Argus. m. s. dicit⁹ pastor qdam q fabulose le
gitur habuisse centū oculos. Itē arg⁹ idē
est q cautus 7 transumptiue dicit⁹ hō puid⁹
q hincinde respicit cōsiderando illd quod
eueniat. 7 illud quod sequit⁹. vel argus dicit⁹
piger vel vagus. Inde argia. i. pigricia.
Argus etia dicit⁹ qdam mons a q vel a facto
re dicta est p̄ma nauis.

Argutia. f. p. i. calliditas. xstutia. disertitu
do. Sed argutię vt dicit⁹ Papias sunt do
cumentoz expimenta.

Argutus. a. ū. qñ est nomen tria significat.
Nam argutū. i. breue. vt argutū caput Et
argutū. i. sonoz. vt argutū organū. Et ar
gutum. i. callidū. vt argutū aial. Un̄. Est
breuis argutus. est callidus atqz sonorus.
Pap. xō dicit. Argutus est q cito argumē
tum inuenit. vrbanius in loquēdo. i. astu
tus. Item argutus participiū. i. puctus.
accusatus. reprehensus. pstrictus.

Aridus. a. ū. i. sic⁹. 7 dicit⁹ ab areo. In aridi
tas. i. siccitas. Item ēra dicit⁹ arida. quia ei⁹
naturalis pprietas est siccitas. Genes. j.
Appellauit aridam terrā.

Ariel hebraicū est. 7 fm Remigiū int̄ptat⁹
leo deus. vel leo dei. 7 ponit⁹ qñqz p viro
forti. vt. j. Paral. xj. Ipse percussit duos ari
el moab. i. duos viros fortes ad modū leo
nis. Qñqz ponit⁹ p ierusalem. Esai. xxi
Ue ariel ariel. Et dicit⁹ bis ariel pp̄ tem
plum 7 altare. Pponit⁹ etia p altari. Unde
Ezech. xliij. Ipse ariel quattuor cubitorū
Unde hierusalem significat ariel signifi
catqz leonem.

Aries dicit⁹ veruex non castratus. 7 fm Isid.
dicitur ab ara. quia p̄mo in ara immolat⁹
est aries. Unde Virgilius. Aries mactat⁹
ad aras Vel dicit⁹ ab areos. i. amare. vñd
etiam in grege masculi mares vocant⁹. vel
dicit⁹ ab ares. id est virtus. eo q maior⁹

tutis sit in grege. Est etiam instrumentum bellicū quomuri quatiunt. qz impugnat murū in modū arietū impugnantū. vñ qz fit in summo cū cornib⁹ ad similitudinē arietis. Itē aries etiam est quoddaz signū in celo. Vñ. Est aries veruer. signūz vñ machina belli. Credis ex ares aries natus vñ ab ara. Vñ arietulus. i. paruus aries. Vñ arietinus. a. ū. i. de ariete exis.

Arillū. n. s. d. granum inf folliculos vñ.

Arillator grecū est. et non hz derivationem apud nos. sed exponit p mercatore. vt patet in cornuto.

Arimaspi. i. hoies vnū oculū hñtes. bellūz gerūt cū griphib⁹ aialib⁹ terribilibus et si bi smaragdos lapides p̄ciosissimos auferunt. Nam fm Remigiū p̄ciosissimi smaragdinei lapides reperiunt in scythia regione defti. quos tñ custodiūt griphes aimalia qdam terribilia et fortiora q corpus habent leoninū. pedes aut et rostrū et alas vt aq̄la. Ideoqz p terrā currūt vt leones. per aera volant vt aues. Quē bestie custodiūt ipam defti regionem. et seruant ipos lapides. non q ipse in suā eos puerant vtilitatem. sed homibus ipos auferūt. cū quibus arimaspi hoies vnum oculū habentes bellum gerunt. iposqz lapides auferunt eis. Et dicunt arimaspi ab ares qd est virtus. et aspicio quod est vtuose aspiciētes. licet tñ vnum oculū habeant. vident tñ vtuose et acute.

Ariolus. m. s. d. ab ara. et est diuinatoz qui circa aras idolorū nefarias p̄ces emittit. et funesta sacrificia offert. Vñ. Ariol⁹ vates vel diuinatoz ab ara.

Ariolathesis est fictio ariolādī vñ sacrificandi. et d. ab ara et thesis positio. vel d. fictio q fit in ipis animalibus immolandis.

Arista. f. p. i. spica. vel spicula spicē et pisciū. Vñ aristella. i. parua arista. Vñ aristar⁹. a. ū. i. plenus aristis. sicut dicim⁹ pisces aristatos q hñt plures aristas.

Aristofoz. n. s. d. vas ad potus et prandia deferenda rusticū in agros aptum. et d. ab areo p trariū. eo q non sit aridū. qz ope rarū sp indigent vt vinū vel aqua sit in eo qua vtant. vel d. vas vbi reliquie ciboz reponunt.

Aristoteles. m. t. fuit qdam phs dict⁹ ab ares vtus. qz vtuosus fuit vtute acq̄sita.

Arithmetica dicit ab ares. i. virtus et rithmon numerus. quasi scientia tractans de vtute numeroz.

Arma armoz. dicunt ab armus. qz eum tegunt. vel qz armis. i. brachijs exercentur. Et dicunt arma generalit̄ oim genēz tela sed tñ pprie arma qbus defendimur. et tela qbus oppugnam⁹ et q mittimus. Vñ armatiuncula. i. parua armatio.

Armabilis. p. t. et h le. quod facile est ad armandum.

Armamentariolū. n. s. i. puū armamētariū.

Armamentariū. n. s. d. loc⁹ vbi arma et tela ponuntur.

Armamentū locus vbi arma ponunt. vñ armamenta sunt firmamenta nauū.

Armariū. n. s. est locus vbi arma reponūt differt tñ ab armentario. qz armentarium est locus vbi tela et arma ponūt. armariūz ho dicit generalit̄ loc⁹ vbi instrumenta et arma cuiuscunqz artis reponunt. qz cuiuslibet artis sunt sua arma. vt clericorum arma sunt libri. nautarum vela. remi. funes. feminarum. fusi. coli. et huiusmōi. Frequēter tamen nunc armariū specialit̄ dicimus librorum.

Armatura. f. p. est preparatio oim armorū ad bellum.

Armelausa. f. p. est vestis añ et retro diuisa et apta. in armis tñ clausa. et d. quasi armiclausula. ablata c. et est sclauina.

Armelus. m. s. fm Rabanū est vestis hñeros tñ tegens. sicut scapulare mōchorū.

Armelum. n. s. dicitur vas sanctorum vel victimarum.

Armelustrius. d. locus metuēdus q ab armatis sepe illustrat. vel d. ludus cū armis factus. ab armis et lustru p circūdo.

Armenia. f. p. dicitur asie puincia.

Armentū fm hugl. d. pgregatio maiorūz aialū q sunt apta ad arandum. vt eq et boves. Vñ armentariū et idem est qd armētū. Vñ vero dicit. Armentariū est loc⁹ vbi armamenta sunt. Vñ armentarius et est custos armentozū. Vñ armentariolum. i. paruum armentū. Et dicit armentū quasi aramentū. vel dicit ab arma. eo q cornibus sit armatum. Et differt a grege. qz armentum pprie est de maioribus. grex de bestiis minoribus.

Armigata dicunt organa ad armum ligata vel posita. vel fm quosdam dicit gen⁹ organum quod sonat cum aqua et sine aqua nichil sonat.

Armiger. a. ū. pe. cor. i. q arma gerit. Et reperit substantiue in quolibet genere. vt h armiger pro scutifero. hec armigera pro

scutifera.

Armillus mouet voce et non significatione. Nam Armillus est dimi. ab armus. id est paruus humerus.

Armilla dicitur torques brachiale. dextro-cheriū. et sunt proprie viroz. ab armoz. et tunc collate victoriae causa. quod olim virile dicebant. Eadem et circuli. vel quod in armis. id est humeris ferunt. sed armilla proprie mulierum latius extendit. Circulus vero rotundus fit. Item quod repit per hamo. ut in Job. Armilla perforabit maxillam eius.

Armillū. n. s. dicitur vas vinarium aptum ad portandum in humeris.

Armipotens. m. t. pe. cor. i. mars. Est etiam ois ge. et idem est quod in armis potens.

Armomantia. fe. p. dicitur diuinitio quod sit in armis. i. in scapulis bestiarum.

Armon sive Josephus dicitur fluuius a montibus arabie descendens et per desertum fluens. in stagnum asphalti erumpit. diuidens moabitidem et ammoniticam. Quidam voluit esse ciuitatem in deserto quod ponit in finibus ammonitici. **Armonia**. f. p. i. dulcoratio et consonantia plurimorum cantuum. Unde armoniacus. a. u. id est dulcis. suauis. delectabilis cantus. ut armonia. i. dulcis cantus celi. Et videtur armonia esse compositum ex ad. sed sive antiquis mutatur d. in r. et sic fit ar et monos. quod est vnus ubi scilicet ois cantus ad vnā consonantiam tendit vide infra in psaltes.

Armus. m. s. i. scapula vel humerus. s. humerus proprie est hominis. armus vero bestiarum.

Arna grece. agna latine.

Arminus. a. u. i. agninus.

Arnissa. f. p. dicitur agnus recenter natus.

Arnaglossa. f. p. vel arnoglossus est herba quidam scilicet agniligua. ab arna quod est agna. et glossa. i. lingua. Eadem a romanis dicitur plantago. quod planta eius cito adheret fratri.

Aroma. n. t. dicitur quasi aeris oma. et est bonus odor. et est vnguentum preciosum quod perficitur ex quibus speciebus aromaticis quod in his versibus continentur. Contere thus mirram. nardum. calamum. cinnamomum. his superfundas oleum. sic tibi fit aroma. Et alio loco nardum habet costum. et dicunt sic. Contere thus mirram costum calamum cinnamomum. his superfundas oleum sic fit aroma. Vel dicitur areoma nomen trahens ab aere. et est quodlibet pigmentum quod odore suo inficit aerem. Vel aroma dicunt quicunque fragrantis odoris. Indicia mittit vel alie regiones dicta sic ab ara quod aris imposita diuinis inuocatibus apta

videatur. Vel ab aere. quod sese aeri inseri et misceri possunt. Nam quid est odor nisi aeris contractus. Unde Aurora Nectar aroma fauus thus mirram balsamo cunctas. **Arpago**. i. fuscinula. vel quoddam genus vestimenti.

Arpage grece. rapina dicitur latine.

Arpax est instans orci. ferreus vincinus dicitur. eo quod rapiat quod in puteum cadit secundum Isaiam. et dicitur ab arpa grece. i. rape.

Arpen est genus teli falcatis. quo utebatur Mercurius.

Arpes. pis. est quoddam genus gladii.

Arpya. f. p. est quidam avis marina vultum hominis habens. et est talis nature quod prius hominem quem videt interficit. et postea sedit super aquas et considerat vultum suum proprium in aqua tanquam in speculo. et videns quod sibi similem interfecit. postea cum videt hominem nimio dolore cruciatur. et penitet eum interfecisse primum hominem quem viderat.

Arquitenens sive antiquus. vel arcitenes sive modernus. pe. cor. i. tenens arcum.

Arra. f. p. est illud quod datur in certitudinem ut contractus firmus habeatur. Vel dicitur pignus quod datur spose a sponso. Etiam aliquando est pars precij. et hoc si tenetur per emptioem vel venditioem. ut rata teneatur. Et hoc est de iure quod si iste qui dedit arram peniteat de tractu inito. amittit arram. si vero venditor peniteat. duplicatam arram debet refundere. scilicet restituere quod recepit et tantum de suo.

Arrabo. m. t. i. vadimonium. Unde Theophrastus in tertia comedia. Et relicta arrabo boni est pro illo argento. Et proprie arrabo dicitur bona arra. sicut que datur pro bona re. ut pro coniugio. que vero datur pro mala re ut pro fornicatione non est arrabo. Unde. Pars arrabo venit precij. dum res bona venit. id est venditur.

Arrepticius. a. u. i. possessus a demone. vel qui agitur ab ipso. Unde. Sunt arrepticij vexati demone multo. Est energuminus quem demon possidet vnus.

Arriani heretici. ab Arrio alexandrino prebitero exorti. qui coeternum patris filium non agnoscens. diuersas in trinitate substantias asseruit contra illud quod ait dominus. Ego et pater vnus sumus.

Arrogans. i. superbus. elatus. inflatus vel inflator. Unde arrogantia. i. superbia. differt tantum a superbia. quod superbia est inanis gloria de eo quod quis habet. sed arrogantia est inanis gloria de eo quod quis non habet. et cum quis credit

ea se scire vel habere. q̄ tñ non scit vel hz.
Ars art. i. scia. 7 d̄ ab arceo ces. qz arcet. i.
 p̄stringit nos regul' 7 doctrinis. v̄l dicitur
 ab ares. i. x̄tus. qz intellectū n̄m dispoit
 ad v̄tutes. 7 ars est collectio m̄ltorū p̄ce-
 ptorū ad vñū finem tendentiū. Et f̄m J̄si
 do. differūt ars 7 disciplina. qz disciplina
 est illoz necessariorū q̄ aliē se h̄re non p̄nt.
 scz quando aliquid certis ratōib' discu-
 titur. Sz ars est illoz q̄ aliē se habere p̄nt.
 sicut sunt opinabilia.
Arsates sunt reges p̄sarū. sicut August' d̄
 cesar rhomanorū f̄m J̄p̄ap.
Arseda. f. p. i. sella valde splendens
Arsenicū n. s. dicit' auripigmentum
Arsuerse d̄ puerbiū. v̄l est x̄bū d̄fectiū
 impatiui modi secūde p̄sonē. 7 s̄ḡt auerte
 ignem. 7 d̄ ab ardeo.
Arsuecū n. s. d̄ vestis mulier' rubei color'
Arsis. eleuatio vocis. i. initiū.
Artabace. pe. p. est gen' mōstri in ethio-
 pia p̄ni vt pecora ambulare dicūt. q̄dra-
 gelimū annū null' sup̄grediť. Et dicūt sic
 ab art' a. ū. 7 batin. quod est s̄dus. qz ar-
 tatim 7 curue gradiunt'.
Artabe. pe. cor. q̄dam mensurē sunt. Unde
 J̄p̄ap. dicit. Artaba gen' mēsure syriace q̄
 tres modios facit.
Artau'. m. s. me. cor. est cultell' scriptorū
Artemesia est q̄dam herba Diane a gētib'
 p̄secrata. Vñ 7 gr̄ce Diana artemis dici-
 tur. 7 est illius naturē q̄ cū viuo decocta 7
 mane bibita mēstrua educit.
Artemo. onis. pe. p. d̄ parū velū q̄ in dul-
 cibus potius vtimur aq̄s. Vñ in actibus
 aploz. Et eleuato artemone f̄m aure fla-
 tum tendebant ad litus.
Artemū idem. Vñ. Est artemo v̄l artemuz
 velum q̄z ratis.
Arteria. f. p. est vena p̄ quā exit 7 intrat aer
 7 spūs. Vel f̄m J̄p̄ap. Arterie sunt fistule
 vel venę dicte eo q̄ art' teneāt itinerib' vi-
 talem spūm. vel qz p̄ eas aer. i. spūs a pul-
 mone ferť. Inde arteriacus. a. ū. 7 est ille
 cuius fauces reumatizāt. J̄n artericū. n. s.
 7 est medicina q̄ p̄dest meatui gutturis
Artelis. f. t. d̄ artuū morb'. Vñ J̄prudēti'
 Modose q̄s podagra distorquet et artelis
 J̄n arteticus. a. ū. 7 d̄ iste q̄ hz infirmitatē
 in artubus ex cōsuetudine. vel vt medici
 volūt dicit' ille q̄ quandā nodositatē in mē-
 brorū patitur iuncturis. Et in eodem sen-
 su dicit' articus. a. ū. Inde artetica. 7 dici-
 tur passio vel infirmitas illa.

Articula. f. p. dimi. i. parua ars.
Articularis. p. t. 7 b̄ le. i. ad artē p̄tinēs. et
 dicit' ab ars artis.
Articulus. m. s. dimi. i. paruus artus vt di-
 gitus. 7 d̄ ab artus. us. ui. Item articul'
 dicit' q̄dam ps orōnis apud gr̄cos solam
 relatōz s̄ḡns. Inde articularis. p. t. 7 hoc
 re. qd̄ hz officiu' articuli. vt hic 7 hec 7 b̄.
Articulus est etiā q̄dam color rhetoricus
 q̄ fit qñ multę dictiōes simul ponunt' pun-
 ctatim sine cōiunctione media. vt ibi. So-
 lers. inermis. inops. inglori' vnde redisti
 Item articulus etiā dicit' finis Item arti-
 culus. i. momentū. vt in articulo diei illi'.
 id ē in initio. in fine. in hora. in momento.
 J̄tē articul'. p̄ssura. artitudo. J̄tē articu-
 lus est spēs numeri. J̄tē articulus est mini-
 ma ps symboli. i. fidei. f̄m qd̄ dicim' duo-
 decim sunt articuli fidei Etia' articulus su-
 mitur p̄ signo. cū quo mulieres signāt pa-
 nes in fornace. ne fiat p̄fusio inf' alios. Vñ
 Gr̄cista. Articulus color est. breue mem-
 brū. dictio gr̄ca. Articulus numer' p̄ de-
 nos multiplicatus. Momentū articulus
 p̄ssuraq; d̄ esse. J̄tē articulus est ps inten-
 tiōis p̄tinens illud qd̄ actor intēdit p̄bare
 vt in. c. veniēs. ij. de testi. 7 glo. in. c. p̄sen-
 tiū. s̄. testes. eo. ti. li. vj. Et articuli dicunt'
 capitula i iudicio p̄bada. eo. ti. p. tuas Et
 qñq; dicūt intentiōes. qñq; assertiones.
Artifer 7 opifex differūt. Nam artifer d̄
 ex arte. opifex x̄o ex sola manu 7 iussione
 alterius. J̄n artifiū qd̄ est manufactum.
 J̄n artificiosus. a. ū. i. plen' artificio. J̄nd
 etiam artificial'. p. t. 7 hoc le.
Artificina. sc̄. p. pe. pdu. est locus vbi artes
 exercent'.
Artic'. a. ū. i. bonis artibus instruct' ab art'
Artocopus. m. s. i. pistoz. qñ artifer panis
 Vñ Juuenal. Salua sit artocopi reueren-
 tia. Etia' d̄ panis cū labore factus. ab ar-
 tos qd̄ est panis. 7 copos labor. J̄n arto-
 copus. i. panis cum labore factus ad opus
 dñi sui. Vel d̄ panis pistus in oleo.
Artocrea. f. p. d̄ q̄libz cibis artificiose cō-
 posit'. Vel d̄ cib' ex pane 7 pasta 7 carne
 fact'. 7 d̄ ab artos. i. panis. 7 creos caro.
 f̄m Ihu'g. J̄p̄ap. vero dicit. Artos panis.
 creos gr̄ce caro. J̄n artocrea panis carnē
 continens. vulgo tortella.
Artopta. f. p. i. vas artificialiter operatum
 Unde plautus in aularia. Ego artoptam
 hinc pximo vtendam peto.
Artos gr̄ce est panis latine.

Artoterite heretici ab oblatione vocati. panem enim et caseum offerunt. dicentes a primis hominibus oblatio a fructibus terre et a fructibus omnium fuisse celebrata.

Artotira. f. p. pe. cor. est cibus qui fit ex pane vel pasta et caseo. et dicitur ab artos panis et tirus quod est caseus.

Artuosus. a. u. i. mēbratus. et dicitur ab artus.

Artus. a. u. i. strictus sicut artus. us. ui. i. mēbrum quod nervis artatur. et facit dñm et ablatum in vrbus. ad dñam de ars artis artibus.

Arualis. p. t. et b. le. pe. pd. i. p. tinens ad aruum vel res arui.

Aruambale. n. t. est hostia cum qua arua ambiebant. quod etiam dicitur amburbale. sed amburbalis vel amburbale et hoc amburbium est hostia cum qua civitatem ambiebant ab ambio et vrbis. Quapias dicit aruambale esse sacrificium aruorum.

Arugo. g. inis. est color quod dicitur sicut pedes accipitris. et scribitur per a solam sicut p. d. p. s. aurugo per a u. s. m. l. hug. est morbus regis. Item aurugo est corruptio aure per quam segetes contrahunt in naturale colore ex aura corrupta.

Aruina. f. p. i. pinguedo. Unde Job. xv. Et de lateribus eius aruina dependet. Item aruinatus. a. u. i. impinguatus. Item aruinofus. a. u. i. crassus. Unde aruinula. f. p. d. i. m. i. i.

Aruolum li. dicitur paruum aruum sicut parua aruia ne corpus paruum.

Arula. f. p. pe. cor. s. m. l. hug. est parua ara sicut ne altare. Vel s. m. l. p. d. p. Arula est patella carbonum. craticula. vel vas eneum quod drangulum in quo ignis ardet vel in quo prunę vel carbones asportantur.

Arulla. f. p. dicitur residuum pomi quod abijcit. Unde Tolle peripsima post ede pulpam sed sperne arullam.

Arundo s. m. l. hug. proprie dicitur folium dependens sicut sepe ponitur per cana. et dicitur ab areo ares. quod cito aret. Unde. Cantat hyrudo. floret arundo. natat hyrudo. Item arundine. a. u. i. id est aliquid de arundine exiens. Item arundinetum et est locus ubi crescunt arundines.

Aruspex. p. t. i. divinator. quasi ararum inspector. Ibi etiam exta seu intestina pecudum inspiciunt ut futura predicent.

Aruspicina. f. p. pe. pd. i. domus aruspici vel locus ubi divinantur.

Aruspiciu. n. s. i. divinatio

Aruum. n. s. i. campus.

Arx arcis. f. t. i. cochlea. f. turr. ab arceo es. quod arcet hostes. Unde. Ars docet. arx munit arcus tegit et ferit idem.

Al ante S

As assis plura significat. primo idem est quod obolus. Unde in euangelio. Nonne duę passeres assę veniunt. Et tamen differunt As et obolus. quod obolus est factus ad similitudinem totius denarii valens denarii medietatem sed as est dimidius siue diuisus denarius totum tamen obolo equivalens. Et nota quod composita ab as assis per obolo in assis finiuntur. preter tria que in assis finiuntur. scilicet. octussis. septussis. centussis. et preter semissis quod in assis finit. et monossis quod in assis finit. secundo dicitur pōdus duodecim vnciarum. tertio dicitur punctus unus in decio vel tessere. quarto dicitur possessio omnium bonorum alicuius que habet. Unde. As obolus pondus punctus possessio tota. Unde venit semis et plura alia que patent loco suo. Et as per obolo dicitur ab a quod est sine et sphaera rotunditas quasi sine rotunditate. Item in assis quod habet pōdus pertinet duodecim partes. quod quilibet habet proprium vocabulum. Ad evidentiam huius sciendum quod as assis est pōdus. xij. vnciarum. Et si exinde remouetur unum. illud unum quod remouetur dicitur vncia. et illa. xj. que remanent dicuntur decuns. i. xj. vncie. quasi vncia decepta de assis. et componitur a de. quod ei desit vncia ad libram. Preterea si remouetur ab assis duo. illa duo decepta dicuntur secuns. quasi sexta pars assis. sed illa. x. que remanent dicuntur decuns. i. decę vncie. Preterea si remouetur tria ab assis remanent. ix. et illa tria decepta dicuntur quadrans quasi quarta pars assis. et illa. ix. que remanent dicuntur dodrans. et interpretatur nouē. Si remouetur ab assis quattuor remanent octo. et illa quattuor remota dicuntur triens quasi tertia pars assis. et tria quod est tres. vñ triēs primo habet tres. ex eo sequenti quattuor. quod quattuor sunt tertia pars assis. Preterea illa octo que remanent dicuntur bisse. et interpretatur bisse octo. et est grecum. Preterea si remouetur ab assis quinque remanent septē. et illa quinque remota dicuntur quincuns a quinque. et illa septē que remanent dicuntur septuns a septē. Preterea si remouetur ab assis sex. illa sex dicuntur semis. et illa sex que remanent sicut dicuntur semis. Et dicitur semis de semis quod est dimidius. et as assis quasi dimidia pars assis. Et ita partes que sunt partes assis. Unde. Assis bisseña pars dicitur vncia plena. Assi tollatur pars una decunsq; vocatur. Tolle duas. secus erit. et pars altera decuns. Excipe tres. quadrans erit. et tunc altera dodrans. Quattuor ablati pars est bene si numeratis.

Alla triens. bisse qđ restat credo fuisse. Si tollas qñq; qñcūq; ps illa vocatur. Et se ptem reliqua septuncem tu vocitato. **A**llē dimidia. pars vtraq; semis habet.

Alabe interptat visio dei.

Alaph interptat synagoga vel pgregans.

Albestus est lapis ferrei coloris. ab igne no men sortitus. qz semel accēsus nūq; extin guif. Nam albestus. i. inextinguibilis.

Ascella. f. p. loc' s' brachijs. qz ab eis ascel lis brachia cillent. i. mouent.

Ascia. f. p. i. dolabra qñ acute scindens. In ascia dimi. i. parua ascia

Ascis. f. t. d. securis q cementarij vtuntur.

Asciculus. i. parua ascis.

Asclepi' interptat deus dura faciens. et d. fabulose fuisse medic' et potiōes cōficiens et emplastra cōponēs ppter victus. qz in digēs erat. nouissime in fluuine iact' a Jo ue ppter Dardij filiū quē interemit.

Ascolon villa vel vall' interptat

Ascolonita ciuitas palestine qz d. ascolō. de qua fuit Herodes q occidit infantes

Ascopa. pe. pe. cor. vas est aquaticum vtri p'sile. **A**scopa em grece. latine d. vter **A**n Judith. x. Imposuit itaq; ab're suę asco pam vini.

Ascript' a. ū. i. alicui rei dedit' et deputat'.

Ascriptici' glebe. d. ille q est ascript' glebe fundo siue solo terre. et astrictus p scriptu ram in qua p'mittit dño soli se nunq; a so lo discedere.

Asecretis. vide supra acōmentarijs.

Aser est ppriū nom. et interptat beatus. qz Gen. xxx. d. cū pepisset euz Zelpa dixit **A**ya. hoc p beatitudine mea beatā qppe me dicent mulieres ppterea appellauit eū **A**ser. et scribit p vnū f. **A**n auroa **A**repta lim et Judas Beniamin et Gad **A**ser.

Asia qdam femina fuit q olim tenuit impe rium orientis. a qua dicta est asia regio il la. f. tertia ps mūdi x'us orientē. In asia nus. a. ū. et asiaticus. a. ū. Vel asia interp tatur elatio vel eleuatio. qz illa ps mūdi ē elatior et altior. Inuenit etiā asia p qdam palude. pma pducta. q in nomie regionis breuiat. Unde Lucanus. Europā miseri libyam asiamq; timere.

Asilū. n. s. d. dom' refugij qđ Rhomulus fecit. sed mō est ecclā. et d. ab a qđ est sine et filon quod est tact'. qz nō est fas alicui ibi aliū tangere vel offendere. et pdu. pe. **A**n Virgilius. vj. enei. hinc lucum ingentez quem Rhomulus acer asilū. Retulit et ge

lida monstrat sub rupelupercal. **A**sp. d. dicit q asilum est templū qđ Rhomulus et Rhomulus pstituerūt. ad qđ qñq; con fugeret. ab omni noxa liber esset. Itē hic asilus li. m. s. est musca quē boues stimu lat. et consumit mel apum et eas conturbat quam greci oestrum vocant. et rustici taba num. Et videtur etiam dici ab a quod ē si ne. et filon tactus p contrarium qz eius ta ctus nimis sentit. Unde Grecista. Turbat asilus apes miseris succurrit asilum.

Asymphonia. i. psonātia ab a et symphoia.

Alyntheton est qdam figura. et fit fm **A**da/ piam qñ vna orō diuidit in duas

Asinus. m. s. d. qñ asidus. a sedēdo. qz ho mies anq; haberēt equos asinis infidebāt vel d. ab a et senos sensus. quasi sine sensu qz brutū et stolidum animal est. Dicit etiā asinus quasi alta sinens. s. tūc est etymol'. non cūpositio. In asellus. i. paruus asin'.

Unde asina et asella. Unde asininus. a. ū. i. de asino exis. Unde asinarius. a. ū. qđ pti net ad asinum vt mola asinaria quam tra hit asiuus ad molendinum. Et h asinarius qui ducit vel pascit asinos. Et asina facit dñm et abltm plurales in abus ad differ en tiam sui mas. quod facit in is. Tñ inuenit in is. **A**n. j. Re. ix. Et de asinis q's per di disti nudius tertius ne sollicitus sis. qz in uente sunt. Et scias q vt dicit **A**silius in hexameron omelia octaua. Intelligit asi nus et homis consuetus vocem. nouit iter quod sepius ambulauit. ad audienduz ita vehementer acutus. vt nullus ei de terre sribus comparari possit.

Asmode'. pe. pō. est nom' demonis. Unde Tobie. iij. Demō noie asmode' occiderat

Asopus nomen est fluuij. **A**n. **A**sopū (eos retrahas europā siue piropū. Et piropus nomen est gemme

Asparagus herba qdam. cui frutex est asp et spinosus. Est etiā qdam piscicul' paru'. sed optimi saporis. Et etiā boletus vocat asparagus. Et vt **A**sp. dicit. **A**sparagi i cibo sumpti stomacho psunt. calidi sunt. i aqua cocti omēs vesicę causas curāt et cal culos frangunt.

Asper. a. ū. i. durus. acerbus. truculentus.

Aspergo. ginis. f. t. i. aspersio. vel est nomē cuiusdam auis marine. vel est vestis femi narum vel vestimentoz supfluitas. quod etiā sirina dicit.

Aspis dis. f. t. dicitur genus serpentis. Et est illius nature. dum enim incantatur a

diuinitatibus. tunc vnā aurē ponit. et trudit in terrā. et aliam obstruit cū cauda. ne audiat voces incantantiū vt illeſa pmane at Et ideo incantat qz veneno extracto aspis est medicinalis et p̄ciosi valoris De hac dicit ppheta. Sicut aspidis surde et obturantis aures suas ne audiat vocem incantantis. Et fm Jfido. Aspis est vocata qz morſu venena imittat et spargat. Ihyos em grece venenum dicūt. et inde aspis. qñ aspergens hyos. i. venenum. eo qz morſu venenato interimat. et cor. pe. in gto. Ite aspis dicitur etiam ſcutū militare. In aspidla id est parua aspis.

Aspriolus. est animal quoddam

Alfa. asse. f. p. dicitur lignū dolatū et latū.

Alsecula vñ assecla p̄ syncopā. p. p. dicitur ab assequēdo et est humilis p̄sona alteri subiecta. vel idem est qd domesticus familiaris vel dicitur ab asseclio quod in vna significatiōe valent tantū sicut intendo. qz suus debz esse assiduus iuxta dñm suum. et sic dicitur seruus vel comes qz sequit aliu. Vñ in Aurora. Rursus vt in p̄mis vir lucis et assecla sumi. Aliterant dñō et.

Asser asseris. m. t. signat illas lōgas ptes et renes qz diuidūt et abscindunt a trunc. Et dicitur ab asse. qz asseres soli in tectis ponūtur et nō p̄iunctum. Alsem em vñ dicim. Al dicunt asseres. qz assideant parietibus et trabibus. vel qz vnus alteri in pariete inseritur. Vñ Eccl. xix. Abelioz est victus paupis sub tegmine asserum qz epule splēdidę et.

Assessor dicitur qñ assidens iudici in cognitione causarū suum p̄bens p̄siliū iudici. qz alio nomie dicitur officialis iudicis et consiliarius.

Assidela. f. p. pe. pdu. est mensa iuxta quaz sedemus.

Assidei sunt iudei qui diuino cultui semper infidebant.

Assiduus. a. ū. i. studiosus. sollicitus. continuus. alicui rei intentus. et dicitur ab asseclio. Ite assiduus. i. diues et p̄derosus i pecunia. et sic dicitur ab as assis et do. qz diues p̄les habet asses. i. obolos. Vñ Naaman in historia legi fuisse vir diues et assiduus. Vñ Diues et intentus notat assiduus sub eodē. Als facit assiduū assidet assiduusqz. Etia assiduus dicitur qz expēlis erarij p̄erat. et sic dicitur ab eē et dando. nō qz multū gratis det diues. sed coactus plus dat qz paup in collecta faciendis.

Assimetra. f. p. dicitur nomen generale oīm manforū adiacentiū vñlle vel ciuitati. ab asseclio es. et metros mensura.

Assisteriū. n. s. locus vñ domus monialium sicut monasteriū monachoz.

Assistria. f. p. monialis ibi assistens.

Assistrix vñ assistrix ab assistendo videt dici et dicitur qz sicut iuxta fuitiū vel circūstit. Vñ Sap. ix. Da mihi dñe sedm tuaz assistricem sapientiā. Et est pducenda hec syllaba stri. fm Ibugl. Dicunt tñ qdā qz hec littera corrupta sit. et debet dici assistricem. et non assistricem. Nam sicut qñ est trāsitiuū accipit p̄teritum mutuo a statuo et fac statui. et in compositōe assisto astitui astitutū a quo descēderet astitutrix. qñ vñ est neutrum accipit p̄teritum mutuo a sto stas. et facit steti. et in cōpositione assisto astiti astitum. et ab hoc regulariter descenderet astitrix. me. cor. et non assistrix. quia nichil est nec ab aliquo verbo potest formari. Vñ Sisto facit statui si transeat atqz statutus. Si fuerit neutrum dicitur sisto steti.

Associus. m. s. i. cōsocius. cōsors. p̄sodalis cōtribulis. confedustus. et dicitur ab ad et socius.

Assolatus. a. ū. i. ad solum deductus vñ ad solitudinem redactus. vel de folio depositus.

Assula. f. p. pe. cor. dicitur id qd cadit de ligno qñ dolatur. et dicitur ab alfa asse.

Assultus. us. ui. impetus. assumptus saltu.

Assumentū. n. s. est illa p̄s qz de aliq accipit vel assumit ad aliqd faciendū vel reparandum. Vñde M̄arci. ij. Nemo assumētus panni rudis assuit vestimento veteri. quasi diceret. Nemo sapiens cōiungit panno veteri partem noui panni quaz assumpsit de aliquo nouo panno.

Assur assuris. fuit filius Sem. a qz dicta est assuria. Vñde assurius. a. ū. i. assur. Vñde in Aurora. Sicut rex assur malus extitit et tñ idem.

Assus. a. ū. dicitur qñ arsus ab ardeo. Vñ assar a. ū. et hec assatura. re. Vñ ij. Re. vj. Assaturam bubule carnis vñam. i. frustum bouis assatum.

Astarchen. est idolū sidoniorū.

Astericus vel asteriscus. m. s. i. forma astris. et est qdaz nota que in libris apponit. qz de his omisa sunt vt elucescant p̄ eas notaz qz deesse videt. et dicitur ab aster qd est stella. qua vsus est Origenes in translatione biblię. Circa quod notandum qz transla-

tores et interpretes biblię multi fuerunt. sic dicit magister in historiis. quod ante incarnationem domini annis. cccxlv. temporibus ptolemei philadelphi regis egypti septuaginta interpretes floruerunt. quod leges et prophetas hoc modo transtulerunt. ptolemeus studio- sus et librorum cupidus percipiens apud iudeos legem esse ore dei editam. et digito illius scriptam. missis epistolę et muneribus rogauit Eleazarum pontificem iudeorum ut sibi viros seniores hebraice et grece lingue peritos qui interpretari et transferre valerent. dirigeret. Item sua desideria essent eam in greco translata habere. et arcuius regalibus interesse Eleazarus autem annuens ciuitatis petitioni. de vnaquaque tribu sex legiferos vel legiferes destinauit. hi sunt septuagintaduo interpretes. qui licet septuaginta duo fuerunt more sacre scripture. tamen communiter dicuntur septuaginta. quod si duo supersunt hoc est modicum respectu septuaginta. Qui venientes ad regem pentateuchum et prophetas transferentes coram rege disputauerunt de vno deo colendo. et quod nulla creatura esset deus. Unde est quod vbiunque occurrebat eis in transferendo de trinitate vel sub silentio preteribant vel enigmate transtulerunt ne tres deos colendos tradidisse viderentur Similiter de incarnatione christi facientes. Vnde translatio septuagintaduorum quoniam est superflua. quoniam diminuta. Post incarnationem autem domini et passionem annis. c. xliij. Aquila quidam iudens ad fidem conuersus. superposita in heresim lapsus. primus interpres fecit aliam translationem de hebraico in grecum tempore hadriani imperatoris. Deinde per annos. liij. Theodotion fecit tertiam translationem sub Comodo. Deinde post annos triginta. Symmachus interpres claruit sub Seuero. Deinde post annos octo inuenta est quedam translatio hierosolymis. cuius auctor ignoratur. que dicta est vulgata translatio vel quinta editio. Deinde post annos xvij. tempore alexandri superuenit Origenes videns istas translationes imperfectas. incepit corrigere translationem. lxxij. interpretum per posteriores iam dictas translationes. vel secundum aliquos solum translationem Theodotionis correxit. et miscuit. scilicet supplens diminuta. et rescans superflua. Vbiunque igitur ad translationem. lxxij. interpretum aliquid addidit ex translationibus sequentibus. vel vbi addidit quod deerat ibi ponebat astericum vel asteriscum. id est stellam vel

formam astri per quod innuit quod per additionem illam elucescebant quod prius deerant. Et dicitur astericus ab aster et icon quod est imago vel signum. et per d. pe. quod apud grecos icon scribitur per ei diphthongon. et dicitur astericus secundum modernos vel asteriscus secundum antiquos. et tunc dicitur ab astris. id est stella et icon Vbi vero erat superfluum ponebat obelum. Obelos enim grece dicitur sagitta latine vel verum. signum per hoc quod littera ibi superflua erat. Deinde ipse Origenes fecit aliam translationem per se plenam sine his signis. hi omnes transtulerunt de hebraico in grecum. Deinde quidam volentes habere omnes istas translationes simul scribebant libros. sic eos ordinantes. quod in medio cuiuslibet folij ponebant sex columnas a summo deorsum descendentes. ponentes in prima verba translationis primę. in secunda secundę. et sic de alijs. Et isti libri dicti sunt hexapla ab hexa grece quod est sex latine. quasi sexcupla. vel dicitur hexapla quasi liber huius sex translationes rectas vel rectificatas. Quidam tamen hexapla exponunt simpliciter per exemplaria. Et his temporibus multi vtriusque lingue scioli fecerunt alias translationes de predictis grecis translationibus in latinum. Nouissime superueniens beatus Hieronymus. peritus in tribus linguis hebraica. greca et latina primo correxit translationem. lxxij. interpretum in latino cum astericis et obelis. postea vero transtulit immediate bibliam de hebreo in latinum sine astericis et obelis. Et hac translatione nunc vbique vti tota rhomana ecclesia licet non in omnibus libris Et ipse translatio merito ceteris antefertur. quod est verborum tenacior et perspicuitate sententie clario. Et translatio prima scilicet. lxxij. interpretum facta est in Alexandria ciuitate que metropolis est egypti. Alię autem translationes in diuersis partibus mundi vbi tunc magistri polluerunt. Nota quod vbiunque in libris veteris testamenti mendositas reperitur. currendum est ad volumina hebreorum. quia veteris testamentum primo in lingua hebraica scriptum est Si vero in libris noui testamenti currendum est ad volumina grecorum. quod nouum testamentum primo in lingua greca scriptum est preter euangelium Matthei et epistolas Pauli ad hebreos. Asterites est gemma candida. inclusam lucem continens sicut stellam intus ambulantez vnde dicta est. Astry grece dicitur vrbs vel ciuitas.

Astifimos. i. antifimos. vide supra.
Astrea. f. p. pe. p. i. iusticia. ab astrū. qz de celo descendit. **Uñ** Quid. in. f. metha. **Altima** celestū terras astrea relinquit.
Astereus. a. ū. pe. p. du. dī res que pertinet ad astrum.
Astirion gemma est crystallo ppinqua. in cui? centro lucet stella fulgore lune plenē. 7 dī sic. qz astris postposita fulgores rapit 7 gerit.
Astrolabium. n. s. quoddam instrumentuz ipius artis astronomie.
Astrologus dī inspector 7 mēsurator astro rum. 7 dī ab astrum 7 logos. quasi loquē de astris 7 augurans. **Inde** astrologia. qdā ars astronomie. **Inde** astrologie? a. ū. Et scias q astrologia partim est natural. partim supstitiosa. Natural dum exequitur solis 7 lune cursus vlt stellaz certas tē porum stationes. Supstitiosa vō est illa quam mathematici sequunt. q in stellis au gurantur. qbus etiam duodecim sig p sin gula anime vel corporis mēbra disponūt. siderūq cursu natiuitates hoim 7 mores pdicare noscunt.
Astronomus. m. s. dī q docet legē vel regu lam de astris. vel q nomiat ea. 7 dī ab astz 7 nomos quod est lex. vel norma. i. regula vel onoma. i. nomen. **Inde** astronomia ipsa ars. **Inde** astronomic? a. ū. fm lbugl. **Ida** pias dicit. **Astronomia**. i. astroz lex q cur sus lidez docet. 7 est vna de septē artibus liberalibus.
Astrosia vel atrophia. f. p. est tenuitas cor poris ex causis latentibus 7 paulatim cō ualescentibus dicta sic ab immutatioe cor poris. Nam greci nutrimenti cessationem astrosiam vel atrophia vocant.
Astrosus. a. ū. i. lunaticus quasi malo sīde re vel astronatus.
Astruco. onis. i. dextrari? ab astur p gēte. qz apud illā gentē hmōi eq abundant. Est etiam idem quod accipiter.
Astrum. n. s. i. stella 7 dī ab **Astro** pho. qui primus tractauit de astris. vel ab aster qd grece dī stella. **Inde** hic 7 hecastralis. 7 h le. i. ad astrū ptinens Et scias q stella dici tur qlibet singularis. Sidus pluriū stella rum collectio. **Astrū** grādis stella. vt sol 7 luna 7 alij planete. **Inde** tñ nomia apud au tores cōfundunt. Item astrū qñq ponit p celo. non q idem significet. sed qz astrā signat partem celi.
Astula. f. p. dī illud quod cadit de ligno qñ

dolatur. 7 dicit a tollendo. **Uñ** qdam vo lūt dici asciam ab astulis. quia eas a ligno eximit.

Astur. m. t. est qdam ppl's hispanie q iuxta flumiū q dī stura habitat. **Inde** asturia. f. p. regio vel ciuitas eoz. **Inde** asturiēsis 7 astu riense. Item astur. m. t. dī qdam auis que apud illam gentem abundat. 7 dī ab astur p gente. vel dī ab aue 7 sterno. qā sternit aues. q etiaz dicit asturco vel accipit **Ida** pias vero dicit. **Asturco** accipiter maior. **Inde**. **Astruco** quadrupes asturco dicit ales.

Astus. us. ui. calliditas. dolositas. fraus. fallacia. 7 sumit i malo. **Inde** astutia. f. p. i. ingeniositas. dolositas. cautela. industria calliditas. 7 pprie dī de malo. **Inde** inuenitur etiam astu. indeclinabile neu. ge. p eodem **Uñ**. **Astu** vincit hō cuncta creata solo.

Astutus. a. ū. i. callidus. 7 dī ab astu.

A ante T

Atacus. pe. cor. maior est bruco. Et vt dī glo. Joel. f. Eruca xmis est q in oleribus marie inuenit. **Brucus** vō fetus locuste añq habeat alas. **Deinde** cū parū incipit volare dī atelabus. Cum vō plenē volat dī locusta. Et est bruchus multo gūior q locusta vlt atelabus. qz iacens in vno loco radicitus comedit fructus. **Atacus** autez dī quasi ategus. i. sine tega. eo q nihil ha beat quo inuolutus tegat. **Ida** p. aut dicit **Atacus** auis ignota.

Atauus pater aui. vide supra abauus.

Atelabus. vide supra in atacus.

Ater a. ū. i. niger.

Atalanta est qdam virgo ppter velocitatē 7 dī ab atas. i. leuitas. 7 lentos plenū. qua si plena leuitate.

Atlas. antis. fuit fraz **Idromothei** rex afri ce optim? astrologus. vñ dictus est celum sustinuisse. Et a noie eius dictus est mons africe atlas. q ppter suā altitudinē dictus est celum sustinuisse. **Inde** atlanteus. a. ū. et atlanticus. a. ū.

Athalia interpretatur tempus dñi. 7 fuit re gina in israel

Athanasia. i. immortalitas.

Athanatos. i. immortal. ab a qd est sine. et thanatos mortale. **Inde** athanatus. a. ū. id est immortalis.

Athene. az. qdāz ciuitas in grecia. ab atha natos. i. immortal ppter studiū sapientie q immortal est. q olim ibi viguit.

Atheniensis. .p. t. .r. h. se. nomen est patrium
et fm formationis analogiam deberet dici
athenenfis. sed causa euphonię habz i. añ
penultimam.

Athetis nomen fluuij.

Athleta. .pe. p. d. .p. i. luctator. pugnator.
miles fortis. et dicitur sic qđ ad letum fortis. id
est ad mortem.

Atomia grece. debilitas stomachi latine

Atomus. .f. s. dicitur corpus indiuisibile ppter
sui paruitatē qđ uis forte nullū corp⁹ sit qđ
diuisionem recipere non possit. et dicitur ab a qđ
est sine. et tomus quod est diuisio uel sectō.
qđ nō recipit sectionem sensui subiacentē.

Atnepos. fili⁹ abnepotis. uide supra in ab-
auus.

Atornati dicuntur pcuratores apud acta cō-
stituti. in. c. vnico. de sta. mona. li. vi. in. s.
porro.

Atramen. .n. t. i. nigredo. In h atramētum
ti. i. incaustum. qđ nigrum facit liquorem
in quo ponit.

Atramentariū. .n. s. i. scriptoriū. pluteum.
pulmaciū. An Ezech. ix. Et atramētariū
scriptoris ad renes ei⁹. In atramētariolū
li. diminutiū.

Atrienfis. .m. t. i. ianitor. ostiari⁹. exclusari⁹
patiginarius. ianuarius.

Atrium. .n. s. i. paruū atrū.

Atriplices. herbe humidā et frigidā ut tutez
hnt. in cibo sumptę ventrem dissoluunt

Atrū. .n. s. dicitur magna domus ampla et spa-
ciosa. et est ipsoz nobiliū. et dicitur atrū. qđ ei ad-
dunt tres porticus extrinsecus. uel ab ater
dicitur ppter caliginem ignis qđ olim solebat es-
se in atrio. An in passione christi Et petr⁹
stans in atrio calefaciebat se ad ignē. Item
atria dicuntur aule cimiteria uel loca sacra.
ab ater. is. qđ pedib⁹ ambulantiū atterū-
tur. Unde. Atria dic aulaseadem cemite-
ria dicas. Et loca sanctorum tibi sit caput
et atrum.

Atriarj sunt sui siue custodes atrij.

Atrox. .o. t. i. efferus. crudel. In d atrocitas
id est asperitas crudelitas.

Attaberna. .p. t. i. socius. et ppter in tabna
leccator qđ ualde frequentat tabernā.

Attamen. .inis. n. t. i. setatiū.

Attestationes sunt dicta testiū. uel testimo-
nia ordine iuris in scriptis redacta.

Attritus est afflictus. cōsumpt⁹. exhaust⁹.
imbecillis. uel fessus.

Attolitus media breuis. est eleuat⁹ uel qua-
si quodam pauore cōcussus.

Attonitus. .a. ū. pe. cor. i. tonitruo stupefa-
ctus. territus. confusus. pturbatus.

A ante B

Auarus dicitur qđ inordinate cupit res tpales. et
dicitur auarus qđ auens. i. cupiens aurū. uel qđ
si uaras hñs manus. i. curuas. Et auarus
pprie dicitur qđ non satiat. sed cupidus qđ aliēa
desiderat. Inde auaricia. i. cupiditas. et dicitur
ab aueo. aues. i. cupio. qđ auari sp sunt cu-
pidi. Etiam auaricia est rerū temporaliū
insatiabilis cupiditas. et est vñ de septez
peccatis mortalibus.

Auceps. .p. t. dicitur aues capiens. ab auis et ca-
pio uel capiens.

Aucipiū dicitur locus aptus ad capiendū aues
uel rete uel xga fiscata. uel tuguriū ad h
pparatum.

Auctio. .f. t. i. augmentatio. dicitur etiam auctio
mercatio. In auctionarius. a. ū. i. merca-
tor qđ res suas auget. et pprie dicitur ille qđ uel
illic res paruas et ueteres et tritas et ruptas
emit ut postea charius vendat. Item auctō
nator qđ accipit p imperatore.

Auctor. .oris. m. t. i. augmētator. dux. et ue-
nit a xbo augeo. ges. et debet scribi p u. et
ct. uide supra in actor.

Auctoriū. .n. s. dicitur illud qđ addit rei mēsurā
te cū uendit. Et est etiā cibus qđ mense va-
cuatē supaddit.

Auctrix. .f. t. i. augmentatrix.

Aucupabilis. .p. t. i. h. le. i. res qđ est apta ad
capiendum.

Aucupiū. .n. s. i. fortunū et bonus euentus
Dicitur etiam officiū capiendi aues.

Audax. .o. t. dicitur qđ aggreditur aggrediēda et fu-
git non aggrediēda. In audacia. Et disse-
runt audax et temerarius. audacia et teme-
ritas. qđ audax non timet. temerarius non
cogitat piculū. Item audacia fit post con-
siliū. temeritas sine p silio. Item audax po-
nitur qđ p arrogante.

Audientia licet etiā alif capiat. tñ magl p-
pprie dicitur esse facultas et potestas loquēdi co-
ram supiore alicui cōcessa. put dicim⁹. da-
ta est illi audientia. uel denegata est ei cō-
munis audiētia.

Auditorium. .n. s. dicitur locus ubi consilia et
responsa audiunt. uel forus causaz. uel lo-
cus in quo diuerse causę audiuntur et tra-
ctantur.

Audiroz in curia pape uocat⁹ qđ vice iudicis
alicui⁹ causam uel causas audit. in cle. au-
ditoz. de rescrip.

Auditor: camere pape dicitur qui audit negocia super thesauro pape. et super his que ad camera pape pertinent.

Auditor: contradictoriarum dicitur in curia pape qui audit imperatores rescripta ad lites vel aliter ad ius commune pertinentes gratias.

Auellana. ne. tam parboze que per fructu ponitur in se. ge. et dicitur ab auellano monte ubi abundant auellane.

Auena. f. p. gen. herbe. eo quod auide surgat. In auenula. i. parua auena.

Auernus. m. s. dicitur locus ubi est descensus ad inferos. et ponitur sepe per inferno. et dicitur ab a quo est sine et xnos. quod est delectatio. quia in inferno nulla est delectatio.

Augmentum. n. s. i. amplificamentum.

Augur. p. t. dicitur vel qui in garritu auium diuinat et dicitur ab auis et garrio. quia antiquitus diuinitores per garritum auium futura predicabant. In augurium talis diuinatio.

Augustea. se. p. i. charta que ab augusto. id est impatore mittebatur. vel quoddam genus charte sic dictum in honore illi. Sic augustum dicitur gen. marmoris in egypto tpe augusti primo inuentum. Sicut etiam tiberius genus marmoris tpe tiberii inuentum.

Augustus. m. s. est proprium nomen cesaris. Qui libet etiam romanus imperator potest dici Augustus ab augendo imperium. Unde in natiuitate domini legitur. Erunt edictum a cesare Augusto. Etiam antonomasice Octavianus dictus est augustus. quia super omnes alios auxit romanum imperium. Et ab illo dicitur est quoddam mensis augustus. quia in eo mense natus est. vel quia obtinuit victoriam de Antonio et cleopatra. vel ideo ab augeo. ges. quia in isto mense res augentur et crescunt. Quiaque hoc adiectiuum declinat augustinus. a. u. i. nobilis. illustris. insignis. perclarus. egregius. segregarius. celticus. heroicus. Et est compositum ab aue et gusto. as. quia solis nobilibus licebat olim gustare aues et tunc compositum. Lix hoc declinat per quartam declinationem hoc augustus. us. ui. est quoddam species diuinationis que fiebat in gustu auium. et est compositum ab aue et gustu. Solebant enim aues spargere gallinis et in gustu et captioe illius esse sape augurium quod dicitur au

Auia. f. p. est mater patris vel matris (gustus)

Auiaria. i. secreta loca et a via remota. aut tamen a uibus adibilia.

Auicula. f. p. dimini. i. parua auis.

Auicularius. m. s. dicitur capit aues. Item auicularia plures numeri. n. s. dicuntur loca secreta siluarum solis a uibus adibilia.

Auidus. a. u. i. multum cupidus. et secundum quosdam dicitur ab habendo. quia spiritus habere desiderat. Unde

auidulus. a. u. i. aliquotulum auidus.

Auigerulus. m. s. vel auigerula. f. p. dicitur qui vel qui gerit aues ad vendendum.

Auinum. n. s. pe. p. quasi extra vinum. i. aqua mixtum.

Auis. f. t. est nomen generale ad omnia volatilia pennata. et dicitur ab a et via. quasi sine via. quia certam viam non habet. sed per auiam quicquid discurret potius tamen videtur etymologia que compositio. Etiam dicitur ab aueo aues. i. cupio. quia auis cupide sumit cibum.

Auius. a. u. i. a via remotus. Inuius et deuius idem. Sed tamen proprie differunt. quia deuius proprie est in siluis. Auius in paruis vultu. Inuius in paludibus et aquis. Unde. Deuia sunt silue vultuque auiam lymphae Inuia. sepe tamen hec legis improprie.

Aula. f. p. i. domus regia siue spaciosus habitaculum porticibus circumclusum. In hec aulula dimini. i. parua aula. Item aula dicitur quicquid scrinium in quo res ponuntur. Etiam aule plures dicuntur fistule organorum per quas elicitur melodia. In aulidus. a. u. i. dulcis instar soni organi.

Aularis. p. t. et h. re. et auleus. a. u. i. p. codez scilicet ad aulam pertinet.

Aula grece. cannula dicitur vel tibia latine.

Aules. lis. et auledus dicitur qui cum canis cantat. scilicet tibicen. Et componitur choraulis. lis. et est qui cum cannulis cantat in choro.

Auleum. n. s. dicitur cortina. quia in aula attali regis pergamorum primo fuit inuentum. vel quia in aulis extendi solet. Item auleus. a. u. i. regalis vel res aule. et dicitur ab aula.

Aulic. a. u. i. et aulan. a. u. i. palatinus quasi aule custos. quia assidue est in aula cum principe

Auoth. i. villa. vel ville. Unde Numeri. xxxij Quos appellauit auoth iair. i. villas iair.

Aura. f. p. quicquid idem est quod splendor. Unde peramos aura refulsit. i. splendor. Secundo dicitur ventus. ut aura fiat. i. ventus. Tercio dicitur aer Unde Theodolus. Comit equi penas et se dimittit in auras. i. in aera. Quarto dicitur fauor ut iste habet bonam auram sue promotionis. Unde Aera splendor ventum simul ac fauorem. Quattuor hec aura significare solet.

Aurata. f. p. dicitur piscis quoddam qui in capite habet colorem similem auro.

Aurea. f. p. dicitur frenum eo quod circa aures ponatur et dicitur ab auris Dicitur etiam aureus. a. u. i. adiectiuum. i. de auro. et tunc dicitur ab aux. Unde Aurea frenat equos. est aurea mobile nomen

Aureola. f. p. d. p. p. p. illud p. m. u. p. uenies
ex opib' p. cellentib' qd dat sanctis in p. ria
etna. Et tale p. m. u. est triplex. p. m. u. d. cri
nale q. p. iugari caste viuētes coronant. qd
f. m. theologos fruct' tricesim' d. Secun
dum d. fertur q. hoies exntes in viduitate
p. tinentes in etna patria coronant. et illud
d. fruct' sexagesimus. Tertiū d. aureola.
q. doctores. martyres et hoies exntes vir
gines coronabunt. et d. fruct' cētesimus.
et virginib' castis specialit' in etna p. ria at
tribuendus. Vñ. Virginibus cecidit cen
tesimus integritatis. Sed sexagita seruāt
q. sunt viduati. Triginta fuant coniugati
caste viuētes. Et d. ab aurū et olon. i. to
tum. q. si tota aurea.
Auricalchū. n. s. qd dam gen' metalli ex di
uersis metallis p. flatum. sic dictū. q. habz
silitudinez auri et eris. auri in splēdore. et
in duricia. et d. ab aurū et calchos. i. es. vñ
ab aux et calchos. i. sex. quasi sex auri
Auricom'. a. ū. d. q. habet aureos capillos
Auricularis. p. t. vel auriculare. ne. t. d. m
nim' digitus. q. eo aurē purgam'. Et ad
fectiue inuenit. vt hic et hec auricularis. et
h. re. i. secretus. vt auricular' amic'. vñ au
ricularis. i. res ad aurem p. tinens. et p. eo
dem auriculari'. a. ū. vt auricularius anu
lus. vel auricularius q. in aure ferf. vel au
riculari'. i. secretus consiliator. et hec auri
cularia. i. secreta p. filiatrix. q. secreta in au
re solent dici.
Auriculariū a secreto vna ps indeclinabilis
id ē secretari' vel cōsiliari'. Vñ. ij. Regū.
xxij. Fecitq. eū sibi dauid auriculariū a se
creto. i. secretariū p. filiariū.
Auricular'. a. ū. i. magnas aures habēs. ab
auricula dicit'.
Auric'. a. ū. i. res p. tinēs ad aures. sic dicit'
mus auricos pilos q. crescūt in aure.
Aurifaber. m. s. d. q. operat' in auro.
Aurifex. p. t. d. q. vel q. facit aurum.
Aurificina. f. p. d. fabrica aurificū vel locus
in q. faber excoquit aurū.
Aurifodina. f. p. d. loc' vbi fodit aurū
Auriga. m. p. pe. p. d. rector curr'. et dicit'
ab aure et rego. q. regit eqs freno q. si auri
auditu. vñ dicit' ab ago et rego. q. agit et re
git currū. vel dicit' ab aurio. q. aurit. i. per
cutit equos iūctos. Unde. Aurio pcutio
auriga dicit' inde.
Aurigraphia. f. p. d. aurea scriptura Unde
aurigph'. q. auream scripturam facit.
Aurilegiū. n. s. d. loc' vbi reponit aurum.

Auripigmentū. n. s. est gen' terre ex quo fit
qñq. vnguentū hñs colorem auri
Auris. f. t. f. m. Irido. d. ab hauriēdo vocel
Vñ Virgili'. Vocemq. his aurib' haurit
Vel d. q. si auiderapiens sonū. vel ab audi
endo. et non est compositio s. etymologia.
Vñ auricula. i. parua auris.
Auriscidus. m. s. artifex q. scindit aurū
Aurisia. f. p. d. cecitas q. sodomite circa do
mum Loth fuerūt p. cussi.
Aurir'. a. ū. d. q. habet magnas aures.
Auroza. f. p. d. initū dici clarescenti. vñ p. ri
mus splēdor aeris q. grece eos d. et nos p.
deriuatiōē ab aurozā q. si eroram dicim'.
Aurugo. g. n. s. f. t. est morb' regi'. vide su
pra arugo.
Aurulent'. a. ū. plen' auro.
Aurū. n. s. est qd dam metallū. et d. ab aura
p. splēdore. q. p. ceteris metall' fulget. vñ d.
ab arion qd est seruare. q. p. ceteris metall'
suat. Unde aure'. a. ū. i. de auro existens
Unde aureolus. a. ū. id est aliquantulū au
reus.
Aurū coronantiū dicebat' qd cōferebat' ad
coronatiōes p. n. p. u. vel qd coronaz faciē
darum nomie p. stabat' q. in templo penden
tes a Tito et Vespasiano sublate. Alij
dicunt aurum coronatorū quod dabatur
athletis.
Aurū publicū est qd pertinet ad erariū fisci
L. de au. pu. perse. l. detectoribus. li. x.
Auruspex. p. t. i. diuinator vñ diuinatrix ab
auspiciendis auib' dicit' vel dicta. et videt
dici ab aue et specio. Vñ auspicator. i. diui
nator. Vñ auspicator. i. diuinatrix. Inue
nitur etiā auspicator aduerbialit'. Vñ Te
renti' in andria. Ibaud auspicator buc me
appuli. Auspex idem.
Auspiciū. i. diuinatio. auū inspect'. vel bo
nus euē. Sed auspiciū iuris est exordiū
litis f. m. Ber. in. c. pastoralis.
Auster. austeri d. vent' p. lās a meridie di
ctus sic ab hauriēdo aquas. Nam nubila
nutrit et aq. dat. Unde austrak. p. t. et h. le.
et austrin'. a. ū. p. eodem.
Australis plaga est q. est ab austro siue me
ridie. Unde australis. i. meridian'. Item
australis inuenit' p. quodam parallelo q. et
brumalis d. Et est auster ita calid' q. etiā
pisces d. corrumpere in mari. Itē ab auste
vel austrin'. austrino. as. i. corrūpo. vitio
vel macrū facio. Unde austrinat'. a. ū. vt
austrinata animalia. i. macra quasi austro
corrupta.

Austerus. a. ū. 7 h 7 hēcausteris 7 h re. i eo dem sensu. i. asp. seuer. strenuus. 7 dē ab auster. qz ille vent' in pncipio est asp 7 in-
suauis. In austeritas. i. asperitas.
Austroafric' est qdam vent' collateral' au-
stro sic dictus. qz inf austrū 7 africanum est.
Ausus. us. ui. i. audacia. sed ausus. a. ū. di-
citur audax.
Autenticus. a. ū. i. auctoritate plen' vl fide-
dignus. f. cui pmo credebaf ex sui dignita-
te. vt autentic' sermo. autentica ppositio.
7 dicif ab autenti grece quod est dignuz
latine. Item autentic' etiā dicif nobilis.
Autenticū. n. s. est lib iur' ciuilib' excerptus
qñ qdam summa ex alijs legalib' libris
cōtinens nouē collationes vt nouē partes
pncipales. Sz autētica. f. p. est lex. vl. s. in
corpatus in li. L. Et g sp allegat autētica
L. ti. tali vel tali. vt. L. de epi. 7 cle. autēti-
ca generalit'. Et sic addit ti. sed non addit
numerus. coll'.
Autoz. m. t. fidedign' .f. p mordia. inuētoz
alicuius artis. Et dē ab autenti grece. qd
est famosum vel fidedignū latine. Etiā au-
toz idē est qd ligatoz. 7 sic dē a qdaz verbo
defectiuo scz auico. auies. i. ligo. Et fm p-
mam significationē phi 7 inuētoz artiu
vt Plato Aristoteles 7 qlibet excellentes
plone debent dici autoz. Scdm xō secū
dam significationē Virgilius. Lucanus.
Quidiuz 7 ceteri poete debent dici auto-
res qui ligauerūt carmina sua pedib' 7 me-
tris. In autrix mulier autentica.
Autoritas. f. t. est sententia imitātōe dig-
vel autoritas put sumit in topicis. est iu-
diciū sapientis in scientia sua. Vñ a rei
iudicio solet talis actus denominari. vt
Plato dicit celum esse volubile. ergo ita ē
qz quod videtur alicui sapienti 7 expro in
sua scientia credendum est sic esse. iuxta il-
lud. Experto crede magistro. Inde auto-
rizabilis. p. t. 7 h le. in eodem sensu cuz au-
tenticus. i. factū autenticū. vel autorizabi-
le dē quod sit auctoritate sapientis vl sapiē-
tum. vt hō autorizabilis. i. auctoritatis cui
credi debet.
Autūn'. m. s. est quarta pars anni frigida
7 sicca. 7 dē a tempestate. qm folia cadunt
7 omia maturescūt. vel dē ab autūno. as.
antiquo vbo. i. colligo. qz in autūno vuc
colligūt. 7 hoc fm fido. Sz fm lbugl.
dicif ab augeo. es. qz tunc oēs fructus au-
genf 7 maturescūt. Sed fm p dāp. dicif a
tempestate. qz in autumno sunt magne tē-

pestates. Et sunt quattuor qtes anni. Vñ
Aer p Petro detur estas exinde sequetur.
Hanc dabit Urbanus. autūnum sympho-
rianus Festum Clementis caput hyemis
est venientis.
Auunculus. m. s. dē frater matris. sicut pa-
truus frater pñs. Vñ. p patruus a pñe pē
det auunculus a genitrice. Sed auūculus
magn' est frater auie.
Auus. m. s. dē pat' patris vel matris. Inde
auia. f. p. matris vel patris mater. vide su-
pra abauus.
Aux augis. vl augez in eodem sensu venit
ab augeo. 7 est iste punct' in quo sol ē duz
maxime appropinquat nobis. vt est circa
festū sancti viti
Auxesis. i. augmentū. 7 est pprie dictionis
Auxiliū. i. subsidū vel pñdiū. sed differunt
qz auxiliū est qd ab extraneis dat. sub-
diū qd postea supuenit. pñdiū aut loco
vtili positum. In auxiliariis. p. t. 7 hoc re.
7 auxiliari'. a. ū. qd vel q vel qd pōt pñere
auxiliū Item auxiliatorius idem.
Auxilla. f. p. i. olla vel mensura parū maior
q iusta. Inde auxillula dimi. parua olla.
vel parua talis mensura.

A ante X

Ara filia Caleph fuit.
Axioma. n. t. i. dignitas. In axiomaticus
a. ū. i. dignitatem hñs
Axis est celi septentrionalis linea recta per
mediam plagā sphere.
Arunga vel arungia. f. p. i. vent' porci vl al-
terius rei. Vñ Qñacer de virib' herbarū
Si porcina vetus arungia iungit illi. In
arungarius. a. ū. ad arungia ptinens vel
arungiam vendens. Vel arunga vl arun-
gia. i. vnguentum porci Vñ dicit p dāp
Arungia. i. pinguedo ab vnctiōe dicta

A ante Z

Azabel interpretat' fluens sanguine. vel ster-
q linium dicif.
Azaria interpretat' auxilium dñi.
Azymus. a. ū. i. syncerus sine fermento. et
dicif ab a quod est sine. 7 zymos quod est
fermentum.
Azon'. a. ū. pe. pdu dē ab a quod est sine 7
zona quasi sine zona vel extra zonam. Vñ
azoni dicunt' dij extra zonam zodiaci ma-
nentes. Sil' iter signa dicunt' azona q non
ptinent intra zonū zodiaci.